

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 229

49 tomas

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

2006 m. rugsėjo 22 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

I Informacija

.....

II Parengiamieji aktai

Regionų komitetas

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d.

2006/C 229/01	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl tausesnio išteklių naudojimo: teminė atliekų prevencijos ir perdirbimo strategija ir dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl atliekų	1
2006/C 229/02	Regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl skatinimo naudoti ekologiškas kelių transporto priemones	18
2006/C 229/03	Regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų	21
2006/C 229/04	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato „Bendrijos Lisabonos programos įgyvendinimas. Politikos nuostatos ES gamybai stiprinti siekiant labiau integruoto požiūrio į pramonės politiką“	29
2006/C 229/05	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos	34
2006/C 229/06	Regionų komiteto nuomonė dėl „Trečiojo saugios laivybos paketo“	38

Kaina:
18 EUR

(Tęsinys kitame puslapyje)

2006/C 229/07	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „i2010: skaitmeninės bibliotekos“ 51
2006/C 229/08	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą Augimą ir užimtumą skatinanti šiuolaikiška MVĮ politika“ 53
2006/C 229/09	Regionų komiteto nuomonė dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl mažumų apsaugos ir kovos su diskriminacija politikos išsiplėtusioje Europoje T6-0228/2005 57
2006/C 229/10	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Komisijos indėlio svarstymo laikotarpiu ir jam pasibaigus: D planas (demokratija, dialogas ir diskusijos) ir Baltosios knygos dėl Europos komunikacijos politikos 67

II

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

65-OJOJE PLENARINĖJE SESIJOJE, ĮVYKUSIOJE 2006 M. BIRŽELIO 14–15 D.

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl tausėsio išteklių naudojimo: teminė atliekų prevencijos ir perdirbimo strategija ir dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl atliekų

(2006/C 229/01)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *dėl tausėsio išteklių naudojimo: teminė atliekų prevencijos ir perdirbimo strategija* (COM(2005) 666 final), ir Pasiūlymą priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl atliekų (COM(2005) 667 final — 2005/0281 (COD));

atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 5 d. Europos Komisijos sprendimą vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 175 straipsniu ir 265 straipsnio 1 dalimi konsultuotis su Komitetu šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į 2005 m. balandžio 12 d. Biuro sprendimą pavesti Tvarios plėtros komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato *teminės atliekų prevencijos ir perdirbimo strategijos link* ⁽¹⁾ (COM(2003) 301 final — CDR 239/2003 ⁽²⁾);

atsižvelgdamas į savo perspektyvinį pranešimą *dėl Direktyvos dėl atliekų sąvartynų (1999/31/EB) įgyvendinimo regionų ir vietos lygmeniu* (CdR 254/2005);

atsižvelgdamas į 2006 m. balandžio 3 d. Tvarios plėtros komisijos priimtą nuomonės projektą (CdR 47/2006 rev. 2) (pranešėjas Sydthy miesto savivaldybės tarybos narys **Laust Grove Vejstrup** (DK/ELP);

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 14 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto nuomonė

Regionų komitetas

Bendros pastabos

1.1 **pritaria** Komisijos teminei strategijai, atliekų klausimą vertinančiai kompleksiskai ir vientisai; toks požiūris leis ateityje daryti šioje srityje aplinkosaugai būtiną pažangą;

⁽¹⁾ Preliminarus vertimas.

⁽²⁾ OL C 73, 2004 03 23, p. 63.

1.2 **pabrėžia**, kad atliekų politika — nepaprastai svarbi visos aplinkos politikos dalis, o suderintas ir ryžtingas požiūris į atliekų politiką bus labai naudingas aplinkai;

1.3 **pabrėžia**, kad daugelyje valstybių narių didžiąją dalį ES aplinkos politikos, kurios vienas svarbiausių aspektų — atliekų tvarkymas, įgyvendina vietos ir regionų valdžios institucijos; taip pat **pažymi**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų atlikti svarbų vaidmenį rengiant naujus su atliekų sritimi susijusius metodus ir teisės aktų projektus;

1.4 **pažymi**, kad norint paprastą atliekų šalinimą pakeisti taciau, į atliekų prevenciją, pakartotinį naudojimą, perdirbimą ir naudojimą orientuota politika reikia didelių pastangų ir dialogo vietos lygiu, o vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad jos galėtų įgyvendinti šią užduotį, reikia papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių;

1.5 **atkreipia dėmesį** į atliekų tvarkymo būdų hierarchiją, papildytą būvio ciklo samprata atsižvelgiant į visą produktų būvio ciklą, kuri turėtų būti pagrindinis ir vyraujantis atliekų politikos principas, tačiau **pažymi**, kad į ją galima įtraukti ir naujas sistemas, jei būtų įrodyta, kad jos veiksmingos ir jas naudinga įgyvendinti;

1.6 vis dėlto **norėtų įspėti**, kad įgyvendinant teminę strategiją kai kuriose srityse (pavyzdžiui, iškilus klausimui, kada atliekos jau nelaikytinos atliekomis, arba dėl pavojingų atliekų maišymo) siūlomi nereikalingi ir netinkami pakeitimai, galintys padaryti neigiamą poveikį aplinkai;

1.7 **pažymi**, kad vis dar nėra aiškių teisės aktų, kuriuose būtų apibrėžta, pavyzdžiui, ką reiškia atliekų perdirbimas ir naudojimas;

Strategijos tikslai

1.8 **remia** teminės strategijos tikslus ir **pritaria** požiūriui, kad ES atliekų politika gali padėti sumažinti bendrą neigiamą poveikį aplinkai, kurio priežastis — išteklių naudojimas, ir kad ES turi siekti tapti atliekas perdirbančia visuomene;

1.9 **mano**, kad teminėje strategijoje numatytų tikslų ašis — atliekų tvarkymo būdų hierarchija;

Strategijoje numatyti veiksmai

Galiojančių teisės aktų įgyvendinimas, supaprastinimas ir modernizavimas

1.10 **sutinka**, kad teminėje strategijoje logiška visą dėmesį sutelkti į esamas įgyvendinimo ir galiojančių teisės aktų peržiūros, būtinos dėl mokslo ir technologijų raidos, problemas;

1.11 **pritaria** teminėje strategijoje pabrėžiamai nuostatai, kad galiojančius teisės aktus būtina supaprastinti ir modernizuoti, jei tai palengvintų įgyvendinti aplinkosaugos priemones;

Naujoji pagrindų direktyva dėl atliekų

1 straipsnis

1.12 **palankiai** vertina tai, kad numatyta atliekų tvarkymo būdų hierarchija — svarbiausias atspirties taškas sprendžiant

visus atliekų klausimus, suteikiantis pagrindą protingai ir veiksmingai atliekų politikai kurti;

1.13 **apgailėstauja**, kad vienodai vertinami trys atliekų strategijos elementai; toks pakartotinio atliekų naudojimo, perdirbimo ir naudojimo suliginimas prieštarauja įvairių teisės aktų dvasiai;

1.14 **abejoja**, ar valstybės narės, norėdamos pasiekti straipsnyje numatytus tikslus, priims reikiamas taisykles ir pasinaudos geriausiomis įmanomomis priemonėmis, nes straipsnį galima įvairiai interpretuoti;

2 straipsnis

1.15 **apgailėstauja**, kad panaikintas teisinis pagrindas, pagal kurį būtų priimami teisės aktai, susiję su specifiniais atliekų srutais;

3 straipsnis

1.16 **pažymi**, kad pagal šiame straipsnyje pateiktą apibrėžimą atliekų gamintojais laikomi visi atliekas apdorojantys asmenys, neatsižvelgiant į tai, ar šia veikla yra keičiamas atliekų pobūdis ar jų sudėtis; toks požiūris prieštarauja pačios Komisijos sukurta sąvokai „atliekos, kurios nebelaikomos atliekomis“^(?);

5 straipsnis

1.17 **palankiai vertina** tai, kad aiškiau suformuluotas atliekų naudojimo jas deginant apibrėžimas, tačiau pažymi, kad kiti atliekų naudojimo būdai vis dar apibrėžiami nepakankamai aiškiai;

8 straipsnis

1.18 **apgailėstauja**, kad panaikinta nuostata, reglamentuojanti principą „teršėjas moka“, kuri sudaro gamintojo atsakomybės pagrindą;

11 straipsnis

1.19 **yra susirūpinęs**, kad įvedus atliekų, kurios nebelaikomos atliekomis, sąvoką ir jos apibrėžimą gali kilti rimtų žalingų padarinių, pavyzdžiui:

— produktams, atitinkantiems atliekų, kurios nebelaikomos atliekomis, apibrėžimą, negalima taikyti perdirbimui keliamų reikalavimų;

— nebus galima atsekti produktų, atitinkančių atliekų, kurios nebelaikomos atliekomis, apibrėžimą;

^(?) Preliminarus vertimas.

— negalima taikyti teisės duoti nurodymus ar ipareigoti panaudoti produktus, atitinkančius atliekų, kurios nebelaikomos atliekomis, apibrėžimą;

1.20 **pažymi**, kad atliekų, kurios jau nebėra atliekos, sąvoka atliekų šrautams taikoma tuomet, kai aplinkai daromas tikrai teigiamas poveikis, tačiau **mano**, kad sąvokos apimtis yra labai neaiški, kadangi toliau nenurodoma, kas turima omenyje rašant „aplinkai daromas tikrai teigiamas poveikis“;

12 straipsnis

1.21 **palankiai vertina** tai, kad Direktyva dėl pavojingų atliekų ir pagrindų direktyva bus sujungtos į vieną pagrindų direktyvą;

16 straipsnis

1.22 **apgailėstauja**, kad pavojingų atliekų atskyrimo taisyklėse nėra aiškiai nurodyta, jog maišyti atliekas draudžiama, išskyrus įmonėms, turinčioms leidimą, išduotą pagal 19 straipsnį (žr. 1 dalies a ir d punktus);

21 straipsnis

1.23 **pritaria** Komisijos siekimui nustatyti būtiniausius reikalavimus atliekų apdorojimo leidimams gauti tuose lygmenyse, kurie užtikrina aukštą sveikatos apsaugos ir aplinkosaugos lygį, tačiau **nepritaria**, kad Komisijai būtų leista šiuos būtiniausius reikalavimus nustatyti laikantis nedemokratiškos komitologijos procedūros;

25 straipsnis

1.24 **pritaria** taisyklėms dėl atliekas baigiamuosiuose etapuose tvarkančių šalių registravimo;

26 straipsnis

1.25 **palaiko** iniciatyvą sugriežtinti atliekų tvarkymo planams taikomus reikalavimus, nes šie planai — naudinga ir lanksti priemonė, galinti paskatinti šioje srityje skleisti geros praktikos pavyzdžius;

1.26 **pritaria raginimui** atliekų politikoje naudoti ekonomines priemones, pavyzdžiui, nustatyti mokesčius medžiagoms ir apdorojimui, ir atliekų prevencijai skirtas priemones, ir pažymi, kad kai kuriose šalyse, kurios šias priemones jau

įgyvendino, gauta naudos; tačiau pabrėžia, kad dabar naudojamos skirtingos ekonominės priemonės iškraipo konkurenciją, todėl nurodo, jog vidaus rinka turi toliau sklandžiai veikti;

30 straipsnis

1.27 **išreiškia susirūpinimą** dėl to, kad sukurti pasiektų rezultatų vertinimo rodiklius Komisija paveda valstybėms narėms; todėl **ragina** Komisiją nustatyti kiekybines ir kokybines kontrolines normas ir rodiklius Bendrijos lygiu;

32 straipsnis

1.28 **pritaria** naujoms nuostatoms, reglamentuojančioms atliekų surinkėjų ir vežėjų kontrolę;

V priedas

1.29 **mano**, kad koreliacinės lentelės yra naudinga priemonė, padedanti užtikrinti visišką direktyvos įgyvendinimą;

Būvio ciklo koncepcijos įvedimas

1.30 **mano**, kad naudinga įvesti teminėje strategijoje numatytą būvio ciklo analizę, nes ji parodo produkto poveikį aplinkai per visą jo būvio ciklą, tačiau **apgailėstauja**, kad strategijoje ankstyvasis šio ciklo etapas (gamintojai ir jų atsakomybė kurti labiau aplinkai tinkamus produktus) nagrinėjamas paviršutiniškai; **laikosi nuomonės**, kad direktyva turi būti aiškiai susieta su REACH direktyva, kad jau gamybos metu nesusidarytų pavojingų atliekų arba kad sumažėtų jų pavojingumas;

1.31 taip pat **abejoja** šių analizių rengiamu. Labai svarbu nustatyti aiškias gaires, apibrėžiančias, kas atsako už tokio pobūdžio analizės įteisinimą, nes kitaip analizė bus miglota ir nebeatitiks numatytos paskirties;

Žinių bazės gerinimas

1.32 **remia** Komisijos siekį skatinti su atliekų sektoriumi susijusių žinių kaupimą, mokslinius tyrimus bei technologijų plėtrą, nes nuo žinių ir informacijos labai priklauso, ar gerės gamintojų ir valdžios institucijų atliekų tvarkymo praktika, ar keisis vartotojų elgesys ir ar jie pagamins mažiau atliekų; tačiau **pabrėžia**, kad, atsižvelgiant į valstybėse narėse vyraujančių pareigų pasiskirstymą, būtina remtis vietos ir regionų lygiu jau turimomis patikimomis žiniomis. Atliekų perdirdavimo strategija

yra nevienodų žinių pagrindų Bendrijos lygmeniu išraiška, atsispindinti tokių institucijų veikloje kaip antai Europos aplinkosaugos agentūra, Eurostata, Bendroji tyrimo įstaiga, Europos biuras Sevilijoje ir naujasis Aplinkos generalinio direktorato informacijos tarnybos interneto portalas „Science for Environment Policy“. Vietos ir regionų veikėjams ypač svarbu, kad Komisija tiksliai apibrėžtų tas užduotis, kurios tenka kiekvienam iš šių žinių centrų, koordinuotų ir struktūruotų jų atliekamus mokslinius tyrimus, ir kad sukauptos žinios būtų lengvai prieinamos;

Atliekų prevencija

1.33 **sutinka**, kad valstybės narės savo atliekų prevencijos politikoje turėtų užsibrėžti aukštesnius siekius, todėl privalomas atliekų prevencijos programas vertintų kaip logišką žingsnį šia linkme;

Atliekas perdirbančios Europos visuomenės kūrimas

1.34 **pabrėžia**, kad norint užkirsti kelią aplinkai kenkiantiems veiksams (pvz., standartų švelninimui), valstybės narėms būtina sudaryti vienodas sąlygas, todėl remia Komisijos iniciatyvą šiuo klausimu;

1.35 **pabrėžia** būtinybę į aplinkos politiką įtraukti socialinius aspektus ir džiaugiasi, kad Komisija pripažįsta didelį atliekų tvarkymo ir grąžinamojo perdirbimo sektoriaus augimą ir dideles darbo sąnaudas; tačiau ragina diskutuoti tema, ar įgyvendinus strategiją, Europoje padaugės darbo vietų;

1.36 **pažymi**, kad, norint įgyvendinti šį strategijos tikslą, teisės aktuose turi būti numatyta daugiau tikrumo, kad įmonės, kurių veikla yra susijusi su tolesniu grąžinamuoju perdirbimu, galėtų planuoti savo veiklą ir numatyti investicijas;

Stebėjimas ir vertinimas

1.37 **pažymi**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant teminę strategiją ir todėl jos turi vaidinti pagrindinį vaidmenį užtikrinant jo stebėseną ir įvertinimą; todėl **reikalauja**, kad joms, kaip pagrindiniams veikėjams, būtų leista imtis iniciatyvos taikant atliekų tvarkymo politiką įvairiose ES valstybėse narėse.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

Regionų komitetas

2.1 **apgailėstauja**, kad draudimo maišyti atliekas reikavimams aiškiai sušvelninti, pakeičiant juos sąlygomis, kuriomis galima tam gauti leidimą, ir kad susiaurintas maišymo sąvokos apibrėžimas; šis pokytis turi būti vertinamas kaip esminis, keliantis didelį pavojų aplinkai; todėl **rekomenduoja** vienareikšmiškai uždrausti maišyti pavojingas atliekas;

2.2 **prašo**, atsižvelgiant į technologijų pažangą, atlikus vertinimą 2010 m. ir vėliau, apsvarstyti, ar naujų įrenginių gaminamos iš atliekų energijos procentinis dydis turėtų būti didesnis nei siūlomas 65 proc., taip pat ar nereikėtų atliekų perdirbimo įmonėms kelti kitų reikalavimų.

Su direktyva susijusios Regionų komiteto rekomendacijos

1 rekomendacija

Ižanga 17 a

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
	<p>Ižanga 17 a</p> <p><u>Kad būtų galima deramai planuoti apdorojimo pajėgumus, deginimui, kurio metu išgaunama energija, skirtų atliekų atveju valstybės narės gali vadovautis ir taikyti artumo ir savų pajėgumų pakankamumo principus, siekiant užtikrinti, kad jų teritorijoje pagamintos degios atliekos galėtų būti deginamos nacionalinėse deginimo įmonėse.</u></p>

Paaiškinimas

Numatytas deginimo, kurio metu išgaunama energija, priskyrimas panaudojimui, gali kai kuriose šalyse sutrikdyti pusiausvyrą tarp turimų deginimo pajėgumų ir apdorotinių atliekų apimčių, nors siūlomas pajėgumas atitinka nacionalinius poreikius. Tokiose situacijose nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę apriboti deginimui skirtų atliekų importą, kad būtų garantuota galimybė apdoroti savas, jų jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje pagamintas atliekas.

2 rekomendacija

1 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>Šia direktyva nustatomos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti bendrą poveikį aplinkai, susijusį su išteklių naudojimu, atliekų gamyba ir tvarkymu.</p> <p>Tais pačiais tikslais į ją įtraukiama nuostata, pagal kurią valstybės narės pirmumo tvarka turi imtis atliekų gamybos ir jos žalingumo prevencijos ar sumažinimo priemonių ir, antra, atliekų naudojimo priemonių pasitelkiant pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir kitus naudojimo būdus.</p>	<p>1.</p> <p>a) Šia direktyva nustatomos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti bendrą poveikį aplinkai, susijusį su išteklių naudojimu, susijusį su atliekų gamyba ir tvarkymu.</p> <p>b) Tais pačiais tikslais į ją įtraukiama nuostata, pagal kurią valstybės narės pirmumo tvarka turi imtis atliekų gamybos ir jos žalingumo prevencijos ar sumažinimo priemonių ir, antra, atliekų naudojimo priemonių pasitelkiant pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir kitus naudojimo būdus. Šių priemonių:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <u>atliekų gamybos ir jos žalingumo prevencijos ar sumažinimo,</u> — <u>pakartotinio naudojimo,</u> — <u>grąžinamojo perdirbimo,</u> — <u>kitų atliekų naudojimo būdų,</u> — <u>atliekų šalinimo,</u> <p>2.</p> <p>a) <u>Remiantis Bendrijos lygiu patvirtintais Bendrijos aplinkosauginiais rodikliais, valstybės narės gali imtis priemonių, kurios nukrypsta nuo 1 dalies b punkte išvardytų prioritetų.</u></p> <p>b) <u>Kol tokie rodikliai bus parengti ir patvirtinti, rengiami ir dar nepatvirtinti, valstybės narės gali panašiu būdu pasinaudoti nuostata, leidžiančia nukrypti nuo 1 dalyje išvardytų prioritetų, jeigu būvio ciklo priemonės ir ekonomiskumo analizė poveikio įvertinimaisaiškiai rodo, kad alternatyvus apdorojimo variantas konkrečiam atliekų srautui būtų naudingesnis.</u></p> <p>3.</p> <p><u>2 dalies b punkte nurodytus įvertinimų rezultatus patvirtinti turi patvirtinti kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos. Patvirtinti rezultatai pateikiami Komisijai ir iš naujo analizuojami tikrinami pagal 36 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarkaa.</u></p>

Paaiškinimas

Būvio ciklo koncepcija kaip pagrindinis principas yra sveikintina. Vis dėlto, būvio ciklo priemonių kol kas negalima laikyti realia atliekų tvarkymo hierarchijos alternatyva. Praeis ne vieneri metai, kol Bendrijos lygiu bus priimta bendra šių priemonių naudojimo metodika. Kol kas svarbu išaiškinti, koks yra ryšys tarp būvio ciklo sampratos ir oficialiai nustatytos atliekų tvarkymo hierarchijos, formuluotę pakeičiant taip, kad pastaroji išliktų struktūriniu atliekų politikos krypties elementu. Galimybės nukrypti nuo hierarchijos, numatytos 2 dalies a ir b punktuose, suteikia reikiamo lankstumo ir tuo pat metu skatina toliau plėtoti būvio ciklo priemones. Atsižvelgiant į jau sukauptas žinias, vietas ir regionų valdžios institucijų vaidmuo taikant šias priemones turėtų būti itin svarbus.

Vietos valdžios institucijoms ir atliekų tvarkytojams turi būti duoti aiškūs nurodymai, o pasiūlymo tekstą būtų galima pagerinti dar ir nurodant, kas atsakingas už būvio ciklo įvertinimų rezultatų patikrinimą ir patvirtinimą. Pakartotinio nagrinėjimo procesas, numatytas 3 dalyje, užtikrins, kad įvertinimai nebus naudojami nacionalinėms rinkos apsaugoti ir kad įvedus būvio ciklo principą nebus iškreiptos vienodos konkurencijos sąlygos.

3 rekomendacija*2 straipsnio naujas 5 punktas*

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
	<p>5. <u>Specialios taisyklės, reglamentuojančios tam tikrų kategorijų atliekų tvarkymą, skirtos konkreitiems atvejams arba papildančios direktyvos nuostatas, gali būti nustatytos priėmus atskiras direktyvas.</u></p> <p><u>Komisija įsipareigoja reguliariai peržiūrėti atliekų srautus, kad įvertintų tolesnio Europos reikalavimų, kurių tikslas prižiūrėti, kad atliekos būtų tvarkomos pasinaudojant geriausiomis esamomis galimybėmis, suderinimo prioritetus.</u></p>

Paaaiškinimas

Pakeitimu performuluojamas galiojančios Pagrindų direktyvos dėl atliekų 2 straipsnio 2 punktas. Jame numatoma teisinė bazė, pagal kurią turėtų būti priimamos su atliekų srautais susijusios direktyvos, nes nereikėtų atmesti galimybės, kad gali tekti priimti papildomų direktyvų. Siūlomu pakeitimu taip pat bus sukurtas teisinis pagrindas direktyvų projektams, susijusiems su 9 pakeitimais ir atsizvelgiant į 11 straipsnį. Pakeitime kartu nurodomas reikalavimas dėl atliekų tvarkymo organizavimo. Šis siūlymas, kurio tikslas suderinti pasirinktus specifinių atliekų srautų apdorojimo būdus, yra papildoma priemonė prie reikalavimų nustatymo įrenginiams ir jų taikymo visiems vienodai.

4 rekomendacija*3 straipsnis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p style="text-align: center;"><i>3 straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Sąvokų apibrėžtys</p> <p>Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:</p> <p>a) „atliekos“ — tai bet kokia medžiaga ar daiktas, kurį turėtojas išmeta, ketina išmesti ar turi išmesti;</p> <p>b) „gamintojas“ — tai bet koks asmuo, dėl kurio veiklos susidaro atliekos, arba bet koks asmuo, kuris atlieka išankstinio apdorojimo, maišymo ar kitas operacijas, dėl kurių pakinta svarbiausios tų atliekų savybės arba sudėtis;</p> <p>c) „turėtojas“ — tai gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi atliekų;</p> <p>d) „tvarkymas“ — tai atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, taip pat tokių operacijų ir šalinimo vietų priežiūra;</p> <p>e) „surinkimas“ — tai atliekų rinkimas tam, kad jos būtų nuvežtos į atliekų apdorojimo įrenginius;</p> <p>f) „pakartotinis naudojimas“ — tai bet kokia naudojimo operacija, kurios metu anksčiau atliekomis tapę produktai ar sudėtinės dalys vėl naudojami tam pačiam tikslui, kuriam buvo sukurti;</p> <p>g) „perdirbimas“ — tai atliekų naudojimas tos pačios arba kitos paskirties produktų ar medžiagų gamybai. Jis neapima energijos gamybos.</p>	<p style="text-align: center;"><i>3 straipsnis</i></p> <p style="text-align: center;">Sąvokų apibrėžtys</p> <p>Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:</p> <p>a) „atliekos“ — tai bet kokia medžiaga ar daiktas, kurį turėtojas išmeta, ketina išmesti ar turi išmesti;</p> <p>b) „<u>pavojingos atliekos</u>“</p> <p>— <u>tai atliekos, turinčios vieną ar daugiau III priede nurodytų savybių, kurių koncentracija viršija Direktyvos 88/379/EEB dėl pavojingų preparatų (išvardytų IIIA priede) xx straipsnyje nurodytas ribines vertes</u></p> <p><u>arba</u></p> <p>— <u>tai atliekos, turinčios vieną ar daugiau III priede nurodytų savybių, kurių koncentracija viršija Direktyvos 88/379/EEB dėl pavojingų preparatų (išvardytų IIIA priede) xx straipsnyje nurodytas ribines vertes ir ženklinamos žvaigždute atliekų sąrašė, sudarytame pagal 4 straipsnį</u></p> <p>— <u>aamų ūkių atliekos nelaikomos pavojingomis, kol jų nesurenka įmonė, atliekanti atliekų apdorojimo operacijas, ar privatus arba valstybinis surinkėjas;</u></p>

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>h) „naudotos mineralinės alyvos“ — tai bet koks mineralinės kilmės tepalas ar pramoninės alyvos, jau nebetinkamos naudoti pagal pirminę paskirtį, visų pirma naudotos vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyvos, mineralinės tepimo alyvos, turbinų ir hidraulinės alyvos;</p> <p>i) „apdorojimas“ — tai naudojimas arba šalinimas.</p>	<p>c) „mišrios atliekos“ — atliekos, susidariusios apgalvotai ar netyčia sumaišius dviejų ar daugiau rūšių atliekas, kurios neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl atliekų vežimo III, IIIB, IV ir IVA prieduose. Atliekos, pervežamos vienu atskiru atliekų, sudarytų iš dviejų ar daugiau atliekų rūšių, kurių kiekviena yra atskirta, pervežimu, nėra mišrios atliekos;</p> <p>(h) d) „naudotos mineralinės alyvos“ — tai bet koks mineralinės kilmės tepalas ar pramoninės alyvos, jau nebetinkamos naudoti pagal pirminę paskirtį, visų pirma naudotos vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyvos, mineralinės tepimo alyvos, turbinų ir hidraulinės alyvos;</p> <p>(h) e) „gamintojas“ — tai bet kuris asmuo, dėl kurio veiklos susidaro atliekos (pirminis gamintojas), arba bet kuris asmuo, kuris atlieka pirminį tvarkymą, maišymą ar kitas operacijas, pakeičiančias šių atliekų šių atliekų pobūdį ar sudėtį (antrinis gamintojas);</p> <p>(e) f) „turėtojas“ — tai atliekų gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris valdo atliekas;</p> <p>g) „prekiautojas“ — tai bet kuris asmuo, atliekantis savininko vaidmenį perkant ir paskui parduodant atliekas, įskaitant prekyautojus, kurie fiziškai atliekų neįsigyja;</p> <p>h) „tarpininkas“ — tai bet kuris asmuo, organizuojantis atliekų naudojimą ar šalinimą kitų vardu, įskaitant tuos tarpininkus, kurie fiziškai atliekų neįsigyja;</p> <p>(h) i) „tvarkymas“ — tai atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, taip pat tokių operacijų ir šalinimo vietų priežiūra;</p> <p>j) „tvarkymas aplinkai saugiu būdu“ — tai visos praktinės priemonės, užtikrinančios atliekų tvarkymą tokiu būdu, kad būtų apsaugota žmonių sveikata ir aplinka nuo žalingo tokių atliekų poveikio;</p> <p>(e) k) tai atliekų surinkimas tam, kad jos būtų nuvežtos į atliekų apdoravimo įrenginius, įskaitant keitimąsi atliekomis vežimo ar laikino saugojimo metu iki atliekų surinkimo;</p> <p>l) „apdorojimas“ — tai naudojimas arba šalinimas, įskaitant tarpines operacijas, būtent įmaišymą, maišymą, perpakavimą, keitimąsi ir saugojimą iki atliekų perdavimo naudojimo ar šalinimo operacijoms;</p> <p>m) „prevencija“ — tai bet koks veiksmas, atliekamas prieš produktui ar medžiagai tampa atliekomis, kurio tikslas sumažinti atliekų kiekį ar žalingumą, arba padarinius aplinkai, ar apskritai išteklių panaudojimo padarinius aplinkai;</p> <p>(h) n) „pakartotinis naudojimas“ — tai bet kuri naudojimo operacija, kurios metu produktai ar jų sudėtinės dalys vėl naudojamos tam pačiam tikslui, kuriam buvo sukurti, jų prieš tai neapdorojus, išskyrus valymą ar taisymą;</p>

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
	<p>(e) o) „perdirbimas“ — tai atliekų naudojimas tos pačios arba kitos paskirties produktų ar medžiagų gamybai. Jis neapima energijos gamybos</p> <p>p) „naudojimas“ — tai bet kuri apdorojimo operacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kurią atlikus atliekos atlieka naudingą vaidmenį, pakeisdamos gamykloje arba ūkyje kitus išteklius, kurie būtų panaudoti tokiai funkcijai atlikti arba jos metu būtų paruošti tokiam panaudojimui — kuri atitinka efektyvumo kriterijus, kuriais remiantis galima laikyti, kad ją atlikus atliekos atlieka naudingą tikslą — kuri užtikrina, kad dėl atliekų, kaip kitų išteklių pakaitalo, panaudojimo bendras poveikis aplinkai nepablogėja — kuri užtikrina, kad perdirbimo į galutinį produktą proceso metu teršalai neperduodami <p>q) „šalinimas“ — tai bet kuri apdorojimo operacija, kuri neatitinka kriterijų, priskirtinų naudojimui operacijai</p>

Paaaiškinimas

Šiame straipsnyje turėtų būti visos apibrėžtys, susijusios su Direktyvos dėl šalinimo nuostatomis. Tuo pačiu, apibrėžtys turi atitikti apibrėžtis, pateiktas su atliekomis susijusiuose galiojančiuose teisės aktuose, pirmiausia su Atliekų vežimo reglamentu. Todėl šiame pakeitime siūloma:

- surinkti į 3 straipsnį apibrėžtis, kurios yra įvairiose Komisijos pasiūlymo teksto vietose,
- pridėti trūkstamas apibrėžtis (pvz., terminų „prekiautojas“ ir „tarpininkas“, kurie vartojami 25 straipsnyje be apibrėžties), pakartojant apibrėžtis, kurios jau priimtos taikant bendro sprendimo procedūrą naujai priimtame Atliekų vežimo reglamente,
- aiškiau išdėstyti kai kurias siūlomas apibrėžtis.

5 rekomendacija

4 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>Komisija 36 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka sudaro atliekų sąrašą.</p> <p>Į sąrašą įtraukiamos atliekos, laikomos pavojingomis vadovaujantis 12–15 straipsniais, atsižvelgiant į jų kilmę ir sudėtį ir, jei reikia, į koncentracijų ribines vertes.</p>	<p>Komisija 36 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka <u>ne vėliau kaip praėjus dvejiems metams nuo 39 straipsnyje nurodytos datos sudaro atliekų sąrašą. Jis sudaromas remiantis dabartiniu sąrašu, kuris turi galioti iki tol, kol įsigalios naujasis sąrašas. Naujasis atliekų sąrašas taip pat apima duomenis apie pagrindines medžiagų savybes (sudėtis ir sudedamųjų medžiagų koncentracija).</u></p> <p>Į sąrašą taip pat įtraukiamos atliekos, laikomos pavojingomis vadovaujantis 12–15 straipsniais, atsižvelgiant į jų kilmę ir sudėtį ir, jei reikia, į koncentracijų ribines vertes.</p>

Paaaiškinimas

4 straipsnio pakeitimu siekiama užtikrinti atliekų sąrašo teisinį tikrumą. Dabartinis atliekų sąrašas buvo ne kartą keičiamas, pritaikant jį pagal komitetų procedūrą. Jo redakcija yra aktuali. Nors atliekų sąrašą galima nuolat tobulinti, nereikėtų nepaisyti ligšiolinių pastangų, kurios buvo dedamos rengiant šį sąrašą. Priešingai, į jas turėtų būti atsižvelgta toliau rengiant atliekų sąrašą, kad valdžios institucijoms ir operatoriams būtų

suteikta tęstinumo galimybė. Panaikinus Direktyvas 75/442/EEB ir 91/689/EEB, svarbu užtikrinti, kad dabartinis sąrašas liktų galioti tol, kol bus priimtas naujasis, ir būtina nustatyti konkretų terminą, iki kada naujasis sąrašas turi būti parengtas. Šiuo metu galiojantis Europos atliekų sąrašas iš esmės remiasi kilme ir todėl negalima daryti konkrečių išvadų apie atliekų medžiagines savybes. Praktinė patirtis rodo, kad pirmenybę reikėtų teikti sąrašui, kuris sudaromas remiantis medžiagomis (pagrindiniai kriterijai: sudėtis ir sudedamųjų medžiagų koncentracija), kadangi taip bus galima geriau įvertinti atliekų svarbą aplinkai, sveikatai, saugumui ir grėsmėms bei lengviau priskirti panaudojimo būdus. Komisijos pasiūlymas parengti naują sąrašą yra netekslus, be to, svarbu paaiškinti, kad į sąrašą bus įtrauktos tiek nepavojingos, tiek pavojingos atliekos.

6 rekomendacija

5 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Valstybės narės imasi reikalingų priemonių siekiamos užtikrinti, kad su visomis atliekomis būtų atliekamos operacijos, dėl kurių įmonėje arba plačiau ūkyje tas atliekas galima būtų panaudoti jomis pakeičiant kitus išteklius, kurie būtų naudojami tuo tikslu, arba kad jos būtų paruoštos taip naudoti, toliau — „naudojimo operacijos“. Valstybės narės naudojimo operacijomis laiko bent tas operacijas, kurios išvardytos II priede.</p> <p>2. 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija gali patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, kad būtų nustatyti našumo kriterijai, kuriais remiantis II priede išvardytos operacijos gali būti laikomos naudingomis, kaip minėta 1 dalyje.</p>	<p>1. Valstybės narės imasi reikalingų priemonių siekiamos užtikrinti, kad su visomis atliekomis būtų atliekamos operacijos, dėl kurių įmonėje arba plačiau ūkyje tas atliekas galima būtų panaudoti jomis pakeičiant kitus išteklius, kurie būtų naudojami tuo tikslu, arba kad jos būtų paruoštos taip naudoti, toliau — „naudojimo operacijos“. Valstybės narės naudojimo operacijomis laiko bent tas operacijas, kurios išvardytos <u>Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. ... dėl atliekų apdorojimo operacijų klasifikacijos II priede.</u></p> <p>2. 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija gali patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, kad būtų nustatyti našumo kriterijai. <u>Minėtame reglamente nustatytos įgyvendinamosios priemonės našumo kriterijams nustatyti, kuriais remiantis II priede išvardytos operacijos gali būti laikomos naudingomis, kaip minėta 1 dalyje.</u></p>

Paaiškinimas

Apdorojimo operacijų klasifikacija daro didelę įtaką gebėjimui planuoti vidutinės trukmės ir ilgalaikius našumo reikalavimus. Ji taip pat lemia atskirų apdorojimo įrenginių konkurencijos sąlygas. Todėl šiuo pakeitimu raginama reikiamus dalyvius įtraukti politinio sprendimo tvarka. Priėmus reglamentą dėl atliekų apdorojimo operacijų klasifikacijos, padaugės našumo kriterijų, o nustatomos atitinkamos ribinės vertės bus kontroliuojamos politinėmis priemonėmis. Be to, priėmus tokį reglamentą, atsiranda galimybė priimti priemones ir per dažnai nekeisti Direktyvos dėl atliekų redakcijos. Atsižvelgiant į vietos valdžios institucijų sukauptas žinias ir turint omenyje jų pareigas ir kompetenciją atliekų srityje, su vietos ir regionų valdžios institucijomis turi būti bent jau konsultuojamasi prieš įgyvendinant siūlomas priemones. Priėmus 5 ir 6 pakeitimus, Direktyvos dėl atliekų I ir II priedai turės būti perkelti į Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. ... dėl atliekų apdorojimo operacijų klasifikacijos I ir II priedus.

7 rekomendacija

6 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kai atliekų neįmanoma naudoti taip, kaip nurodyta 5 straipsnio 1 dalyje, su jomis atliekamos šalinimo operacijos.</p>	<p>1. Valstybės narės užtikrina, kad kai atliekų neįmanoma naudoti taip, kaip nurodyta 5 straipsnio 1 dalyje, su jomis atliekamos šalinimo operacijos.</p>

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>Valstybės narės uždraudžia atliekas palikti, išmesti ar šalinti nereglamentuotai.</p> <p>2. Valstybės narės šalinimo operacijomis laiko bent tas operacijas, kurios išvardytos I priede, netgi tais atvejais, kai tokios operacijos antrinis rezultatas yra medžiagų regeneracija ar energijos išgavimas.</p> <p>3. Jeigu, nors ir pakeitus išteklius, iš operacijos rezultatų matyti, kad yra nedaug galimybių siekti 1 straipsnyje nurodyto tikslo, 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija gali patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, įtraukdama tokią operaciją į I priede pateiktą sąrašą.</p>	<p>Valstybės narės uždraudžia atliekas palikti, išmesti ar šalinti nereglamentuotai.</p> <p>2. Valstybės narės šalinimo operacijomis laiko bent tas operacijas, kurios išvardytos <u>Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. ... dėl atliekų apdorojimo operacijų klasifikacijos I priede, netgi tais atvejais, kai tokios operacijos antrinis rezultatas yra medžiagų regeneracija ar energijos išgavimas.</u></p> <p>3. Jeigu, nors ir pakeitus išteklius, iš operacijos rezultatų matyti, kad yra nedaug galimybių siekti 1 straipsnyje nurodyto tikslo, <u>36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija gali patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, įtraukdama tokią operaciją į 2 dalyje nurodytą I priede pateiktą sąrašą.</u></p>

Paaškinimas

Dėl tų pačių priežasčių, kurios buvo išdėstytos ir dėl 5 pakeitimo, šiame straipsnyje aptariamas klausimas turi būti nagrinėjamas ne tik techniniu, bet ir politiniu požiūriu. Apdorojimo operacijų klasifikacija ir (šiuo atveju) atliekų šalinimas daro didelę įtaką gebėjimui planuoti vidutinės trukmės ir ilgalaikius našumo reikalavimus. Ji taip pat lemia atskirų apdorojimo įrenginių konkurencijos sąlygas.

Todėl šiuo pakeitimu raginama reikiamus dalyvius įtraukti politinio sprendimo tvarka. Atsižvelgiant į vietos valdžios institucijų sukauptas žinias ir turint omenyje jų pareigas ir kompetenciją atliekų srityje, su vietos ir regionų valdžios institucijomis turi būti bent jau konsultuojamasi prieš įgyvendinant siūlomas priemones ir joms turi būti suteikta galimybė išsakyti savo nuomonę dėl poveikio įvertinimo, kuri Komisija turėtų atlikti prieš pateikdama pasiūlymą.

8 rekomendacija

9 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>Valstybės narės užtikrina, kad su atliekų naudojimu ar šalinimu susijusios išlaidos būtų tinkamai paskirstytos turėtojui, ankstesniems turėtojams ir gamintojui.</p>	<p>Pagal principą „teršėjas moka“, valstybės narės užtikrina, kad su atliekų naudojimu ar šalinimu susijusios išlaidos būtų tinkamai paskirstytos turėtojui, ankstesniems turėtojams ir gamintojui.</p>

Paaškinimas

Šeštoji Bendrijos aplinkos veiksmų programa (priimta Europos Parlamento ir Tarybos 2002 m. liepos 22 d.) yra pirmiausia grindžiama principu „teršėjas moka“. Šis principas, kaip pagrindinis aplinkos politikos principas, turėtų būti grąžintas į Direktyvos tekstą.

9 rekomendacija

11 straipsnio 1 dalies c punktas (naujas)

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Tam, kad būtų galima nustatyti, ar reikia tam tikras atliekas laikyti nustojusiomis būti atliekomis ir ar baigta jų pakartotinio naudojimo, perdirbimo ar naudojimo operacija, ir perklasifikuoti tas atliekas į antrines medžiagas arba produktus, Komisija įvertina, ar tenkinamos tokios sąlygos:</p> <p>(a) perklasifikavimas nepadarys bendro neigiamo poveikio aplinkai;</p>	<p>1. Tam, kad būtų galima nustatyti, ar reikia tam tikras atliekas laikyti nustojusiomis būti atliekomis ir ar baigta jų pakartotinio naudojimo, perdirbimo ar naudojimo operacija, ir perklasifikuoti tas atliekas į antrines medžiagas arba produktus, Komisija įvertina, ar tenkinamos tokios sąlygos:</p> <p>a) perklasifikavimas nepadarys bendro neigiamo poveikio aplinkai;</p>

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
(b) yra tokios antrinės medžiagos ar produkto rinka.	b) yra tokios antrinės medžiagos ar produkto rinka. c) <u>antrinė medžiaga ar produktas yra apdorotas ir gali būti pradėtas naujas tokios medžiagos ar produkto, kaip turinčio panašias į pirminės medžiagos ar produkto savybes, ciklas.</u>

Paaškinimas

Rekomenduojama kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kada atliekos nustoja būti laikomos atliekomis, taikyti tik jei atliekos buvo apdorotos. Tai reiškia, kad atliekos nepatenka į atliekomis taikomų teisės aktų reglamentavimo sritį tik po to, kai jos faktiškai gali būti naujo gamybos ciklo dalimi ir turi savybes lygia-vertes pirminei medžiagai ar produktui.

10 rekomendacija

11 straipsnio 2 dalis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
2. Remdamasi 1 dalyje minėtu įvertinimu Komisija 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka patvirtina įgyvendinamąsias priemones dėl tam tikros atliekų medžiagos ar produkto kategorijos, nustatydamą, kokius aplinkos ir kokybės kriterijus tos atliekos turi atitikti, kad būtų laikomos tapusiomis antrine medžiaga ar produktu.	2. Remdamasi 1 dalyje minėtu įvertinimu Komisija 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka <u>siūlo atskiromis direktyvomis dėl atliekų, kurios nustoja būti laikomos atliekomis, priimti patvirtina</u> įgyvendinamąsias priemones dėl tam tikros atliekų medžiagos ar produkto kategorijos, nustatydamą, kokius aplinkos ir kokybės kriterijus tos atliekos turi atitikti, kad būtų laikomos tapusiomis antrine medžiaga ar produktu. <u>Komisija atliks siūlomų priemonių poveikio vertinimą.</u>

Paaškinimas

11 straipsnyje pateikiami kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kada atliekos nustoja būti laikomos atliekomis, ir tokiu būdu nustatoma atliekas reglamentuojančių teisės aktų taikymo sritis. Aplinkosauginių kriterijų pasirinkimas ir lygmuo, kuriame jie nustatomi, yra ne tik techninis, bet ir politinis klausimas. Jei ir toliau nebus griežtų šios sąvokos vartojimo kriterijų, gali kilti sumaištis ir netgi ginčai tarp priešingų interesų grupių. Todėl dėl įgyvendinimo priemonių būtina surengti politinius debatus. Siūlant direktyvą dėl atliekų, kurios nustoja būti laikomos atliekomis, būtų išvengta per daug dažno Atliekų direktyvos persvars-tymo. Kadangi šie pasiūlymai turi aplinkosaugines, ekonomines ir socialines pasekmes, būtina atlikti jų poveikio įvertinimą, įskaitant išsamias konsultacijas su visais suinteresuotais subjektais.

11 rekomendacija

13 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
Komisija 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka sudaro pavojingų atliekų sąrašą, toliau — sąrašas. Sąraše atsižvelgiama į atliekų kilmę ir sudėtį, o tam tikrais atvejais — ir į ribines koncentracijos vertes.	Komisija 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka sudaro pavojingų atliekų sąrašą, toliau — sąrašas. Sąraše atsižvelgiama į atliekų kilmę ir sudėtį, o tam tikrais atvejais — ir į ribines koncentracijos vertes.

Paaškinimas

Šis straipsnis yra nereikalingas, kadangi reikalavimai, susiję su pavojingų atliekų sąrašo sudarymu, įtraukti į 4 straipsnį.

12 rekomendacija

15 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Kai valstybė narė turi įrodymų, kad tam tikros atliekos, į sąrašą įtrauktos kaip pavojingos, neturi jokių III priede išvardytų savybių, ji tas atliekas gali laikyti nepavojingomis.</p> <p>Valstybė narė apie visus tokius atvejus informuoja Komisiją 34 straipsnio 1 dalyje numatytoje ataskaitoje ir pateikia Komisijai visus reikalingus įrodymus.</p> <p>2. Komisija, atsižvelgusi į gautus pranešimus, 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka peržiūri sąrašą, kad nuspręstų, kokių reikia pakeitimų</p>	<p>1. Kai valstybė narė turi įrodymų, kad tam tikros atliekos, į sąrašą įtrauktos kaip pavojingos, neturi jokių III priede išvardytų savybių, ji tas atliekas gali laikyti nepavojingomis. Valstybė narė apie visus tokius atvejus informuoja Komisiją 34 straipsnio 1 dalyje numatytoje ataskaitoje ir pateikia Komisijai visus reikalingus įrodymus.</p> <p>2. Komisija, atsižvelgusi į gautus pranešimus, 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka peržiūri sąrašą, kad nuspręstų, kokių reikia pakeitimų.</p> <p>3. <u>Valstybės narės galės atliekas apdoroti kaip nepavojingas po to, kai bus patvirtintas pakoreguotas sąrašas.</u></p>

Paaiškinimas

Norint įgyvendinti Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 259/93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės, būtina sukurti vieningą atliekų (pavojingų ir nepavojingų) klasifikacijos sistemą. Dėl šios klasifikacijos nuolat diskutuojama Techninio pritaikymo komitete. Pavienės valstybės narės negali daryti pakeitimų — jie turėtų įsigaliooti juos apsvačius valstybių narių ir Komisijos atstovams.

13 rekomendacija

16 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
<p>16 straipsnis</p> <p>Atskyrimas</p> <p>1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad pavojingas atliekas maišant su kitomis pavojingomis atliekomis, turinčiomis skirtingų savybių, arba su kitomis atliekomis ar medžiagomis, būtų laikomasi tokių sąlygų:</p> <p>a) maišymo operaciją turi atlikti įstaiga ar įmonė, gavusi leidimą, kaip numatyta 19 straipsnyje;</p> <p>b) turi būti laikomasi 7 straipsnyje nustatytų sąlygų;</p> <p>c) poveikis, kurį aplinkai daro atliekų tvarkymas, turi nebūti labiau žalingas;</p> <p>d) tokia operacija turi atitikti geriausias turimas technologijas.</p> <p>2. Remiantis techninių ir ekonominių galimybių kriterijais, kuriuos valstybės narės turi nustatyti, kai pavojingos atliekos buvo sumaišytos su kitomis skirtingų savybių pavojingomis atliekomis ar kitokiomis atliekomis arba medžiagomis nesilaikant 1 dalies sąlygų, tos atliekos atskiriamos, jeigu tai būtina, kad būtų laikomasi 7 straipsnio.</p>	<p>16 straipsnis</p> <p>Atskyrimas</p> <p>1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi tokių sąlygų:</p> <p>a) <u>draudžiama atliekų gamintojams, surinkėjams ir vežėjams maišyti pavojingas atliekas su kitomis pavojingomis atliekomis, turinčiomis skirtingų savybių, arba su kitomis atliekomis ar medžiagomis;</u></p> <p>b) kai maišomos pavojingos atliekos:</p> <p>a)i) maišymo operaciją turi atlikti įstaiga ar įmonė, gavusi leidimą, kaip numatyta 19 straipsnyje;</p> <p>b)ii) turi būti laikomasi 7 straipsnyje nustatytų sąlygų;</p> <p>c)iii) poveikis, kurį aplinkai daro atliekų tvarkymas, turi nebūti labiau žalingas;</p> <p>d)iv) tokia operacija turi atitikti geriausias turimas technologijas;</p> <p>v) <u>nepaisant galutinės mišinio sudėties, maišymo operacijos metu gautam mišiniui turi būti taikomos pavojingoms atliekoms taikytinos taisyklės.</u></p> <p>2. Remiantis techninių ir ekonominių galimybių kriterijais, kuriuos valstybės narės turi nustatyti, kai pavojingos atliekos buvo sumaišytos su kitomis skirtingų savybių pavojingomis atliekomis ar kitokiomis atliekomis arba medžiagomis nesilaikant 1 dalies sąlygų, tos atliekos atskiriamos, jeigu tai būtina, kad būtų laikomasi 7 straipsnio.</p>

Paiškinimas

Tiesa, kad tik leidimus turinčios įmonės gali maišyti atliekas. Tačiau reikėtų pažymėti, kad pagal 16 straipsnio 2 punkto nuostatas tik esant neteisėtiems mišiniams atliekos turi būti atskirtos, „Remiantis techninių ir ekonominių galimybių kriterijais, kuriuos valstybės narės turi nustatyti“. Direktyvos tekste turėtų būti aiškiai pasakyta, kad atliekų gamintojams, surinkėjams ir vežėjams atliekas maišyti draudžiama. Be to, siekiant išvengti, kad atliekos būtų maišomos turint vieną tikslą atskiesti teršalus, būtina patikslinti, kad mišiniui turi būti taikomos tos pačios taisyklės kaip ir pavojingoms atliekoms.

14 rekomendacija*19 straipsnio 1 dalis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Valstybės narės reikalauja, kad bet kuri įstaiga ar įmonė, ketinanti atlikti šalinimo ar naudojimo operacijas, gautų leidimą iš nacionalinių kompetentingų institucijų.</p> <p>Tokiuose leidimuose nurodoma:</p> <p>a) atliekų, kurios gali būti apdorojamos, rūšis ir kiekis;</p> <p>b) su atitinkama vieta susiję techniniai reikalavimai kiekvienai leidžiamų operacijų rūšiai;</p> <p>c) saugumo priemonės, kurių būtina imtis;</p> <p>d) kiekvienos rūšies operacijoms naudotinas metodas.</p> <p>Leidimuose gali būti nurodytos papildomos sąlygos ir įsipareigojimai.</p>	<p>1. Valstybės narės reikalauja, kad bet kuri įstaiga ar įmonė, ketinanti atlikti šalinimo ar naudojimo operacijas, gautų leidimą iš nacionalinių kompetentingų institucijų.</p> <p>Tokiuose leidimuose nurodoma:</p> <p>a) atliekų, kurios gali būti apdorojamos, rūšis ir kiekis;</p> <p>b) su atitinkama vieta susiję techniniai reikalavimai kiekvienai leidžiamų operacijų rūšiai;</p> <p>c) saugumo priemonės, kurių būtina imtis;</p> <p>d) kiekvienos rūšies operacijoms naudotinas metodas.</p> <p>Leidimuose gali būti nurodytos papildomos sąlygos ir įsipareigojimai, <u>pavyzdžiui, apdorojimo kokybės reikalavimai.</u></p>

Paiškinimas

Atsižvelgiant į atitinkamas pasekmes aplinkai, direktyvos 19 straipsnyje turėtų būti nurodyta, kad galima numatyti reikalavimą dėl apdorojimo kokybės.

15 rekomendacija*21 straipsnis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>Komisija gali 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka patvirtinti minimaliuosius leidimų standartus, skirtus užtikrinti, kad atliekos būtų apdorojamos aplinkai nežalingu būdu.</p>	<p>Komisija, vadovaudamasi politine procedūra, kurioje dalyvauja atitinkami dalyviai, ir atlikusi siūlomų priemonių poveikio įvertinimą, <u>36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka</u> gali patvirtinti būtiniausius leidimams išduoti keliamus reikalavimus, siekiant užtikrinti, kad atliekos būtų apdorojamos aplinkai saugiu būdu.</p> <p><u>Valstybės narės, įvertinusios savo nacionalinius poreikius, proporcingumą ir atitikimą Europos bendrijos steigimo sutarčiai, gali nustatyti aukštesnius reikalavimus leidimams išduoti.</u></p>

Paiškinimas

Kaip ir 5, 6 ir 9 pakeitimai, šis pakeitimas ragina politines, ne tik technines, diskusijas. Minimalių leidimų standartų nustatymas siekiant užtikrinti, kad atliekos būtų apdorojamos aplinkai nežalingu būdu, turėtų vykti laikantis sprendimų priėmimo procedūros, kurioje dalyvauja atitinkami dalyviai. Atsižvelgiant į jų pareigas ir kompetenciją atliekų tvarkymo srityje, prieš siūlydami įgyvendinimo priemones jie turi pasikonsultuoti bent jau su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir joms suteikti galimybę apmąstyti poveikio įvertinimą, kurį Komisija turėtų atlikti prieš pateikdama pasiūlymą.

16 rekomendacija*26 straipsnio 1 dalis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetingos institucijos parengtų, kaip numatyta 1 straipsnyje, vieną ar daugiau atliekų tvarkymo planų, kurie peržiūrimi ir taisomi ne rečiau kaip kartą per penkerius metus.</p> <p>Šie planai, pavieniui ar kartu, turi būti taikomi visai atitinkamos valstybės narės teritorijai.</p>	<p>1. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetingos institucijos parengtų, kaip numatyta 1 straipsnyje, vieną ar daugiau atliekų tvarkymo planų, kurie peržiūrimi ir taisomi ne rečiau kaip kartą per penkerius <u>ketverius</u> metus.</p> <p>Šie planai, pavieniui ar kartu, turi būti taikomi visai atitinkamos valstybės narės teritorijai.</p>

Paaaiškinimas

Atliekų tvarkymo planai turės būti taisomi, šios procedūros dažnumą derinant su procedūros, taikomos 29 straipsnyje apibūdintoms atliekų prevencijos programoms, dažnumu. Atliekų prevencijos programų persvarstymas pateikiamas 31 straipsnio nuostatose ir siejamas su atskaitomybės reikalavimais, numatytais 34 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad ataskaitos turi būti pateikiamos kas treji metai. Derinti atliekų tvarkymo planų ir atliekų prevencijos programų pataisymus, taip pat pateikti sektorių ataskaitas atitinkamoms institucijoms reikės reguliariai ir vykdant šias užduoti joms bus lengviau laikytis minėtos direktyvos reikalavimų dėl atskaitomybės.

Kalbant apie šiuos kriterijus, svarbu pažymėti, kad kompetentingoms institucijoms turėtų būti skirti atitinkami ištekliai.

17 rekomendacija*29 straipsnio 1 dalis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Valstybės narės pagal 1 straipsnį ne vėliau kaip [per trejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo] parengia atliekų prevencijos programas.</p> <p>Tokios programos įtraukiamos į 26 straipsnyje numatytus atliekų tvarkymo planus arba vykdomos kaip atskiros programos. Jos parengiamos pagal tokį geografinį suskirstymą, kuris yra tinkamiausias veiksmingiausiai jas vykdyti.</p>	<p>1. Valstybės narės pagal 1 straipsnį ne vėliau kaip [per trejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo] parengia atliekų prevencijos programas. <u>Programos persvarstomos ne rečiau kaip kas ketveri metai.</u></p> <p><u>Šios programos ir jose numatytos priemonės turėtų būti skirtos bent jau stabilizuoti iki 2010 m. atliekų gamybą ir toliau gerokai sumažinti jų gamybą iki 2020 m.</u></p> <p>Tokios programos įtraukiamos į 26 straipsnyje numatytus atliekų tvarkymo planus arba vykdomos kaip atskiros programos. Jos parengiamos pagal tokį geografinį suskirstymą, kuris yra tinkamiausias veiksmingiausiai jas vykdyti.</p>

Paaaiškinimas

Kaip nurodoma 14 pakeitimo paaaiškinyje, atliekų prevencijos programų koregavimo dažnumas turėtų būti derinamas su atliekų tvarkymo planų koregavimo dažnumu. Atliekų prevencijos programų persvarstymas pateikiamas 31 straipsnio nuostatose ir siejamas su atskaitomybės reikalavimais, numatytais 34 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad ataskaitos turi būti pateikiamos kas treji metai. Derinti atskaitomybės reikalavimus siūloma dėl tų pačių priežasčių, kurios pateikiamos 14 pakeitimo paaaiškinyje.

Atliekų prevencijos programos skirtos vienam iš svarbiausių atliekų tvarkymo politikos uždavinių — sumažinti atliekų susidarymą, ir pataisytoji pagrindų direktyva turėtų pateikti gaires, kuriomis vadovaujantis šį procesą būtų galima vertinti. Aiškių šio proceso sumažinimo uždavinių nustatymas yra susijęs su tikslais ir prioritetinėmis sritimis, kuriuos numato šeštoji Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programa atliekų atžvilgiu.

29 straipsnyje numatyta, kad atliekų prevencijos programos yra sudaromos atsižvelgiant į jų taikymui tinkamiausią geografinį lygmenį, todėl labai svarbu, kad atitinkami išteklių būtų skiriami atsižvelgiant į tą lygmenį.

18 rekomendacija

30 straipsnio 2 dalis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
2. Valstybės narės nustato tam tikrus kokybinius ir kiekybinius uždavinius ir rodiklius kiekvienai patvirtintai priemonei ar jų rinkiniui, kad būtų galima stebėti ir vertinti atskiromis priemonėmis pasiekiamą pažangą.	2. Valstybės narės nustato tam <u>tikrus kokybinius ir kiekybinius uždavinius</u> , Komisija, laikydamasi 36 straipsnio 2 dalyje minimos tvarkos, patvirtins kiekybinius ir kokybinius uždavinius ir rodiklius, kiekvienai patvirtintai priemonei ar jų rinkiniui, kad būtų galima kurie bus skirti valstybėms narėms stebėti ir vertinti atskiromis priemonėmis pasiekiamą pažangą.

Paaškinimas

Kokybinius ir kiekybinius uždavinius nustatant nacionaliniu lygmeniu gali paašškėti valstybių narių padėties skirtumai. Pažangos stebėseną ir vertinimą laikantis sutartos metodologijos suteiks galimybę toliau vykdyti prevencijos politiką Bendrijos lygmeniu.

19 rekomendacija

34 straipsnio 1 dalis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
1. Kas trejus metus valstybės narės informuoja Komisiją apie šios direktyvos įgyvendinimą, nusiųsdamos sektorinę ataskaitą. Ataskaita rengiama pagal klausimyną ar gaires, kurias parengė Komisija Direktyvos 91/692/EEB 6 straipsnyje numatyta tvarka. Komisijai ataskaita pateikiama per devynis mėnesius nuo trejų metų laikotarpio, už kurį ataskaita teikiama, pabaigos. Šiose ataskaitose valstybės narės pateikia informaciją apie atliekų prevencijos programų įgyvendinimo pažangą. Taip pat privaloma rinkti duomenis apie viešojo maitinimo atliekas, siekiant nustatyti taisykles dėl saugaus jų naudojimo, perdirbimo ir šalinimo.	1. Kas trejus ketverius metus valstybės narės informuoja Komisiją apie šios direktyvos įgyvendinimą, nusiųsdamos sektorinę ataskaitą. Ataskaita rengiama pagal klausimyną ar gaires, kurias parengė Komisija Direktyvos 91/692/EEB 6 straipsnyje numatyta tvarka. Komisijai ataskaita pateikiama per devynis mėnesius nuo trejų metų laikotarpio, už kurį ataskaita teikiama, pabaigos. Šiose ataskaitose valstybės narės pateikia informaciją apie atliekų prevencijos programų įgyvendinimo pažangą. Taip pat privaloma rinkti duomenis apie viešojo maitinimo atliekas, siekiant nustatyti taisykles dėl saugaus jų naudojimo, perdirbimo ir šalinimo.

Paaškinimas

Dėl tų pačių priežasčių, kuriomis aiškinami 14 ir 15 pakeitimai, dažnumas, kurio turi būti laikomasi pateikiant sektorių ataskaitas, turi būti derinamas su reikalavimais, taikomais ir atliekų prevencijos programoms, ir atliekų tvarkymo planams.

20 rekomendacija

35 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
Komisija 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka patvirtina pakeitimus, reikalingus, kad priedai būtų suderinti su mokslo ir technikos pažanga.	Komisija <u>pagal politinę procedūrą, į kurią įtraukiami visi atitinkami veikėjai, ir atlikusi siūlomų priemonių poveikio įvertinimą, 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka</u> patvirtina pakeitimus, reikalingus, kad priedai būtų suderinti su mokslo ir technikos pažanga.

Paiškinimas

Šios Direktyvos priedai vaidina svarbų vaidmenį būsimųjų atliekas reglamentuojančių teisės aktų taikymo srityje. Kaip nurodyta 5 ir 6 pakeitimuose, siūloma I ir II priedus, kuriose pateikiama atliekų apdorojimo operacijų klasifikacija, perkelti į atskiro Reglamento priedus. Tačiau apskritai yra svarbu pripažinti, kad šios Direktyvos priedų pritaikymas prie mokslo ir technikos pažangos reikalauja ne tik techninio pobūdžio bet ir politinio pobūdžio diskusijų. Į šią politinio sprendimo procedūrą turėtų būti įtraukti atitinkami veikėjai, atsižvelgiant į jų kompetenciją, o prieš siūlant įgyvendinimo priemones, būtina konsultuotis mažų mažiausiai su vietos ir regionų valdžios institucijomis. Kaip minėta 5 pakeitime, atitinkamiems veikėjams turėtų būti leista pareikšti savo nuomonę apie poveikio įvertinimą, kurį Komisija turėtų atlikti prieš siūlydama tokius teisės akto pakeitimus.

21 rekomendacija

I priedas

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
I PRIEDAS ŠALINIMO OPERACIJOS	I-PRIEDAS ŠALINIMO OPERACIJOS
D 1 Išvertimas ant žemės ar po žeme (sąvartynuose ir t.t.)	D 1 Išvertimas ant žemės ar po žeme (sąvartynuose ir t.t.)
D 2 Apdorojimas žemėje (pvz., biologinis skystų atliekų ar dumblo skaidymas dirvožemyje ir t. t.)	D 2 — Apdorojimas žemėje (pvz., biologinis skystų atliekų ar dumblo skaidymas dirvožemyje ir t. t.)
D 3 Giluminis įpurškimas (pvz., pumpuojamų atliekų įpurškimas į šulinius, šachtas, druskos olas ar natūraliai susidariusias ertmes ir t. t.)	D 3 Giluminis įpurškimas (pvz., pumpuojamų atliekų įpurškimas į šulinius, šachtas, druskos olas ar natūraliai susidariusias ertmes ir t. t.)
D 4 Surinkimas į tvenkinius ant žemės paviršiaus (skystų atliekų ar dumblo supylimas į duobes, baseinus ar lagūnas ir t. t.)	D 4 Surinkimas į tvenkinius ant žemės paviršiaus (skystų atliekų ar dumblo supylimas į duobes, baseinus ar lagūnas ir t. t.)
D 5 Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose (dėjimas į atskiras sekcijas, kurios uždengiamos ir izoliuojamos viena nuo kitos ir nuo aplinkos ir t. t.)	D 5 Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose (dėjimas į atskiras sekcijas, kurios uždengiamos ir izoliuojamos viena nuo kitos ir nuo aplinkos ir t. t.)
D 6 Išmetimas į vandens telkinį, išskyrus jūras ir vandenynus	D 6 Išmetimas į vandens telkinį, išskyrus jūras ir vandenynus
D 7 Išmetimas į jūras ar vandenynus, įskaitant įterpimą į jūros dugną	D 7 Išmetimas į jūras ar vandenynus, įskaitant įterpimą į jūros dugną
D 8 Biologinis apdorojimas, nenurodytas kitur šiame priede, dėl kurio susidaro galutiniai junginiai ar mišiniai, šalinami bet kuriuo būdu nuo D 1 iki D 12 imtinai	D 8 Biologinis apdorojimas, nenurodytas kitur šiame priede, dėl kurio susidaro galutiniai junginiai ar mišiniai, šalinami bet kuriuo būdu nuo D 1 iki D 12 imtinai
D 9 Fizinis ir cheminis apdorojimas, nenurodytas kitur šiame priede, dėl kurio susidaro galutiniai junginiai ar mišiniai, šalinami bet kuriuo būdu nuo D 1 iki D 12 imtinai (pvz., garinimas, džiovinimas, kalcinavimas ir t. t.)	D 9 Fizinis ir cheminis apdorojimas, nenurodytas kitur šiame priede, dėl kurio susidaro galutiniai junginiai ar mišiniai, šalinami bet kuriuo būdu nuo D 1 iki D 12 imtinai (pvz., garinimas, džiovinimas, kalcinavimas ir t. t.)
D 10 Deginimas sausumoje	D 10 Deginimas sausumoje
D 11 Deginimas jūroje	D 11 Deginimas jūroje
D 12 Nuolatinis saugojimas (pvz., konteinerių laikymas šachtose ir t. t.)	D 12 Nuolatinis saugojimas (pvz., konteinerių laikymas šachtose ir t. t.)
D 13 Maišymas prieš panaudojant kurį nors būdą D 1 — D 12	D 13 Maišymas prieš panaudojant kurį nors būdą D 1 — D 12
D 14 Perpakavimas prieš panaudojant kurį nors būdą D 1 — D 13	D 14 Perpakavimas prieš panaudojant kurį nors būdą D 1 — D 13
D 15 Sandėliavimas prieš kurio nors būdo D 1 — D 14 panaudojimą (išskyrus laikinąjį sandėliavimą atliekų gamybos vietoje iki surinkimo)	D 15 Sandėliavimas prieš kurio nors būdo D 1 — D 14 panaudojimą (išskyrus laikinąjį sandėliavimą atliekų gamybos vietoje iki surinkimo)

Paaiškinimas

Atliekų direktyvos I priedas turėtų tapti Reglamento Nr xxxxx I priedu ir todėl remiantis 5 pakeitimo pagrindu, turėtų šiame pakeitime būti išbrauktas.

22 rekomendacija

II priedas

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
<p style="text-align: center;">II PRIEDAS NAUDOJIMO OPERACIJOS</p> <p>R1 Iš esmės naudojama kaip kuras ar kita priemonė energijai generuoti.</p> <p>Tai apima deginimo įrenginius, skirtus komunalinėms kietosioms atliekoms perdirbti, tik tada, kai jų energetinis naudingumo koeficientas yra lygus arba didesnis negu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 0,60, jei tai yra veikiantys įrenginiai, kuriuos, vadovaujantis atitinkamais Bendrijos teisės aktais, leidžiama eksploatuoti iki 2009 m. sausio 1 d., — 0,65, jei tai yra įrenginiai, kuriuos, vadovaujantis Bendrijos teisės aktais, leidžiama eksploatuoti po 2008 m. gruodžio 31 d. ir kuris apskaičiuojamas pagal tokią formulę: <p>Energetinis naudingumo koeficientas = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$</p> <p>kai:</p> <p>$E_p$ — tai per metus pagaminama šilumos ar elektros energija. Ji apskaičiuojama, elektros energijos vertę padauginant iš 2,6, o šilumos energijos, gaminamos komerciniu tikslu, vertę padauginant iš 1,1 (GJ/metai).</p> <p>E_f — tai per metus į sistemą perduodamas energijos kiekis, gautas deginant kurą, naudojamą garams gaminti (GJ/metai).</p> <p>E_w — tai apdorojamose atliekose esantis metinis energijos kiekis, apskaičiuojamas pagal mažesnę grynąją atliekų šilumumą (GJ/metai).</p> <p>E_i — tai metinis importuojamos energijos kiekis, išskyrus E_w ir E_f (GJ/metai).</p> <p>0,97 — tai koeficientas, kuriuo atsižvelgiama į energijos nuostolius dėl pelenų nuosėdų ir spinduliavimo.</p> <p>R 2 Tirpiklių atnaujinimas ar regeneravimas</p> <p>R 3 Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ar atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio perdirbimo metodus)</p> <p>R 4 Metalų ir metalų junginių perdirbimas ar atnaujinimas</p> <p>R 5 Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas ar atnaujinimas</p> <p>R 6 Rūgščių ar bazių regeneravimas</p> <p>R 7 Taršai mažinti skirtų sudėtinių dalių naudojimas</p> <p>R 8 Katalizatorių sudėtinių dalių naudojimas</p> <p>R 9 Pakartotinis naftos perdirbimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas</p> <p>R 10 Apdorojimas žemėje, naudingas žemės ūkiui ar gerinantis aplinkos būklę</p>	<p style="text-align: center;">II PRIEDAS NAUDOJIMO OPERACIJOS</p> <p>R1 Iš esmės naudojama kaip kuras ar kita priemonė energijai generuoti.</p> <p>Tai apima deginimo įrenginius, skirtus komunalinėms kietosioms atliekoms perdirbti, tik tada, kai jų energetinis naudingumo koeficientas yra lygus arba didesnis negu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 0,60, jei tai yra veikiantys įrenginiai, kuriuos, vadovaujantis atitinkamais Bendrijos teisės aktais, leidžiama eksploatuoti iki 2009 m. sausio 1 d., — 0,65, jei tai yra įrenginiai, kuriuos, vadovaujantis Bendrijos teisės aktais, leidžiama eksploatuoti po 2008 m. gruodžio 31 d. ir kuris apskaičiuojamas pagal tokią formulę: <p>Energetinis naudingumo koeficientas = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$</p> <p>kai:</p> <p>E_p — tai per metus pagaminama šilumos ar elektros energija. Ji apskaičiuojama, elektros energijos vertę padauginant iš 2,6, o šilumos energijos, gaminamos komerciniu tikslu, vertę padauginant iš 1,1 (GJ/metai).</p> <p>E_f — tai per metus į sistemą perduodamas energijos kiekis, gautas deginant kurą, naudojamą garams gaminti (GJ/metai).</p> <p>E_w — tai apdorojamose atliekose esantis metinis energijos kiekis, apskaičiuojamas pagal mažesnę grynąją atliekų šilumumą (GJ/metai).</p> <p>E_i — tai metinis importuojamos energijos kiekis, išskyrus E_w ir E_f (GJ/metai).</p> <p>0,97 — tai koeficientas, kuriuo atsižvelgiama į energijos nuostolius dėl pelenų nuosėdų ir spinduliavimo.</p> <p>R-2 Tirpiklių atnaujinimas ar regeneravimas</p> <p>R-3 Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ar atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio perdirbimo metodus)</p> <p>R-4 Metalų ir metalų junginių perdirbimas ar atnaujinimas</p> <p>R-5 Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas ar atnaujinimas</p> <p>R-6 Rūgščių ar bazių regeneravimas</p> <p>R-7 Taršai mažinti skirtų sudėtinių dalių naudojimas</p> <p>R-8 Katalizatorių sudėtinių dalių naudojimas</p> <p>R-9 Pakartotinis naftos perdirbimas arba kitoks pakartotinis naftos produktų naudojimas</p> <p>R-10 Apdorojimas žemėje, naudingas žemės ūkiui ar gerinantis aplinkos būklę</p>

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
R 11 Atliekų, gautų R 1 — R 10 operacijomis, panaudojimas	R 11 Atliekų, gautų R 1 — R 10 operacijomis, panaudojimas
R 12 Pasikeitimas atliekomis, ketinant su jomis atlikti kurią nors operaciją iš R 1 — R 11	R 12 Pasikeitimas atliekomis, ketinant su jomis atlikti kurią nors operaciją iš R 1 — R 11
R 13 Atliekų sandėliavimas prieš kurią nors operaciją iš R 1 — R 12 (išskyrus laikinąjį sandėliavimą atliekų gamybos vietoje iki surinkimo)	R 13 Atliekų sandėliavimas prieš kurią nors operaciją iš R 1 — R 12 (išskyrus laikinąjį sandėliavimą atliekų gamybos vietoje iki surinkimo)

Paaiškinimas

Atliekų direktyvos II priedas, kaip nurodyta 5 pakeitimo pagrindime, turi būti perkeltas į atskiro Reglamento priedą ir todėl remiantis ankstesniais pakeitimais, turi būti išbrauktas

2006 m. birželio 14 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl skatinimo naudoti ekologiškas kelių transporto priemones

(2006/C 229/02)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Pasiūlymą priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl skatinimo naudoti ekologiškas kelių transporto priemones (COM(2005) 634 final — -2005/0283 (COD));

atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2005 m. gruodžio 21 d. sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 175 straipsniu ir 265 straipsnio 1 dalimi, su juo pasikonsultuoti;

atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 24 d. pirmininko sprendimą pavesti Tvarios plėtros komisijai parengti šią nuomonę;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tikslinės miestų aplinkos strategijos link“ (COM(2004) 60 final — CdR 93/2004 fin ⁽¹⁾);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl baltosios knygos „Europos transporto politika 2010 m.: laikas nuspręsti“ (COM(2001) 370 final — CdR 54/2001 fin ⁽²⁾);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2005 m. ES tvaraus vystymosi strategijos peržiūros: pirmoji apžvalga ir ateities gairės (COM(2005) 37 final — CdR 66/2005 fin);

⁽¹⁾ OL C 43, 2005 2 18, p. 35.

⁽²⁾ OL C 192, 2002 8 12, p. 8.

atsižvelgdamas į Tvarios plėtros komisijos 2006 m. balandžio 3 d. priimtą nuomonės projektą (CdR 48/2006 rev. 1) (pranešėja Ewa-May Karlsson, Vindeln savivaldybės tarybos narė (SE/LDAE);

kadangi:

- 1) Savivaldybės ir regionai yra arčiausiai piliečių esantys sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo lygmenys. Priemonės, reikalingos švariam orui Europoje užtikrinti, turėtų būti parenkamos, įvertinamos, įgyvendinamos ir vertinamos plėtojant dialogą su vietos ir regionų valdžia bei Sąjungos piliečiais.
- 2) Pasiūlytos priemonės transporto keliamai taršai riboti įgyvendinamos vietos ir regionų lygiu 25 Europos Sąjungos valstybėse narėse.
- 3) Skatinimas naudoti ekologiškas transporto priemones atitinka vietos ir regionų valdžios užsibrėžtus tikslus mažinti energijos vartojimą, o kartu ir taršos mastą.
- 4) Vietos ir regionų valdžios institucijos vis dėlto neturėtų vienos nešti įgyvendinimo naštos, susijusios su skatinimu naudoti ekologiškus automobilius.. Skubiai reikalingos priemonės, kad būtų galima nedelsiant įtraukti privatų ūkį arba viešajam sektoriui paslaugas teikiančias įmones.
- 5) Bendras vietos ir regionų lygiu taikomų priemonių poveikis galėtų padėti pakeisti šiuo metu vyraujančias tvarumu nepasižyminčias tendencijas.

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 15 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto pozicija

Regionų komitetas

Bendrosios pastabos

1.1 **pritaria** Komisijos ketinimui skatinant ekologiškų transporto priemonių viešuosius pirkimus gerinti oro kokybę;

1.2 **reikalauja**, kad viešosios valdžios institucijos parengtų rekomendaciją, apimančią direktyvoje numatytas priemones ekologiškų transporto priemonių įsigijimui;

1.3 **pabrėžia** glaudaus savivaldybių ir regionų bendradarbiavimo ES svarbą rengiant siūlomas priemones, jei direktyva bus priimta, Konsultacijų dėl šios direktyvos pasiūlymo metu pirmiausia buvo tariamasi su automobilių ir kuro pramone bei valstybėmis narėmis;

1.4 **primygtinai reikalauja** vietos ir regionų valdžią įtraukti į direktyva siūlomų priemonių rengimo, įgyvendinimo, tolesnio taikymo ir vertinimo procesą, jei ji būtų priimta. Tačiau komitetas nemano, jog būtina reikia steigti komitetą, kuris tolesniame darbe turėtų konsultuoti Komisiją;

1.5 **pabrėžia** būtinybę informuoti piliečius apie įgyvendintas priemones ir praktiniais pavyzdžiais parodyti Europos teisėkūros eigą ir teisės aktų poveikį. Šioje srityje vietos ir regionų lygiui tenka svarbus vaidmuo, kaip pabrėžiama ir Komisijos Europos komunikacijos politikos baltojoje knygoje;

1.6 **pritaria** esminiams direktyvos pasiūlymo motyvams ir tikslams. Tačiau Komitetas norėtų **atkreipti dėmesį į tai**, kad negalima vien tik viešąjį sektorių įpareigoti rengti viešuosius pirkimus; Europos Komisija pasiūlyme priimti direktyvą pagrįstai pastebi, valstybės įstaigų sunkvežimių ir furgonų viešieji pirkimai sudaro tik 6 proc. rinkos dalį, o autobusai apie 30 proc. Todėl Komitetas pritarė sprendimui labiau įtraukti ir privatų ūkį; Komitetas iš esmės rekomenduoja švelnias, teisiškai neprivalomas priemones ekologiškų viešųjų pirkimų srityje. Visų pirma didieji miestai savanoriškai įgyvendina toli siekiančius tikslus, susijusius su aplinkosauga esant ypatingoms bendrosioms sąlygoms;

1.7 **atkreipia dėmesį į tai**, kad įpareigojus tik viešąjį sektorių, ypač ribotą biudžetą turinčios savivaldybės tai gali sulaikyti nuo investicijų arba jos bus priverstos pirkti išorės viešąsias paslaugas;

Kitos ekologiško kelių transporto skatinimo priemonės

1.8 **ragina** visumos požiūriu vertinti priemones, kurių galima imtis skatinant naudoti ekologišką kelių transportą. Komitetui kyla abejonių dėl direktyvos pasiūlymo privalomos nuostatos, pagal kurią valstybinės įmonės privalo įsigyti 25 proc. sunkiųjų transporto priemonių, vadovaudamosios ekologiškų transporto priemonių pirkimo reikalavimais. Komitetas mano, kad reikėtų taikyti vienodus standartus varikliams nepriklausomai nuo transporto priemonės ir pirkėjo;

1.9 **teigiamai vertina** tai, kad skatinama dažniau vartoti biologinį kurą. Europoje išaugusi įprastinių transporto priemonių degalų pakaitalų — bioetanolio ir biodyzelino — gamyba teikia įvairių pranašumų, nes:

- mažina transporto priemonių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį,
- padeda užtikrinti patikimą energijos tiekimą sumažėjus naftos ištekliams,
- teikia ES žemės ūkiui ir miškininkystei galimybes auginti kultūras ir pirminės medienos žaliavas, naudojamas biodegalų gamybai ir
- sudaro besivystančioms šalims sąlygas eksportuoti į ES biologinį kurą;
- mažina gamtinių išteklių naudojimą.

Siūlomos priemonės

1.10 **atmeta** pasiūlymą priimti direktyvą dėl skatinimo naudoti ekologiškas kelių transporto priemones. Siūloma imtis šių priemonių:

- Komisija turi parengti Bendrijos eismo ir transporto politikos tvarkaraštį ir Taip pat dėti visas pastangas, kad įsigaliojūt šie standartai:
 - 2007 m. Euro V standartai, skirti asmenų judėjimui,
 - 2011 m. Euro VI standartai lengviesiems automobiliams ir dyzeliną naudojančiam aptarnaujančiam transportui,
 - 2012 m. Euro VI standartai sunkiosioms transporto priemonėms;
- Siekiant paremti ir paspartinti ekologiškų kelių transporto priemonių pirkimą viešajame sektoriuje, reikia numatyti informavimo ir mokymo priemones. Komisijos ekologiškų viešųjų pirkimų vadovas yra naudinga pagalbinė priemonė, tačiau taip pat būtina imtis papildomų priemonių.
- Viešųjų pirkimų srityje reikia remti „žaliojo tinklo“ plėtojimą.
- Tai sudarytų sąlygas lyginamosioms studijoms atlikti, keistis geriausia patirtimi ir suformuluoti bendrus tikslus.
- Investicijų, skatinančių mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą ES, pagrindinis prioritetas — ekologiškos kelių transporto priemonės ir su jomis susijusių problemų.
- Propaguojant ekologiškas kelių transporto priemones, reikia skatinti plėtoti vietinius atsinaujinančius energijos išteklius. Todėl būtina sukurti mechanizmus, kurie sudarytų palankias sąlygas biokuro gamybai naudojamų miško kultūrų diegimui ir plėtrai.

Siūlomos direktyvos įgyvendinimas vietos ir regionų lygiu

1.11 **atkreipia dėmesį į tai**, kad kai kuriose valstybėse narėse labai skirtingai siūlomos direktyvos dėl skatinimo naudoti ekologiškas kelių transporto priemones įgyvendinimo prielaidos.

- Šioje direktyvoje numatytos priemonės daugelyje valstybių narių visiškai arba iš dalies būtų finansuojamos iš valstybės biudžeto. Tačiau kai kuriose valstybėse narėse šios priemonės finansuojamos vietos ar regionų mokesčių ir rinkliavų lėšomis.
- Europos Sąjungoje labai skiriasi ekologiškų transporto priemonių rinkos. „Ekologiškų“ transporto priemonių skaičius svyruoja ir dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse egzistuoja savanoriški išpareigojimai įsigyti tam tikrą procentą ekologiškų automobilių, o tai ekologiškų transporto priemonių rinkai suteikė svarbių impulsų. Be to, aplinkos apsaugos vadybos sistemos, Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) įdiegimas viešajame sektoriuje padeda didinti ekologiškų transporto priemonių kiekį.
- Investicijų į infrastruktūrą dydis — tai kita sritis, kurioje taip pat skiriasi galimybės valstybėse narėse pradėti naudoti ekologiškas transporto priemones. Pavyzdžiui, degalinių, prekiaujančių įvairiomis degalų rūšimis, tinklas yra svarbi ekologiškų automobilių rinkos vystymosi prielaida.

Tokia nevienoda padėtis rinkoje rodo, kad ES reikėtų diferencijuoti vertinti vietos ir regionų poreikius gauti finansavimą.

Tolesni veiksmai

1.12 **pažymi**, kad jei būtų priimta direktyva dėl skatinimo naudoti ekologiškas transporto kelių priemones įgyvendinimas turi būti prižiūrimas ir vertinamas glaudžiai bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžiai. Svarbu surinkti ir paskelbti informaciją apie direktyvos įgyvendinimo rezultatus, t. y. ekologiškų kelių transporto priemonių skaičių ir duomenis apie jų poveikį oro kokybei. Grįžtamoji informacija vietos ir regionų valdžiai bei Sąjungos piliečiams yra direktyvoje įtvirtintų tikslų įgyvendinimo ir tolesnio plėtojimo prielaida. Tuo pačiu tai svarbi tolesnių priemonių, skatinančių naudoti ekologiškus automobilius, įgyvendinimo prielaida.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

2.1 **ragina** Europos įstatymų leidėjus numatyti vienodas prielaidas ir viešajam sektoriui taikomas priemones, siekiant ir ateityje remti ekologiškas kelių transporto priemones;

2.2 **primygtinai reikalauja** teikti ekonominę paramą vietos ir regionų lygiu išsigyjant ekologiškų kelių transporto priemonių;

2.3 **pabrėžia** informavimo ir mokymo priemonių svarbą remiant ir plėtojant ekologiškų kelių transporto priemonių viešuosius pirkimus;

2.4 **mano, kad būtina** visumos požiūriu vertinti galimas ekologiškų automobilių naudojimą skatinančias priemones;

2.5 **siūlo**, jei direktyva būtų priimta, ataskaitų, įvertinančių direktyvos dėl skatinimo naudoti ekologiškas kelių transporto priemones įgyvendinimo rezultatus, pateikimo sistemą derinti su kitomis ataskaitų pateikimo sistemomis. Jos taip pat turėtų būti suderintos su oro kokybės ir švaresnio oro Europoje direktyvoje numatytais ataskaitų pateikimo sistemomis;

2.6 **ragina** savivaldybes ir regionus ateityje įtraukti į direktyva siūlomų priemonių rengimo, įgyvendinimo, priežiūros ir vertinimo procesą.

2006 m. birželio 15 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų

(2006/C 229/03)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl *bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų* (COM (2005) 548 final — 2005/0221 (COD));

atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos sprendimą vadovaujantis Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąją dalimi, pasikonsultuoti su juo šiuo klausimu

atsižvelgdamas į 2004 m. sausio 24 d. Komiteto pirmininko sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl *integruotos veiksmų programos visą gyvenimą trunkančio mokymosi srityje sukūrimo* (CdR 258/2004 fin) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato „Sukurti visą gyvenimą trunkančio mokymosi erdvę Europoje“ (CdR 49/2002 fin) ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo *dėl Europos bendrijos septintosios mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos pagrindų programos (2007–2013 m.)* (CdR 155/2005 fin);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl *daugiametės programos (2004–2006 m.), skirtos veiksmingai informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įtraukčiai į švietimo ir mokymo sistemas Europoje (e. mokymo programa)* (CdR 73/2003 fin) ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato *dėl kalbų mokymosi ir kalbų įvairovės skatinimo: 2004–2006 m. veiksmų planas* (CdR 248/2003 fin) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ OL C 164, 2005 7 5, 59 p.

⁽²⁾ OL C 278, 2002 11 14, 26 p.

⁽³⁾ OL C 244, 2003 10 10, 42 p.

⁽⁴⁾ OL C 73, 2004 3 23, 33 p.

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, sukurti 2007–2013 m. programą „Kultūra 2007“ (CdR 259/2004 fin) ⁽⁵⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl komunikato dėl baltosios knygos „Naujas postūmis Europos jaunimui“ tęsinio ir siūlomų bendrų tikslų jaunų žmonių savanoriškai veiklai atsižvelgiant į 2002 m. birželio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl *Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje* COM(2004) 337 final;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl komunikato dėl baltosios knygos „Naujas postūmis Europos jaunimui“ tęsinio ir siūlomų bendrų tikslų geresniam jaunimo supratimui ir pažinimui atsižvelgiant į 2002 m. birželio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl *Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje siūlomų bendrų tikslų* COM(2004) 336 final (CdR 192/2004 fin) ⁽⁶⁾;

atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komisijos nuomonės projektą, kuris buvo priimtas 2006 balandžio 4 d. (CdR 31/2006 rev. 2). Pranešėja **Christina Tallberg**, Stokholmo apskrities tarybos narė (SE/ESP);

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 14 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

Komisijos komunikato turinys

2000 m. kovo mėn. Lisabonos susitikime Europos Vadovų Taryba pripažino, kad Europa susiduria su naujais iššūkiais siekdama prisiderinti prie globalizacijos ir pereiti prie žiniomis paremtos ekonomikos. Buvo pabrėžta, kad „kiekvienas pilietis turi turėti įgūdžių, reikalingų gyventi ir dirbti naujoje informacinėje visuomenėje“ ir kad reikia „Europos gairėse apibrėžti naujus pagrindinius įgūdžius ⁽⁷⁾, kurie turi būti ugdomi mokantis visą gyvenimą: skaitmeninis raštingumas, užsienio kalbos, technologijų kultūra, verslumas ir socialiniai įgūdžiai“.

Todėl siūloma rekomendacija yra bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų pamatinis instrumentas, kuriame aiškinama, kaip galima užtikrinti visiems piliečiams šių gebėjimų įgijimą mokantis visą gyvenimą.

Žinių visuomenės vystymas vis labiau iškelia šių pagrindinių gebėjimų svarbą asmeniniame, visuomeniniame ir profesiniame gyvenime.

2004 m. lapkričio mėn. Aukšto lygio darbo grupė, įgyvendinanti Lisabonos strategiją, pabrėžė, kad „šiuo metu Europoje padaryta toli gražu ne viskas, kad žmonės būtų aprūpinti reikiama instrumentais, leidžiančiais prisitaikyti prie darbo rinkos pokyčių; tai pasakytina apie darbo vietas, reikalaujančias aukštos, ir žemos kvalifikacijos.“

Daugelis šalių, dažnai padedant nevyriausybinėms organizacijoms, parengė suaugusiųjų mokymo programas, skirtas pagrindiniams gebėjimams įgyti, pvz., skaitymo, rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninio raštingumo. Nepaisant to, daugelio šalių piliečiai, vis dar, negali įgyti pagrindinių gebėjimų, taip pat negali tobulinti jau įgytų gebėjimų pagal naujausius reikalavimus.

⁽⁵⁾ OL C 164, 2005 7 5, 65 p.

⁽⁶⁾ OL C 43, 2005 2 18, 42 p.

⁽⁷⁾ „Bendrieji įgūdžiai“ paprastai reiškia raštingumą ir mokėjimą skaičiuoti; Lisabonos Europos Vadovų Taryba paragino įtraukti naujus informacinėje visuomenėje būtinus įgūdžius, kaip antai IRT ir verslumas.

Rekomendacijos priede „Bendrieji visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimai - Europos orientaciniai metmenys“ kalbama apie žinias, įgūdžius ir požiūrius, padedančius žmonėms labiau pasireikšti tvariame vystymesi ir rodyti pilietinį aktyvumą. Priede nurodomi aštuoni bendrieji gebėjimai: bendravimas gimtąja kalba; bendravimas užsienio kalbomis; matematiniai gebėjimai; skaitmeninis raštingumas; mokymasis mokytis; tarpasmeniniai, tarpkultūriniai, socialiniai ir pilietiniai gebėjimai; verslumas; kultūrinė išraiška.

Svarba vietos ir regionų valdžios institucijoms

Visose ES valstybėse narėse vietos ir regionų lygmuo yra atsakingas už švietimą, profesinį mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą visą gyvenimą.

Vietos ir regionų valdžios institucijos - tai idealus partneris konstruktyviam bendradarbiavimui su socialiniais partneriais, institucijomis ir organizacijomis bendrojo lavinimo ir tęstinio švietimo srityse, siekiant bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo kursų pritaikyti konkreitiems vietos poreikiams ir reikalavimams.

Be to, įvairūs regionų ir vietos bendradarbiavimo projektai suteikia nemažai impulsų augimui ir plėtrai.

Siūlydama švietimo programas, ES kasmet pasiekia daugybę piliečių tiesiogiai — nė viena Bendrijos veikla nepasižymi tokiu plačiu poveikiu. Be to, tokios programos padeda modernizuoti ES švietimo ir profesinio mokymo sistemas ir skatina piliečius atnaujinti įgūdžius. Atsižvelgiant į užduotis vietos ir regionų lygmeniu regionų dalyviai turėtų tapti svarbia tiksline grupe įgyvendinant bendrojo ir profesinio lavinimo programas ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ CdR 258/2004 fin.

Komisija, bendradarbiaudama su Regionų komitetu, pateikė „Regioninių tinklų, skirtų mokymuisi visą gyvenimą“ (iniciatyva R3L) programą, kuri yra puikus pavyzdys, rodantis kaip reikia Europoje propaguoti ir plėtoti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi. Iš pradžių tai buvo bandomoji iniciatyva, kurios biudžetas buvo atskirtas nuo pagrindinių programų biudžeto. Per praėjusį laikotarpį ji buvo įtraukta į ES veiksmų planą mokymosi visą gyvenimą srityje 2007-2013 m.

1. Regionų komiteto pozicija dėl Komunikato

1.1 Regionų komitetas dalyvavimą ES strategijoje dėl visą gyvenimą trunkančio mokymosi - nuo ankstyvos vaikystės ir visą tolesnį gyvenimą - laiko svarbiu elementu; ši koncepcija apima įvairias mokymosi formas - formalias, neformalias ir neoficialias. Komitetas ne kartą yra pabrėžęs, kad vietos ir regionų lygmuo glaudžiai susijęs su mokymosi visą gyvenimą strategija. Valstybės narės šiam lygmeniui neretai perduoda politinę ir finansinę atsakomybę už mokyklas ir mokymąsi. Vietos ir regionų valdžios institucijos dažnai koordinuoja vystymąsi ir augimą ir veikia kaip socialinė institucija, teikianti piliečiams socialines bei infrastruktūros paslaugas. Be to, šio institucijos atlieka darbdavio, kuris atsako už darbuotojų įgūdžių gerinimą ir yra tuo suinteresuotas, funkcijas. ⁽⁹⁾

1.2 Švietimo klausimai turi didžiulę reikšmę Europos konkurencingumui ir yra būtina prielaida socialinės valstybės išlikimui. Europos svarbiausi žmogiškieji ištekliai, jos piliečiai ir pilietės, turi būti pasirengę darbinei veiklai ir darbui, kurių skirtumai, palyginti su ankstesnių kartų, yra tiesiog milžiniški, o ateityje tie pokyčiai vyks dar sparčiau. Tiek įmonės, tiek darbuotojai susidurs su šiais pokyčiais, kurių pasekmes sunku iš anksto prognozuoti.

1.3 Akivaizdu, kad vietos ir regionų vystymosi prielaidos ir pradinė padėtis skiriasi. Negalima jų vertinti atsiejant nuo aplinkos. Kai panaikinamos esamos darbo vietos, regionams ir bendrovėms reikia kurti darbo vietas kituose sektoriuose — priešingu atveju gresia stagnacija, socialinė atskirtis nedarbo forma, didžiulis sergamumas ir pernelyg dažnas ankstyvas pasitraukimas iš darbo rinkos.

1.4 Todėl įgūdžius ir gebėjimus reikia vystyti taip, kad jie atitiktų žinių visuomenės reikalavimus. Geras kalbų mokėjimas ir bendravimo įgūdžiai apskritai kaip ir gebėjimas dirbti komandoje individui tampa vis svarbesni. Dabartinio vystymosi

sąlygomis, kai vis spartėja prekybos srautų judėjimas, atsiranda globalizuotos rinkos ir jų susiskaidymas, kyla poreikis glaudžiau bendradarbiauti. Tai apima įvairių įmonių ir organizacijų santykius vietos ir regionų lygiu, taip pat regionų tarpusavio santykius. Vis didėja priklausomybė tarp įvairių Europos dalių ir tarp Europos bei likusio pasaulio.

1.5 Trys veiksniai „darbinė veikla - visuomenė - aukštesnis išsilavinimo lygis“ yra svarbus inovacijų ir augimo vietos ir regionų lygiu pagrindas. Be to, reikia tinkamos infrastruktūros ir nediskriminavimo aplinkos, kurios skatintų aktyvų pilietiškumą ir dalijimąsi atsakomybe, taip prisidėdamos prie socialinės sanglaudos ir tvaraus vystymosi.

1.6 Komitetas anksčiau yra pabrėžęs savo aktyvų vaidmenį vietos ir regionų lygiu skatinant visą gyvenimą trunkantį mokymąsi ⁽¹⁰⁾. Tai taip pat taikytina mokymosi tikslams ir bendriesiems gebėjimams. Komiteto nuomone, ypač svarbu, kad Komisijos projekte pateikti pasiūlymai būtų plėtojami vietos ir regionų lygiu.

1.7 Komitetas norėtų paremti tolesnius veiksmus ir siūlo ateityje šiais klausimais glaudžiau bendradarbiauti su Komisija, pavyzdžiui, įgyvendinant bandomuosius projektus ir atliekant tyrimus.

1.8 Regionų komitetas rekomenduoja vietos ir regionų valdžios institucijoms dėti visas pastangas, kad ES valstybės narės įgyvendindamos visą gyvenimą trunkančio mokymosi strategijas jas papildytų nuostata, jog būtina plėtoti visą gyvenimą trunkančio mokymosi regionus (iniciatyva R3L). Tai padėtų sustiprinti viešųjų ir aukštojo mokymo įstaigų, profesinio mokymo ir kvalifikacijos kėlimo, kultūros įstaigų ir asociacijų ryšius, nes šie ryšiai yra vienas svarbiausių užimtumo didinimo ir aktyvaus pilietiškumo skatinimo veiksmų.

2. Komisijos pasiūlymai dėl rekomendacijų valstybėms narėms

2.1 Laikantis tokio vertinimo, ypač svarbu sutelkti dėmesį į šiuolaikinės visuomenės bendruosius visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimus ir profesinę veiklą ateityje. Tai padės remti vystymąsi vietos ir regionų lygiu, taip pat nacionaliniu ir visos Europos Sąjungos lygiu. Regionų komitetas sveikina Komisijos siūlymą teikti rekomendacijas valstybėms narėms dėl visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų.

⁽⁹⁾ CdR 49/2002 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 49/2004 fin.

2.2 Komitetas laiko labai teigiamu dalyku, kad Komisijos pasiūlyme atkreiptas dėmesys į regionų ir vietos lygmens reikšmę ir svarbą; čia galima išvelgti esminę pažangą palyginti su ankstesniais Komisijos siūlymais, kuriuose buvo pabrėžiamas, galima sakyti, tik Europos ir nacionalinis lygmuo.

2.3 Regionų komitetas išvelgia visą gyvenimą trunkančio mokymosi integruotoje programoje svarbius svetus, padedančius skatinti mokymąsi ir stiprinti bendruosius visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimus. Veiksmingas keitimasis žiniomis ir gebėjimais tarp ES regionų ir vietos valdžios institucijų, kuris reišia didesnį piliečių mobilumą, gali prisidėti skatinant konkurencingumą ir užimtumą.

2.4 Svarbiausias Komisijos rekomendacijų punktas - suaugusieji taip pat turi siekti mokydami visą gyvenimą naujinti bendruosius gebėjimus. Ypatingą dėmesį reikia skirti tiems asmenims, kurie nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygiu priskiriami tam tikroms prioritetinėms tikslinėms grupėms. Čia svarbų vaidmenį galėtų suvaidinti žemą kvalifikaciją turintys asmenims skirtos priemonės ir informavimo veikla vietos ir regionų lygmeniu. Labai svarbu toliau tobulinti piliečių žinias, remiantis jų patirtimi ir interesais, užuot kalbėjus apie jų silpnybes ir trūkumus.

2.5 Komisijos rekomendacijų poveikis ekonominiams, socialiniams, kultūriniais ir kitiems procesams priklausys nuo konkrečių ir neatidėliotinių veiksmų nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu, todėl Regionų komitetas pabrėžia, kad labai svarbu įgyvendinti formalaus, neformalaus ir neoficialaus švietimo sistemų pertvarkymo programas. Šios sistemos turi apimti visus lygius ir padėti priartinti šias sistemas prie ES darbo rinkos poreikių bei mokymosi visą gyvenimą strategijos reikalavimų.

2.6 Lyčių skirtumai, susiję su mokymusi ir mokymosi rezultatais, yra svarbus reiškinys, kuris pasitaiko nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu, su juo būtina kovoti. Merginas ir moteris reikia skatinti rinktis su technika ir mokslu susijusias specialybes. Pasitaiko atvejų, kai reikia skatinti vyrus. Yra regionų ir bendruomenių, kur daugiausia vyrai nutraukia mokslą, jiems stinga motyvacijos ir polinkio dalyvauti tęstiniame mokyme.

2.7 Komiteto nuomone, Komisijos pateiktos rekomendacijos valstybėms narėms atlieka svarbų katalizatoriaus vaidmenį skatinant spartesnę ir tikslingesnę Europos švietimo sistemų orientaciją, siekiant tokiu būdu įgyvendinti sutartus konkurencingumo, socialinių standartų ir dalyvavimo tikslus. Regionų komitetas tai remia ir norėtų dar pateikti šiuos komentarus:

2.8 Komisijos rekomendacija Nr.1

„[...] Užtikrinti, kad bazinis išsilavinimas suteiktų visiems jauniems žmonėms priemones vystyti bendruosius gebėjimus, padedančius jiems žengti į suaugusiųjų gyvenimą ir sudarančius pagrindą tolesniam mokymuisi ir darbui;“

Regionų komiteto pastabos

2.8.1 Regionų komitetas pabrėžia ypatingą dar vaikystėje prasidedančio veiksmingo ir kryptingo vaikų ugdymo, kuris neturi sukelti vaikams baimės nesėkmės atveju, svarbą. Be to, mokykla turi tapti nuolatinio, visą gyvenimą trunkančio mokymosi pagrindu, tiek formalaus, tiek ir neformalaus bei neoficialaus. Svarbu suprasti, kad vaikai ir paaugliai nevienodai įsivina žinias, jie bręsta nevienodai ir mokymo tikslus jie pasiekia taip pat skirtingu metu. Tai tampa didžiuliu švietimo sistemų plėtojimo ir mokytojų rengimo iššūkiu.

2.8.2 Vaikams ir paaugliams, kurių poreikiai yra specifiniai, pvz., susiję su jų invalidumu, reikia skirti ypatingą dėmesį, kad jie galėtų drauge su kitais vaikais integruotis į visuomenę.

2.9 Komisijos rekomendacija Nr.2

„[...] Užtikrinti, kad būtų tinkamai mokomi jauni žmonės, kuriems dėl nevienodų mokymosi galimybių, susidariusių dėl asmeninių, socialinių, kultūrinių ar ekonominių aplinkybių, reikia ypatingos pagalbos atskleidžiant jų mokymosi potencialą;“

Regionų komiteto pastabos

2.9.1 Regionų komitetas palankiai vertina tai, kad Komisijos komunikato tekste atkreipiamas dėmesys į palankių sąlygų neturinčių besimokančiųjų mokymą ir pritaria, kad palankių mokymosi sąlygų stoka dažniausiai susijusi su asmeniniais, socialiniais, kultūriniais ir ekonominiais veiksniais, ir jas galima pakeisti tik bendradarbiaujant su kitais visuomenės sektoriais. Komitetas laiko savo pirmaeilium uždaviniu veiksmingai šalinti kliūtis, apsunkinančias prieigą prie darbo, mokymo ir kitų galimybių.

2.9.2 Komiteto nuomone, ypač svarbu visiems mokiniams, nepaisant jų pasirengimo, sudaryti tokias sąlygas, kad jie pasiektų mokymosi tikslus ir per anksti nepalikėtų mokyklos. Reikia tokių iniciatyvų ir skatinimo priemonių, kurios būtų pagrįstos mokinio turimomis sąlygomis ir jo poreikiais.

2.9.3 ES nesugebės pasiekti savo toli siekiančių tikslų, jei žmonės dėl savo lyties, negalios, kultūrinių ar etninių priežasčių, dėl amžiaus ar pan. negalės gauti darbo ar tobulinti savo kvalifikacijos. Skatinant nediskriminavimo strategiją ir lygias galimybes bei suteikiant visiems žmonėms vienodas galimybes ir teises, svarbus vaidmuo tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms.

2.9.4 Komiteto nuomone, tarpvalstybinis, tinklu susietas Europos regionų ir bendruomenių bendradarbiavimas, turintis tikslą keistis patirtimi ir plėsti žinias laikantis R3L iniciatyvos, yra labai pageidautinas. Tam reikia diskutuoti, nuolat tobulinti metodus, perduoti ir įtvirtinti žinias.

2.10 Komisijos rekomendacija Nr. 3

„[...] Užtikrinti, kad suaugusieji galėtų tobulinti ir atnaujinti savo bendruosius gebėjimus visą gyvenimą ir kad ypatingas dėmesys būtų skiriamas tikslinėms grupėms, kurios pagal šalies, regionų ir (arba) vietos aplinkybes yra įvardytos kaip prioritetinės grupės“.

Regionų komiteto pastabos

2.10.1 Regionų komiteto nuomone, šis pasiūlymas yra svarbus, tačiau atkreipia dėmesį, kad skirtingų regionų ir bendruomenių poreikiai dažnai skiriasi. Todėl reikia tokias prioritetines grupes sudaryti vietos ir regionų lygiu, nes ten, pavyzdžiui, galima būtų plėtoti bendradarbiavimą su organizacijomis, turinčiomis patirties suaugusiųjų mokyme, taip pat pagilinti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais.

2.10.2 mano, kad iš visų prioritetinėmis pripažintų grupių ypatingas dėmesys turi būti skiriamas valstybės tarnyboje dirbantiems vietos ir regionų įstaigų tarnautojams, kad jie savo profesinėje veikloje galėtų tobulinti ir atnaujinti bendruosius gebėjimus.

2.11 Komisijos rekomendacija Nr. 4

„[...] Užtikrinti, kad būtų parengta tinkama infrastruktūra suaugusiųjų tolesniam švietimui ir mokymui, įskaitant mokytojus ir instruktorius, galimybes užtikrinančias priemones, ir paramą besimokantiems, kurią teikiant atsižvelgiama į skirtingus suaugusiųjų poreikius“.

Regionų komiteto pastabos

2.11.1 Regionų komitetas jau anksčiau⁽¹⁾ yra pastebėjęs, kad būtina mobilizuoti vietos ir regionų išteklius siekiant paremti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, ir pabrėžia, jog būtina pradėti diskusiją vietos ir regionų lygmeniu. Savo

⁽¹⁾ CdR 19/2001 fin

nuomonėje jis atkreipė dėmesį į tai, kad šalia kitų priemonių, skirtų pavieniams asmenims lengviau gauti išsilavinimo galimybes, labai svarbu yra ir mokymosi įstaigos pasiekiamumas, jos vieta bei mokymo forma. Pavyzdžiui, tą galima užtikrinti organizuojant kursus visą dieną, vakare ir savaitgaliais. Galima pagalvoti ir apie vasaros kursus bei tradicines švenčių dienas. Galima dažniau organizuoti kursus nuo pradžių, rengti nuotolinią mokymą arba lankstaus mokymosi formas vadovaujant mokytojui. Taip pat rekomenduojama sudaryti dalyviams finansines sąlygas, kad jie galėtų kelti savo kvalifikaciją. Taip pat verta atkreipti dėmesį į mokymą mokyklose, kuris įvairiomis formomis vyksta po oficialių pamokų.

2.11.2 Kalbant apie „infrastruktūras“, nereikėtų studijų centrams nustatyti bendro pobūdžio ir standartizuotų formų. Vietoje to reikėtų naudoti jau esamą infrastruktūrą remiantis vietos sąlygomis ir poreikiais.

2.12 Komisijos rekomendacija Nr. 5

„Užtikrinti nuoseklų atskirų piliečių (suaugusiųjų) švietimą ir mokymą tai glaudžiai susiejant su užimtumo ir socialine politika bei kitomis jauniems žmonėms poveikį darančiomis politikos kryptimis ir bendradarbiaujant su socialiniais partneriais bei kitomis suinteresuotosiomis grupėmis.“

Regionų komiteto pastabos

2.12.1 Šiuo požiūriu Regionų komitetas išvelgia esminę vystymosi vietos ir regionų lygiu sėkmės prielaidą, nes būtent čia yra svarbiausia, kad įvairios politikos sritys, turinčios sąsajų su regioniniu ir vietos lygiu, būtų sutelkiamos vienoje vietoje, pavyzdžiui, ekonomikos, švietimo, darbo rinkos politikos, integracijos bei socialinės politikos klausimai, tuo siekiant išvengti riboto požiūrio. Taip pat svarbu, kad atsakomybės ir kompetencijos sritys būtų kuo glaudžiau susijusios. Regionų komitetas laiko būtinu čia panaudoti finansines lėšas, reikėtų jas naudoti lanksčiau, kad visą gyvenimą trunkančio mokymosi integruotų veiksmų programoje būtų galima įgyvendinti iniciatyvas. Visuomenės, darbo aplinkos ir aukštesniojo mokymo sąveika yra regionų ir bendruomenių augimo svarbiausias veiksnys.

2.13 Komisijos rekomendacija Nr. 6

„Kaip orientacine priemone naudotis priede pateikiamu dokumentu“ Bendrieji visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimai — Europos metmenys „plėtojant visų žmonių bendrųjų gebėjimų mokymą kaip jų mokymosi visą gyvenimą strategijų dalį.“

Regionų komiteto pastabos

2.13.1 Regionų komitetas pritaria pasiūlymui dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų. Išskyla svarbiausias klausimas: kokių pagrindinių gebėjimų privalo turėti pavienis asmuo, kad galėtų gyventi žinių visuomenėje. Šie bendrieji gebėjimai gali pasitarnauti kaip vystymosi gairės vykstant svarstymams apie būsimą gebėjimų poreikį tiek Europos, tiek nacionaliniu ir regionų bei vietos lygiu. Šis klausimas yra ypač svarbus norint įgyvendinti Lisabonos strategijos tikslus. Būtent vietos ir regionų lygiu gebėjimų klausimas susijęs su praktika.

2.13.2 Regionų komitetas supranta, kad reikia nuolat aktyviai diskutuoti apie šiuos gebėjimus vykstant nuolatiniam dialogui bei plėtrai. Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai susiję su daugeliu aspektų, kuriuos būtų galima vėliau plėtoti ir diferencijuoti. Kai kurie bendrieji gebėjimai yra glaudžiai susiję.

2.13.3 Regionų komitetas pritaria tolesniam pasiūlymo plėtojimui dėl Komisijos apibrėžtų bendrųjų gebėjimų. Jis remia Komisijos parengtą pasiūlymą dėl bendrųjų gebėjimų.

2.13.4 Žemiau pateikiamuose skyriuose Komitetas išsamiai nagrinėja pasiūlytus bendruosius gebėjimus.

3. Bendrieji gebėjimai

Europos orientaciniuose bendrųjų gebėjimų metmenyse yra aštuonios sritys:

- bendravimas gimtąja kalba;
- bendravimas užsienio kalbomis;
- matematiniai gebėjimai ir pagrindiniai gebėjimai mokslo ir technologijų srityse;
- skaitmeninis raštingumas;
- mokymasis mokytis;
- tarpasmeniniai, tarpkultūriniai, socialiniai ir pilietiniai gebėjimai;
- verslumas;
- kultūrinė išraiška.

3.1 Bendravimas gimtąja kalba

3.1.1 Regionų komitetas laikosi tos pačios nuomonės kaip ir Komisija dėl **gebėjimo bendrauti gimtąja kalba** žodžiu ir raštu.

3.1.2 Gimtoji kalba yra tęstinio mokymosi, taip pat ir saviškos gebėjimų ir asmenybės tapatumo vystymo pagrindas. Todėl geros gimtosios kalbos žinios ir įgūdžiai yra mokymosi

pagrindas. Kalba sukuria pagrindus informacijos įsisavinimui ir leidžia bendrauti su kitais piliečiais, jis sudaro sąlygas dalyvauti visuomenės gyvenime ir priimti atsakomybę.

3.1.3 Vis dėlto Komitetas nurodo, kad Komisija ir nacionalinės institucijos tose srityse, kuriose kalbama mažiau paplitusiomis ir mokyklose nelabai dažnai mokomomis kalbomis, turėtų glaudžiau bendradarbiaudamos su vietos ir regionų valdžios institucijomis skatinti žmones išmokyti šių kalbų. ⁽¹²⁾

3.2 Bendravimas užsienio kalba

3.2.1 Keleto kalbų mokėjimas Europoje tampa tiesiog būtinybe. Geriau suprantant kitų šalių kultūrą, papročius ir gyvenimo būdą galima užmegzti glaudesnius kontaktus. Be to, tai svarbi prielaida siekiant aukštesnio lygio studijų ir viena iš sąlygų, skatinanti didesnę darbo rinkos mobilumą. Jau šiandien Europos kalbinės teritorijos yra glaudžiai tarpusavyje susijusios ir priklauso viena nuo kitos. Daugėja mainų programų tarp valstybių, valstybių ekonomikos vis labiau persipina, prekių gamyba ir paslaugų teikimas vis dažniau peržengia valstybės sienas ir įveikia kalbų kliūtis. Regionų komitetas pabrėžia, kad Europos kalbų įvairovę reikia vertinti kaip didelę vertybę.

3.3 Matematiniai gebėjimai ir pagrindiniai gebėjimai mokslo ir technologijų srityse

3.3.1 Komiteto nuomone, labai svarbu mokiniams prasmingai ir motyvuotai perteikti matematikos, technikos ir mokslo įgūdžius. Matematika yra pagalbinė priemonė mokantis kitų dalykų: fizikos, chemijos, biologijos ir visuomenės mokslų. Matematikos gebėjimai ir žinios gali tapti net savarankiška šiuolaikinės švietimo koncepcijos dalimi. Moksliniai gebėjimai yra svarbūs, nes jie padeda išvystyti tarpusavyje ryšius, priežastis ir pasekmes, įvertinti ir suprasti informacijos teisingumą. Aktyvaus pilietiškumo ugdymui matematikos mokslo pagrindai tiesiog būtini. Techniniai gebėjimai turi būti ugdomi remiantis vyrų ir moterų patirtimi. Taip pat svarbu parodyti, kaip požiūriai ir tradicijos gali turėti įtakos supratimui, kas technikos srityje yra „vyrų“, o kas „moterų“ sritis.

3.3.2 Be to, Europos mokslinių tyrimų erdvėje reikia dar nemažai nuveikti skatinant jaunimą ir moteris rinktis mokslines ir technines profesijas. Visiems piliečiams turi būti suteiktos galimybės saugiai ir kritiškai naudotis informacinės visuomenės technologijomis. Įdomus dalykas yra vadinamųjų mokslinių parkų kūrimas, siekiant sužadinti domėjimąsi gamtos mokslų ir technikos studijomis.

⁽¹²⁾ CdR 248/2003 fin.

3.4 Skaitmeninis raštingumas

3.4.1 Visoje Europos Sąjungoje reikia sukurti atvirą visoms grupėms skaitmeninio raštingumo informacinę infrastruktūrą, pagrįstą lygių galimybių principu ir nediskriminuojančia prieiga. Regionų komitetui yra svarbu remti regionų mastu socialiai subalansuotą informacinę visuomenę, kuri piliečiams užtikrina gebėjimų, reikalingų gyventi ir dirbti skaitmeninių technologijų amžiuje, įgijimą. Didelių informacijos kiekių ir kompleksinių problemų įsisavinimas tampa būtina kvalifikacija, kurią privalo turėti vis daugiau žmonių.

3.5 Mokymasis mokytis

3.5.1 **Mokymasis mokytis** reiškia besimokančiojo individualios laikysenos gebėjimą ir požiūrį į savo mokymąsi. Tai reiškia, kad besimokantysis sugeba save įvertinti ir žino, kaip jam valdyti mokymosi situacijas, kokias mokymosi metodikas jam yra tinkamiausia, kokios jo stipriosios pusės ir kokiose srityse jis gali pasiekti geresnių rezultatų. Motyvacija ir pasitikėjimas savo jėgomis taip pat vaidina svarbų vaidmenį. Juk visą gyvenimą trunkančio mokymosi strategiją kaip tik ir apibrėžia besimokančiojo perspektyva ir leidžia daryti išvadą, kad mokymosi procesas vyksta įvairiai ir įvairiuose kontekstuose. Svarbiausia yra gebėjimas persikvalifikuoti ir mokytis iš naujo. Taip pat kalbama apie galimybę remiantis įgytomis žiniomis, kvalifikacija ir ankstesne gyvenimo patirtimi toliau tobulinti savo įgūdžius, panaudoti ir pritaikyti juos naujame kontekste.

3.5.2 Regionų komitetas mano, kad šios aplinkybės turi didžiulę reikšmę žinių visuomenei. Ypač svarbu, kad jauni mokytojai būtų dar studijų metais parengiami dirbti tokiu metodu. Šis kompleksas savo pobūdžiu skiriasi nuo kitų bendrųjų gebėjimų, nes jis susijęs su likusių bendrųjų gebėjimų tobulinimu. Todėl Regionų komitetas laikosi nuomonės, kad šiuos bendruosius gebėjimus reikia ypač pabrėžti ir teikti jiems pirmenybę.

3.6 Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai

3.6.1 Sąvoka „Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai“ yra susijusi su įvairialypiu klausimų kompleksu, kuriam, Komiteto nuomone, reikia skirti deramą dėmesį. Viena vertus, čia kalbama apie asmeninių savybių ugdymą, kad būtų galima plėtoti gebėjimus užmegzti kontaktus su kitais žmonėmis.

Kalbant apskritai, išugdytas gebėjimas bendrauti tampa vis svarbesne savybe darbinėje aplinkoje ir visuomenės gyvenime, kurie būdingi žinių visuomenei. Dar reikia paminėti supratimą apie tarpkultūrinius santykius.

3.6.2 Ši gebėjimų sritis tam tikra prasme apima ir *socialinius aspektus*, atsakant į klausimą kaip pavienis asmuo suvokia save, savo šeimą ir aplinką.

3.6.3 Taip pat reikia atkreipti dėmesį į medicininį aspektą, ypač į supratimą apie sveiką gyvenimo būdą, fizinės ir psichinės sveikatos bei aktyvaus gyvenimo būdo klausimus. Nors medicinoje pasiekama vis naujų laimėjimų, daugelyje šalių vaikų ir jaunimo sveikata nuolat blogėja dėl netinkamos mitybos ir nepakankamo fizinio aktyvumo. Nesiimant šioje srityje priemonių, galima sulaukti labai pavojingų padarinių.

3.6.4 Kitas labai svarbus aspektas - *Piliečio vaidmuo visuomenėje*. Šis klausimas susijęs su požiūriu į demokratiją, į individo teises ir pareigas. Reikia remti šiuos dalykus vietos ir regionų lygiu. Komitetas siūlo papildyti apibrėžimą, pažymint būtinumą piliečiams žinoti ES istoriją, tikslus, esminius ES sutarties, ES ir valstybių narių santykių aspektus, ES Konstitucijos kūrimo problemas bei pažangą, įvairių politikos sričių principus.

3.6.5 *Darnaus vystymosi* reikšmė ir atsakomybės už visų mūsų bendrą aplinką įsisąmoninimas yra tas aspektas, kuriam, Regiono komiteto nuomone, reikėtų skirti gerokai daugiau dėmesio.

3.7 Iniciatyvumas ir verslumas

3.7.1 Iniciatyvumas ir **verslumas** - tai iš esmės aktyvus požiūris, paverčiantis idėjas realybe. Todėl mokykla gana anksti privalo remti tokią mąstymą ir sukurti darbo formas, padedančias tam pagrindus. Komitetas atkreipia dėmesį, kad yra labai svarbu išnaudoti moterų ir tautinių mažumų, turinčių perspektyvių verslo idėjų, potencialą steigti firmas. Norint užtikrinti moterų prieigą prie naujų technologijų, kartais reikia aktyvios įvairių vyriausybės ir administracijos lygių paramos. Tokias pastangas derinant su aktyvia darbo rinkos politika galima sumažinti atotrūkį tarp vyrų ir moterų užimtumo lygio daugelyje Europos valstybių. Tai turi lemiamos reikšmės Europos Sąjungos ekonomikos ateičiai ir gerovei ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ CdR 151/2005 fin.

3.8 Kultūrinė išraiška

3.8.1 Regionų komitetas pritaria, kad labai svarbu suprasti ir išsaugoti kultūrinę ir kalbinę Europos įvairovę ⁽¹⁴⁾. Būtina atrasti įvairias meninės raiškos formas kaip antai muzika, menas, literatūra ir kalba, kurios būtinos asmenybės lavinimui ir formavimui. Kalbant apskritai, labai svarbu veikti susiejant įvairius žmonių požiūrius ir nuostatas.

3.8.2 Šioje vietoje Regionų komitetas atkreipia dėmesį į istorinę perspektyvą, būtent į tai, kaip pavienių Europos regionų kontaktai įvairiose epochose suteikė vystymosi impulsų. Juk jau bemaž pusšimtį metų visiškai pagrįstai gyvuoja Europos tautų bendrijos idėja, kuri buvo įgyvendinta šiandieninėje Europos Sąjungoje.

3.9 Regionų komiteto pasiūlymai

3.9.1 Regionų komitetas laiko tinkamu remiantis Komisijos rekomendacijomis skatinti ir remti ateities vystymąsi ir siūlo šiais klausimais bendradarbiauti su Komisija.

3.9.2 Regionų komitetas remia Komisijos pasiūlytus bendruosius visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimus ir pritaria, kad juos reikia nagrinėti nuolatinio vystymosi kontekste ir plėtojant dialogą.

3.9.3 Komitetas pasisako už tai, kad tokiems gebėjimams kaip „mokymasis mokytis“ būtų skiriama daugiau dėmesio, nes jie apima pagrindines asmens mokymosi nuostatas ir dėl to yra prielaida kitų nurodytų bendrųjų gebėjimų ugdymui.

3.9.4 Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai turi apimti tvaraus vystymosi aspektą ir supratimą apie atsakomybę už mūsų visų bendrą aplinką.

3.9.5 Regionų komitetas pabrėžia kultūros pažinimo svarbą; tai pagrindas, leidžiantis suprasti Europos kalbų ir kultūrų įvairovę bei naudą, kurią šios kalbos ir kultūros gali suteikti kiekvienam Europos piliečiui.

2006 m. birželio 14 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

⁽¹⁴⁾ Bendrieji gebėjimai: Kultūrinė išraiška

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato „Bendrijos Lisabonos programos įgyvendinimas. Politikos nuostatos ES gamybai stiprinti siekiant labiau integruoto požiūrio į pramonės politiką“

(2006/C 229/04)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS į Komisijos komunikatą *Bendrijos Lisabonos programos įgyvendinimas. Politikos nuostatos ES gamybai stiprinti siekiant labiau integruoto požiūrio į pramonės politiką* (COM(2005) 474 final);

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. spalio 12 d. Europos Komisijos sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi, pasikonsultuoti su juo;

ATSIŽVELGDAMAS į Komiteto pirmininko 2005 m. lapkričio 10 d. sprendimą pavesti Ekonominės ir socialinės politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS į 2006 m. balandžio 6 d. Ekonominės ir socialinės politikos komiteto priimtą nuomonės projektą CdR 39/2006 rev. 2 (pranešėjas **Onno Hoes**, Šiaurės Brabanto provincijos tarybos narys) (**NL/LDAE**);

KADANGI:

- 1) Atnaujinta, šiuolaikiška, į ES pramonės konkurencingumo skatinimą orientuota Europos pramonės politika yra didžiausias ekonomikos augimo bei užimtumo strategijos prioritetas. Problemos, dėl kurių ji reikalinga, iš tikrųjų daro poveikį visiems ES regionams, o jas lemiantys procesai yra labai dinamiški ir reikalauja ypatingo dėmesio. Todėl RK pritaria Komisijos siekiams ir ketinimui iš esmės palengvinti būtinų reformų vykdymą.
- 2) Pasaulio ekonomikoje greitai vykstantys pokyčiai verčia imtis skubių veiksmų. Europos pramonei nuolat tenka konkuruoti su kitų šalių gamintojais, todėl būtina intensyviau ir ryžtingiau atnaujinti Europos pramonės politiką. RK palankiai vertina Komisijai paprašius gautą daugelio pramonės sektorių organizacijų išipareigojamą dalyvauti šiame procese, tačiau jis nėra tikras, ar to pakaks imtis veiksmų. Atsižvelgiant į ekonominę konkurenciją pasaulyje, Europa savo pranašumą ateityje kurs kelete konkurencingų regionų, nuomonėje vadinamų „slėniais“. Vartoti šią sąvoką paskatino „Silicio slėnio“ koncepcija ir Pasaulinio ekonomikos forumo filosofija. Šie Europos „slėniai“, kuriami senųjų gamybos ir pramonės sektorių pagrindu, ir yra ekonominio ir socialinio atnaujinimo varomoji jėga.
- 3) Tokių *slėnių* pavyzdžiai yra Stokholmas, Kembridžas, Bavarija, Rona-Alpės ir pietryčių Nyderlandai bei sparčiai besivystantys Varmlando, Rygos ir Saksonijos-Anhalto žemės regionai. RK ragina Komisiją taikyti „slėnių“ koncepciją visoje naujoje darbotvarkėje dėl Europos pramonės politikos ir taip skatinti aktyvesnį ekonominių regioninių kompleksų kūrimą visoje Europoje. Šiuo tikslu reikia iš esmės pakoreguoti visus iki šiol priimtus pasiūlymus, kuriuose siūloma tik parengti „pamatines sąlygas“ ir kurie šiuo požiūriu nepakankamai skatina naujoves. Svarbiausia, kad naujosios Europos pramonės politikos branduolį sudarytų priemonės, skatinančios pramonės tarpsektorinę sąveiką, orientuotą į naujų „technologija–gaminys–rinka“ derinių kūrimą.
- 4) Šioje nuomonėje RK pateikia keletą konkrečių pasiūlymų, kuriais siekiama iš esmės pertvarkyti ir labiau integruoti ES priemones. Būsimajai ES pirmininkaujanti valstybei Vokietijai teks užduotis parengti tvirtą pagrindą šiam procesui vystyti, todėl RK ragina Komisiją ir Parlamentą siūlyti naujovišką ir puolamąją politiką;

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 14 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto požiūris

Pasiūlymai dėl tarpsektorinės politikos

1.1 Komisija savo darbo plane pateikia septynias tarpsektorinės politikos iniciatyvas, kurių tikslas — atremti bendrus iššūkius, su kuriais susiduria skirtingos pramonės sektorių grupės, ir sustiprinti skirtingų politikos krypčių sinergiją:

- iniciatyva, kuria siekiama užtikrinti intelektualinės nuosavybės teisių apsaugą;
- konkurencingumo, energetikos ir aplinkos aukšto lygio grupė;
- patekimo į rinką priemonės (patekimas į tarptautines rinkas);
- naujoji teisės aktų supaprastinimo programa;
- sektorių darbuotojų kvalifikacijos kėlimo priemonės (aukštesnės kvalifikacijos darbo jėga);
- apdirbamosios pramonės struktūrinių pokyčių valdymas;
- integruotas požiūris į mokslinius tyrimus ir naujoves.

1.2 Visos šios priemonės, be išimties, yra labai svarbios siekiant padidinti Europos pramonės sektorių konkurencingumą. Todėl RK iš esmės pritaria šiems pasiūlymams. Ypatingą dėmesį RK ragina skirti pramonės struktūrinių pokyčių valdymui, tačiau lygiagrečiai ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas ir naujai teisės aktų supaprastinimo programai. Šie aspektai yra svarbiausi siekiant remti ir skatinti regionuose kuriamą naują pramonės politiką. Diskusijose apie tai, kaip tinkamai priimti globalizacijos iššūkius ir pasinaudoti jos teikiama privalumais, pagrindinė tema turi būti Europos Sąjungos konkurencingumas, jei norime užtikrinti mūsų vaikų gerovę. Atsisakome praeities patirtimi pagrįsto protekcionistinio požiūrio, kuriuo siekiama tik išsaugoti tai, kas jau pasiekta. Tokios iniciatyvos, kaip Komisijos pasiūlytas prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, turi būti įgyvendinamos ne apsaugos, bet vystymo tikslais, pavyzdžiui, naujų sektorių, kurie suteikia labai daug galimybių, darbuotojų mokymui.

1.3 RK ragina aktyviau susieti veiklą su Europos Komisijos regionine naujovių politika, kuri taip pat orientuota į grupių ir naujų bendradarbiavimo formų kūrimą. Europoje galima rasti daug gerų Komisijos ir regionų bendradarbiavimo pavyzdžių, tokių kaip Šiaurės Brabanto provincijos naujovių diegimo veiklos programa 2005–2010 m., pavadinta „Connecting, creating and enabling winners“.

1.4 Tarpsektorinės politikos iniciatyvų vystymas leis sukurti modernią, labiau integruotą Europos pramonės politiką. Todėl RK norėtų glaustai aptarti keletą Europos Komisijos siūlomų priemonių, ypatingą dėmesį atkreipdamas į labiau integruoto požiūrio teikiamų pranašumų išnaudojimo galimybes.

Konkurencingumo, energetikos ir aplinkos aukšto lygio grupė

1.5 Artimiausiais metais visam pasauliui labiausiai rūpės energijos ir aplinkos klausimai.

Komisija savo veiksmais turi sukurti sąlygas, kuriomis gresiančius pavojus būtų įmanoma paversti potencialiomis galimybėmis. Energijos ir aplinkos sektoriuose galima rasti naujų perspektyvių rinkų ir įdomių krypčių ES pramonės politikai ir mokslinių tyrimų politikai vystyti.

Ši veikla leis pasiekti, kad energijos ir tvarios plėtros klausimai (ekologiškesni gaminiai ir gamybos metodai) nebus sprendžiami atskirai, o taps neatskiriama pramonės ir naujovių politikos dalimi. Tikslinga skirti daugiau dėmesio alternatyvių energijos šaltinių plėtojimui. Energijos kaina sudaro didelę ES pramonės sąnaudų dalį. RK ragina valstybes nares didinti tarpusavio sujungimo pajėgumus, kad liberalizuotos energijos rinkos sąlygomis ES pramonė galėtų pirkti dujas ir elektrą visose Europos šalyse. Vietos ir regionų valdžios institucijos, tapdamos aktyviomis energijos tiekimo bendrovių akcininkėmis, veiksmingai prisidėtų sudarant visiems vienodas sąlygas Europos lygiu.

Sektorių darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

1.6 RK pabrėžia, kad naująją pramonės politiką reikia vertinti atsižvelgiant į Lisabonos strategiją ir į globalizaciją. Būtent šie reiškiniai lemia regionuose ir šalyse vykstančius restruktūrizavimo procesus. RK savo nuomonėje dėl restruktūrizavimo ir įmonių perkėlimo (CdR 148/2005 fin) jau yra pabrėžęs, kad būtina užtikrinti gerą restruktūrizavimo valdymą (žr. pirmiau pateiktą mūsų pastabą, kad prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas turi būti sukurtas vystymo, o ne vien apsaugos tikslais). Būtina, kad Briuselio nurodymu vykdoma veikla skatintų ekonominę ir socialinę sanglaudą: ji turi būti vienu pagrindinių veiksmingesnės ir lankstesnės Europos darbo rinkos elementų. Tikslinga daugiau dėmesio skirti čia nagrinėjamai prioritetinei „socialinių naujovių“ temai. Esminis klausimas — kaip pasiekti, kad visi Europos dirbantieji, kokios jie bebūtų kvalifikacijos, galėtų geriau prisitaikyti prie kartais labai radikalių restruktūrizacijos priemonių, netapdami struktūrinio nedarbo aukomis.

1.7 Siekiant užtikrinti Europos Sąjungos konkurencingumą, svarbiausia yra kelti darbo našumą, didinti užimtumo lygį ir skatinti darbo rinkos dalyvių judumą. Tiek valstybės narės savo politikoje, tiek ES, įgyvendindama savo programas ir naudodama struktūrinius fondus, turi kreipti į tai daugiau dėmesio. Be to, reikėtų (laikinais) palengvinti patekimo į Europos darbo rinką sąlygas aukštą kvalifikaciją turintiems darbuotojams iš ne ES šalių, nes toks liberalizavimas taip pat padėtų didinti Europos konkurencingumą.

Intelektinės nuosavybės teisės

1.8 RK atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurie svarbūs Europos gamybos pramonės sektoriai vis dar daug pranašesni už savo konkurentus, tačiau ir juos gali paliesti neigiamas globalizacijos poveikis. Siekiant išlaikyti ES konkurencingumą, gyvybiškai svarbu tinkamai apsaugoti intelektinę ir pramonės nuosavybę. Intelektinės nuosavybės apsauga skatina naujovių diegimą ir naujų verslo modelių vystymą. Ją reglamentuojančius teisės aktus reikia pritaikyti prie sparčiai vykstančių technologinių ir socialinių pokyčių. Šios srities teisės aktai turi būti skaidresni ir privalo užtikrinti teisinę apsaugą. Taisyklės turi būti priimtos ir vykdomos tiek Europos (Bendrijos teisės aktai), tiek pasaulio lygiu (PPO, TRIPS). Daugelis verslininkų, dirbančių MVĮ, kurios yra naujovių diegimo varomoji jėga, gerai nežino, ką daryti, kai pažeidžiamos jų intelektinės nuosavybės teisės. Didelė problema, su kuria susiduria daugelis MVĮ, yra patentinės paraiškos pateikimo mokesčiai, kurie Europoje daug aukštesni nei, pavyzdžiui, JAV. Be to, kalbant apie patentinės paraiškos pateikimo sąnaudas, nepaprastai svarbu, kad po 30 metų trukusių diskusijų pagaliau būtų įvestas Bendrijos patentas. Konkretus jo projektas, kurį prieš penkerius metus pateikė Europos Komisija, vis dar įstrigęs Taryboje, nesutariant dėl kalbų sistemos. RK ragina Europos Komisiją pateikti derinimo direktyvą, parengtą vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsniu. Ji leistų išsaugoti nacionalines patentų sistemas ir nustatytų jų tarpusavio pripažinimo principą. Apribojus kalbų skaičių iki atitinkamos valstybės narės kalbos ir anglų kalbos — labai sumažėtų Bendrijos patento įvedimo sąnaudos, o tai būtų labiausiai naudinga MVĮ. Taip būtų sukurtas tarptautiniu mastu konkurencingas patentas. Be to, būtina iki minimumo sumažinti daugelyje ES šalių renkamą patento išlaikymo mokesčių, kadangi toks mokeskis neskatina naujovių diegimo.

Integruotas požiūris į mokslinius tyrimus ir naujoves.

1.9 ES septintoji bendroji programa ir konkurencingumo ir naujovių pagrindų programa (KNPP), kartu su struktūriniais fondais atlieka labai svarbų skatinimo ir orientavimo požiūrių. Septintojoje bendrojoje programoje numatytos lėšos yra būtinos ES konkurencingumui užtikrinti ir remti technologiškai labiausiai išsivysčiusius regionus. Priimant Finansines perspektyvas, šis biudžetas neturi būti sumažintas.

1.10 Šioje nuomonėje RK primygtinai ragina atkreipti dėmesį į Europos regioninių ekonominių kompleksų (Europos „slėnių“) kūrimo skatinimą. Šiuo tikslu būtina padidinti struktūrinių fondų ir bendrųjų programų, KP7 ir KNPP santalką regionuose. RK ragina Komisiją pateikti konkrečius pasiūlymus šiuo klausimu.

Vienas svarbiausių aspektų yra išteklių sutelkimas pažangiausiems moksliniams tyrimams vykdyti; tai daroma skatinant „atvirų naujovių“ kultūrą ir kuriant regionuose grupes.

1.11 Siekiant sukurti tvarų ekonominį pažangią technologiją taikančio regiono modelį, nepakanka vien didelių investicijų į

mokslinius tyrimus. Tokia išvada padaryta remiantis Brainport Eindhoven regiono patirtimi. Skatinant daugelyje naujovių diegimo grandinių taikyti įvairias konkrečias žinias, užtikrinamas naujų darbo vietų visais lygiais sukūrimas ir tvarus žinių įsitvirtinimas regione. Tokiomis sąlygomis mažosios ir vidutinės įmonės įgyja teisę būti skatinamos tomis pačiomis priemonėmis, kaip ir mokslinių tyrimų centrai. RK ragina Komisiją labiau orientuoti Europos programas ir struktūrinius fondus į keleto naujovių diegimo grandinių viename regione kūrimą. Taip būtų galima sukurti labai daug naujų darbo vietų asmenims su viduriniu profesiniu, aukštesniu profesiniu ar universitetiniu išsilavinimu.

1.12 Kalbant apie pastarąjį punktą RK ragina skirti daugiau dėmesio klausimui, kaip suteikti mažosioms ir vidutinėms įmonėms galimybę pasinaudoti Europos pagrindų programų ir fondų lėšomis. RK nuomone, tai svarbi problema; jei nebūs atliktas supaprastinimas, siekiai teikti paramą, ypač MVĮ vystymui, gali likti neįgyvendinti. Svarbu sukurti aukštesnio lygio „atvirų naujovių kultūrą“, kurioje MVĮ turės palankesnes galimybes naudotis labiau sutelktomis lėšomis ir labiau integruotais projektais.

1.13 Regioninės naujovių politikos patirtis rodo, kad daugiausia naudos MVĮ teikia sąveika su didelėmis bendrovėmis. Todėl RK ragina, kad Europos pramonės politikoje būtų kreipiama daugiau dėmesio į didžiąsias bendroves (!) bei jų ir MVĮ sąveikos skatinimą. Ne mažiau svarbi ir MVĮ bei mokslinių tyrimų centrų sąveika.

1.14 Baigdamas RK nori pateikti dar vieną pastabą dėl labiau integruoto požiūrio į Europos pramonės politiką galimybės. Reikėtų apsvarstyti galimybę integruoti pramonės politiką su darnaus vystymosi ir socialinės sanglaudos politika; tai didelis iššūkis Europai. Vykdydama šią programą, Komisija prisidės, kad tvarios žinių visuomenės kūrimo Europoje procese daugiau dėmesio būtų skiriama naujoms bendradarbiavimo formoms ir gaminių pritaikymo rinkai tokiose srityse kaip sveikatos pramonė (medicininių–techninių naujovių diegimas), aplinkosauga ir energija. Europos pramonei atsivertų naujos pelningos rinkos.

1.15 Be to, kaip jau buvo minėta pagrindiniuose Europos pramonės sektoriuose pastebima tendencija jungtis į grupes ir specializuotis. Šią tendenciją būtų galima stiprinti ir kitose politikos srityse, pavyzdžiui, teritorijų planavime ir infrastruktūrų modernizavime. Europos politika turėtų kryptingai kurti geras sąlygas vystytis tarptautiniams (tarpvalstybiniais) aukšto technologinio lygio centrams, lengvai pasiekiamiems per juos siejantį modernų Europos infrastruktūros tinklą. Be to, derėtų pritarti Komisijos pirmininko Jose Manuel Barroso pasiūlymui įkurti Europos universitetą (IET). Aukšto meistriškumo technologijos instituto įsteigimas Europos Sąjungoje leistų užkirsti kelią „protų nutekėjimui“ į kitas pasaulio dalis. ES turėtų pagaliau įsteigti institutą, savo lygiu galintį konkuruoti su, pavyzdžiui, Bostono MIT.

(!) Šiuo požiūriu dėmesio reikėtų skirti ir stambių įmonių sąvokai.

Konkreiems sektoriams skirti pasiūlymai

1.16 Komisija siūlo tokias naujas iniciatyvas:

- su vaistų gamyba susijęs forumas;
- gyvosios gamtos mokslų ir biotechnologijos strategijos vidurio laikotarpio peržiūra;
- naujosios cheminių medžiagų pramonės ir gynybos pramonės aukšto lygio grupės;
- Europos kosmoso programa;
- IRT konkurencingumo darbo grupė;
- su mašinų gamyba susijęs politinis dialogas;
- įvairūs konkurencingumo tyrimai (IRT, maisto, mados ir dizaino pramonės srityse).

1.17 Sektorių tyrimai, kuriais remiasi Komisijos darbo planas, rodo, kad daugelis Europos pramonės šakų yra pakankamai tvirtai, kad išliktų konkurencingos pasaulio lygiu. Pramonės galimybes pasiekti pasaulinio lygio našumą lemia jos gebėjimas įsisavinti mokslo žinias ir diegti naujoves, susijusias su naujais produktais ir gamybos procesais.

1.18 Labai svarbu, kad tiek ES, tiek valstybės narės ir toliau tvirtai remtų šį pokyčių bei reformų procesą. RK nuomone, dabartinės ES pamatinės programos, derinant jas su (naujaisiais) struktūriniais fondais, yra veiksmingos paramos teikimo priemonės.

1.19 Tokiuose sektoriuose kaip mašinų ir mechaninių sistemų gamybos pramonė įmonių santalka ir jų dydis yra svarbiausi veiksniai nustatant strategines Europos darbo tvarkas. Šiuo požiūriu Europos nanoelektronikos iniciatyvos patariamoji taryba (ENIAC) ir Artemis strateginės darbotvarkės ypatingai svarbios Europos ir nacionalinėms investicijoms šioje srityje.

1.20 Nors būtina nuolat stebėti konkrečių sektorių konkurencingumo lygį, reikia pripažinti, kad ateityje Europos gerovė taps vis labiau priklausoma nuo keleto sektorių veiklos. Komisija privalo skirti šiam aspektui ypatingą dėmesį. Pramonės politika gali pagreitinti vystymąsi skatindama „tarpsektorinę sąveiką“, kuri, iš esmės leis laikas nuo laiko sukurti išpūdingas naujoves tiek produktų tiek rinkų srityse.. Tokia raida jau pastebima tam tikruose, ypač žemės ūkio maisto produktų, vaistų gamybos (gyvosios gamtos mokslų), biomedicinos technologijos, automobilių sistemų ir aukštos technologijos sektoriuose.

1.21 Todėl Komisijos darbo plane nurodytas keturių didelių kategorijų sąrašas nepakankamai išsamus. Pavyzdžiui, į gyvosios gamtos mokslų pramonę reikėtų įtraukti svarbią „molekulinės medicinos“ sritį. Atskirai turėtų būti paminėtos nanoelektronika ir integruotos sistemos. Šiuo metu aktyviai vystomai mados ir dizaino pramonei apibūdinti taip pat reikia rasti platesnę apibrėžtį, pavyzdžiui, „kūrybos pramonė“.

1.22 Todėl bus vis svarbiau skatinti glaudžiai susijusių pramonės grupių kūrimąsi ir remti naujai atsirandančius pramonės sektorius. Komisijai reikėtų savo darbo plane kategoriškiau ir aiškiau išdėstyti šį punktą.

1.23 Vadinamasis „grupių modelis“, kurio esmė — intensyvus ir struktūruotas valdžios institucijų, įmonių ir mokslo įstaigų bendradarbiavimas, yra pagrindinis visų naujoves diegiančių Europos regionų— Stokholmo, Bavarijos, Île-de-France, Ronos-Alpių ir pietryčių Nyderlandų — sėkmės veiksnys. Siekiant įgyvendinti naują, labiau integruotą Europos pramonės politiką, tikslinga visokeriopa remti tokių grupių kūrimui palankią taktiką.

2. Kitos Regionų komiteto rekomendacijos

Europa 2027-aisiais (ateities vizija)

2.1 Komisijos darbo planas remiasi Lisabonos strategija ir Geteborgo tikslais; šiuo požiūriu tai nuosekliai parengtas dokumentas. Kaip keletą kartų minėta pirmiau, šiame plane pateikta daug gerų ir naudingų planų. Tikriausiai, tik nedaugelis su tuo nesutinka. Tačiau pasigendama aiškios ateities vizijos, kaip Europos pramonė galėtų tapti konkurencingiausia likusiame pasaulyje.

2.2 RK rekomenduoja išdėstyti viziją, kuri būtų ir stimuliuojanti, ir entuziastingai nuteikianti. Kokia bus Europa 2027 metais? Kaip Europos pramonės sektoriai įveiks 2006 m. jiems iškeltas užduotis? Ar investicijos į „intelektualiuosius regionus“ tikrai užtikrins visų ES valstybių narių ekonominį ir socialinį atsinaujinimą? Kaip mums pavyks, kuriant tvarią žinių visuomenę, su energija, aplinka ir sveikatos pramone susijusias problemas paversti naujomis galimybėmis ir rinkomis? Ir t. t., ir pan.

Pažangiausių Europos regionų vystymas ir sąveikos su regionais plėtojimas

2.3 RK rekomenduoja ryžtingiau skatinti perspektyviausių pokyčių vystymo skirtinguose regionuose strategiją, kartu remiant ekonominės veiklos santalką ir specializaciją, nes šie procesai Europoje artimiausiais metais vyks vis sparčiau. Reikia laikytis nuostatos, kad, skatindami pažangiausių regionų vystymą, labai paspartinsime ekonominį ir socialinį atsinaujinimą plačiu mastu visose ES valstybėse narėse.

2.4 Vykdam naująją ES pramonės politiką, siūloma priimti pažangių Europos ir kiekvienos valstybės narės regionų identifikavimo kriterijus, kuriais remiantis būtų galima į juos nukreipti Europos investicinių programų lėšas, kurios papildytų nacionalines ir regionines investicijas, bei teikiant paramą jų materialios ir intelektualinės produkcijos gamybai.

Nauja Europos pramonės politika, orientuota į pažangiausių pokyčius ir į naujus regioninius ekonominius kompleksus, vadovaudamasi „naujojo solidarumo“ principu, privalo skirti daugiau dėmesio ir atsiliekančių regionų vystymo skatinimui. RK siūlo Komisijai sukurti ekonominio svėro sistemą, pavyzdžiui, skirdama ES pamatinių programų ir struktūrinių fondų paramą su sąlyga, kad kartu bus sudaroma regionų ekonominės partnerystės sutartis.

Sektorių skatinimo keitimas grupių kūrimu (naujosios sritys)

2.5 Europos pramonės sektorių, kurie yra ekonomikos varomoji jėga, rėmimas užtikrinant jiems galimybę pirmauti pasaulio lygiu yra ir liks vienas svarbiausių Europos pramonės politikos tikslų. Tačiau ateityje Europos gerovė vis labiau priklausys nuo tarpsektorinės veiklos. Rekomenduojama Komisijos darbo plano „didžiosiose kategorijose“ labiau išryškinti jau vykstančius savaiminius pokyčius.

2.6 Todėl RK rekomenduoja, kad naujoje pramonės politikoje Europos Komisija atkreiptų daugiau dėmesio į strateginę tarpsektorinės veiklos svarbą, pripažįstant stiprų „tarpsektorinės sąveikos“ poveikį. Būtina prielaida yra struktūrinis valdžios institucijų, pramonės įmonių ir mokslinių tyrimų įstaigų bendradarbiavimas, vadinamasis „trigubas sraigtas“. Šis grupių modelis — viena iš naujosios Europos pramonės politikos savybių.

2.7 Tarpsektorinės sąveikos skatinimu siekiama diegti naujoves ir pramonėje kurti naujus gaminius — rinka derinius. Ši sąveika neapsiriboja vien pramonės sektoriais, nes sąveika su kitomis, socialinėmis sritimis taip pat užtikrina naują dinamiką. Todėl RK atkreipia dėmesį į sąveiką su menu ir kultūra (kūrybos pramonė), į kelių kultūrų sąveiką (nauja tarpkultūrinės verslininkystė) ar į sąveiką su profesiniu mokymu (naujos patirties perteikimas). ES galėtų ir privalo atlikti sąveikos skatintojo šiose srityse vaidmenį. RK ragina Komisiją programose ir naujuosiuose struktūriniuose fonduose skirti šioms klausimams ypatingą dėmesį.

Veiksmingesnės integracijos skatinimas

2.8 Pasiūlymai, susiję su tarpsektorinės politikos iniciatyvomis, yra geri išeities taškai siekiant aktyviai paskatinti integraciją ES politikoje. RK ragina ypač pabrėžti šias sritis:

- energija, aplinka ir sveikatos pramonė: kuriant ateities Europos tvarią žinių visuomenę, „socialines problemas“ paversti naujomis rinkos galimybėmis (žr. 2.1 punktą);
- įsteigti Europos socialinių naujovių darbo grupę, kuri veiktų ne atsietai nuo Europos pramonės politikos, o taptų centriniu jos elementu ir spęstų ne vien aukštos kvalifikacijos darbuotojų klausimus, bet siūlytų tam tikras perspektyvias galimybes ir mažiausiai kvalifikuotiems darbo rinkos dalyviams.
- integruotas požiūris į mokslinius tyrimus ir naujoves: planuose ir gairėse būtina geriau suderinti tarpusavyje pamatines programas ir struktūrinius fondus, ypatingą dėmesį skiriant lėšų kaupimui pažangiausiems moksliniams tyrimams vykdyti;
- viešųjų konkursų skelbimo politika: šio klausimo Komisija nesvarstė; vis dėlto, tai turėtų būti viena iš tarpsektorinės

politikos iniciatyvų, siekiant remti MVĮ, kurioms darosi vis sunkiau dalyvauti ES viešuosiuose konkursuose;

- kitų Europos politikos krypčių indėlis kuriant aukščiausio lygio tarptautinius (tarpvalstybinius) centrus.

Biurokratijos šalinimas ir MVĮ galimybių pasinaudoti ES programomis skatinimas

2.9 Komisijos darbo plane pagrįstai labai aukštai įvertintas mažųjų ir vidutinių įmonių gebėjimas kurti ir diegti naujoves. Tačiau tai, kaip praktiškai šios įmonės galės pasinaudoti ES programomis, labai priklausys nuo Europos teisės aktų supaprastinimo. Dabartiniai pasiūlymai dėl MVĮ mažina jų galimybes gauti paramą moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, o tai prieštarauja siekiui stiprinti jų konkurencingumą pasaulio lygiu. Šiuo metu JAV viena MVĮ moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai skiria septynis kartus daugiau lėšų, nei Europos MVĮ.

2.10 Netrukus neliks nei vienos įmonės, sutinkančios ar galinčios patenkinti visus ES administracinius reikalavimus, kad gautų 15 proc. dotaciją. Todėl RK ragina nedelsiant šalinti biurokratiją kuo platesniu mastu, kad MVĮ galėtų lengviau naudotis Europos pamatinėmis programomis ir fondais. RK aktyviai pritaria visiems šiuo tikslu teikiamiems Komisijos pasiūlymams.

Todėl regionų valdžios institucijų, arčiausiai MVĮ esančių administravimo įstaigų, dalyvavimas palengvintų MVĮ prieigą prie Bendrijos pagalbos.

2.11 Būtina Lisabonos strategijos įgyvendinimo sąlyga yra reguliavimo panaikinimas ir Bendrijos reglamentų nustatytos administracinės naštos sumažinimas, kartu atliekant nuodugnų su šiais reglamentais susijusių išlaidų ir privalumų tyrimą. Labai svarbu atlikti Europos teisės aktų poveikio pramonės įmonėms įvertinimą. Siekiant užtikrinti kokybišką poveikio tyrimą, būtina patikėti jį nepriklausomiems tyrėjams, trečiosios šalies atstovams. RK ragina Komisiją kaip įmanoma greičiau pateikti pasiūlymus šiuo klausimu. Pradžiai būtų galima apsvarstyti Nyderlanduose taikomą mechanizmą, kuris numato nepriklausomo audito organo (Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten, ACTAL) įsteigimą.

Išvada

RK norėtų, kad Komisija vidurio laikotarpio vertinime pateiktų savo požiūrį į šioje nuomonėje išsakytus pasiūlymus ir pastabas. Taip pat raginame Komisiją numatyti kasmetinės stebėsenos sistemą, kurios ataskaitai RK noriai pateiks savo pastabas.

2006 m. birželio 14 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos

(2006/C 229/05)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos (COM(2005) 56 final);

atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 24 d. Komiteto pirmininko sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 30 d. Komisijos sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąja dalimi, pasikonsultuoti su juo šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į nuomonę dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, įsteigiantį 2007–2013 m. programą „Kultūra 2007“ (COM(2004) 469 final), (CdR 259/2004 fin) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į nuomonę dėl komunikato dėl kalbų mokymosi ir kalbų įvairovės skatinimo: 2004–2006 m. veiksmų planas (CdR 248/2003 fin) ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į nuomonę dėl regionų ir mažumų kalbų apsaugos skatinimo (CdR 86/2001 fin) ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į 2006 m. balandžio 4 d. Kultūros, švietimo ir mokslinių tyrimų komisijos priimtą nuomonės projektą (CdR 33/2006 rev.2) — pranešėjas Meath grafystės tarybos ir Vidurio Rytų regionų institucijos narys **Seamus Murray** (IE/STE-EA);

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 14 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Bendra apžvalga

Regionų komitetas

1.1 **pritaria** naujamai pagrindų strategijai, vertina ją kaip teigiamą indėlį skatinant kalbų įvairovę ir mano, kad ji papildė Komisijos iniciatyvas, skirtas Europos Komisijos ir jos piliečių ryšiams gerinti;

1.2 **palaiiko** visus tris svarbiausius Komisijos iškeltus tikslus: 1) skatinti mokytis kalbų ir propaguoti visuomenės kalbų įvairovę; 2) skatinti gyvybingą daugiakalbę ekonomiką ir 3) suteikti piliečiams galimybę susipažinti su Europos Sąjungos teisės aktais, procedūromis ir informacija jų gimtąja kalba;

1.3 tačiau **mano**, kad tokiems svarbiems tikslams pasiekti turimų išteklių nepakanka;

1.4 **sutinka**, kad didžiausia atsakomybė už tolesnę pažangą daugiakalbystės srityje tenka valstybėms narėms ir jų vietos ir regionų valdžios institucijoms, ir mano, kad būtina konkreti Komisijos parama, skirta informacijai skleisti ir tam, kad visoje Europos Sąjungoje įvairiais lygiais būtų geriau derinami veiksmai;

1.5 **pabrėžia**, kad vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo įgyvendinant politiką, skatinančią daugiakalbystę, yra

itin svarbus, ir **mano**, kad komunikate ši vaidmenį derėtų konkrečiai įvardyti;

1.6 **ragina** aiškiau pripažinti, kad svarbų vaidmenį rengiant kalbų mokymosi ir kultūrinių mainų iniciatyvas atlieka miestai partneriai, ir **mano**, kad į šią veiklą vietos ir regionų lygiu betarpiškai įtraukiant žmones būtų galima sumažinti atotrūkį tarp ES ir jos piliečių;

1.7 taip pat yra **įsitikinęs**, kad paskutinis Reglamento 1/1958 pakeitimas, kuriuo buvo numatyta nuo 2007 m. sausio 1-osios airių kalbai suteikti Europos Sąjungos institucijų oficialios ir darbo kalbos statusą, bei 2005 m. birželio 13 d. Tarybos išvados dėl administracinių Sąjungos institucijų ir organų ir valstybių narių sutarčių sudarymo, suteikiančios galimybę oficialiai vartoti kitas kalbas, kurios turi valstybės narės konstitucijoje įtvirtintą statusą, galiojantį visoje tos šalies teritorijoje arba jos dalyje, ir kurias įstatymai leidžia vartoti kaip nacionalinę kalbą, yra dar vienas svarbus žingsnis, mažinantis atotrūkį tarp ES ir daugelio jos piliečių;

1.8 **pripažįsta**, kad skatinant mokytis kalbų Europos Sąjungoje svarbus vaidmuo tenka sektorių programoms, pavyzdžiui, Socrates, Youth ir Leonardo, taip pat integruotai visą gyvenimą trunkančio mokymosi programai. Visos šios programos —

⁽¹⁾ OL C 164, 2005 07 05, p. 65.

⁽²⁾ OL C 73, 2004 03 23, p. 33.

⁽³⁾ OL C 357, 2001 12 14, p. 33.

geras pavyzdys, kaip tam tikra veikla gali padėti sukurti daugiakalbę visuomenę, o RK kartoja anksčiau išsakytą nuomonę, kad Komisijos indėlis šioje srityje galėtų būti didesnis;

1.9 Šiuo atveju ir Komitetas džiaugiasi, kad pateiktame pasiūlyme dėl „integruotos visą gyvenimą trunkančio mokymosi programos“ Europos Komisija nepabrėžė atskirų Europos kalbų, nes iš kalbų, kurios nėra Europos Sąjungos institucijų oficialios ir darbo kalbos, tai būtų atėmę, kaip tai yra šiandien, galimybę dalyvauti šioje programoje;

1.10 **yra tos nuomonės**, kad migrantams turėtų būti sudaryta kuo daugiau galimybių, skatinančių išsaugoti savo gimtąją kalbą ir išmokti priimančiosios šalies kalbą arba kalbas. Komiteto **nuomone**, derėtų aiškiau pripažinti, kad migrantų grupės savo didele kultūrų ir kalbų įvairove praturtina Europos Sąjungą, ir reikėtų priimti nuostatas, numatančias šių kalbų mokymą pagal minimalią programą. Komitetas kartu **pabrėžia**, kad specialaus mokymo reikėtų ir vertėjams žodžiu, nes tai palengvintų migrantų ir priimančiųjų bendruomenių bendravimą.

Konkrečios pastabos dėl pagrindų strategijos

Daugiakalbė visuomenė — kalbų mokymasis ir kalbų įvairovė visuomenėje

Regionų komitetas

1.11 **sutinka**, kad užsienio kalbų mokymo programos ir struktūra turėtų atitikti kintančius mokinių ir studentų poreikius; todėl laukia Komisijos rekomendacijų, kaip modernizuoti kalbų mokytojų rengimą ir technines kalbų mokymosi priemones;

1.12 **pritaria** tam, kad daugiakalbystė ir tarpkultūriškumas Europos visuomenėje turėtų tapti mokslinių tyrimų sritimi, ir sutinka su Komisijos pasiūlymu kalbų įvairovės mokslinius tyrimus papildyti tokių katedrų tinklu, turint omenyje panašias sėkmingos Jean Monnet programos priemones;

1.13 **supranta**, kad naudinga anksti pradėti mokytis kalbų, jei mokytojai yra tinkamai parengti šiam darbui, todėl pritaria geriausios ankstyvo kalbų mokymosi praktikos tyrimui, kurį Komisija ketina paskelbti, ir mano, kad jame reikėtų išnagrinėti padėtį regionuose ir nori, kad šiame tyrime būtų atsižvelgta į daugiamečių regionų patirtį šioje srityje;

1.14 **pabrėžia**, kad aukštojo mokslo institucijas būtų galima paskatinti aktyviau propaguoti daugiakalbystę tarp studentų ir darbuotojų, ir pritarė tam, kad pagal Europos kalbų propagavimo tarp visų aukštųjų mokyklų studentų tinklo (ENLU) programą būtų rengiama daugiau projektų;

1.15 **sutinka**, kad aukštojo mokslo įstaigos galėtų platesniuose vietos bendruomenės sluoksniuose aktyviau propaguoti kultūrų įvairovę, užmegzdamos ryšius su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir vietinėmis įmonėmis;

1.16 **pritaria** teiginiui, kad tendencija ne angliškai kalbančiose šalyse mokomus dalykus dėstyti anglų kalba, o ne nacionaline ar regiono kalba, gali turėti nenumatytų padarinių šių kalbų gyvybingumui. Komitetas pabrėžia, kad ši klausimą reikia skubiai spręsti, ir pritaria pasiūlymui šį reiškinį nuodugniai išanalizuoti;

1.17 **pritaria** minčiai, kad reikėtų skatinti valstybes nares kurti nacionalinius planus, kuriais daugiakalbystės propagavimo priemonėms būtų suteikta struktūra ir kryptis, ir jos būtų tarpusavyje suderintos. Komiteto nuomone, šiuose planuose turėtų būti nustatyti aiškūs kalbų mokymo įvairiose ugdymo pakopose tikslai ir nurodomos ilgalaikės pastangos didinti kalbų įvairovės kultūrinės reikšmės suvokimą. Nacionalinių planų rengimo ir įgyvendinimo procese turėtų dalyvauti vietos ir regionų valdžios institucijos;

1.18 **mano**, kad regionų tapatybę stiprinama saugant ir propaguojant mažumų (mažiau vartojamų) ir regionų kalbas. Komitetas pripažįsta, kad šios kalbos yra remiamos, tačiau mano, jog turint omenyje tai, kad jos yra mažumų kalbos ir todėl labiau pažeidžiamos, ypatingą dėmesį reikia skirti naujų šių kalbų išsaugojimo būdų paieškai;

1.19 **pritaria** tam, kad „bendravimą užsienio kalba“ Komisija laiko vienu bendrųjų gebėjimų, kurių kiekvienas pilietis turi išsaugoti visą gyvenimą, ir Komisijai primygtinai siūlo parengti atitinkamus dokumentus, kad šis principas būtų visuomenėje įdiegtas;

Daugiakalbės ekonomikos skatinimo priemonės

Regionų komitetas

1.20 **mano**, kad pagerinus kalbinius įgūdžius, ES įmonėms atsivertų daugiau galimybių prekiauti, ir pritaria tam, kad 2006 m. būtų paskelbtas tyrimas dėl kalbinių įgūdžių trūkumo poveikio Europos ekonomikai. Vis dėlto, Komitetas laikosi nuomonės, kad šiame tyrime itin daug dėmesio reikėtų skirti nevienodiems kalbinėms įgūdžiams regionuose, ir mano, kad rekomendacijas derėtų paskelbti kuo platesnei auditorijai. Komitetas taip pat remia iniciatyvą 2006 m. internete paskelbti kalbų sertifikavimo sistemų sąrašą;

1.21 **mano**, kad būtina giliau išnagrinėti sąsajas tarp daugiakalbystės ir profesinio mokymo galimybes siekiant skatinti tarpautinį darbuotojų judumą, kaip Bendrijos užimtumo politikos įgyvendinimo priemonę;

1.22 **pažymi**, kad anglakalbėse ES šalyse sumažėjo užsienio kalbas studijuojančių studentų skaičius. Viena šio reiškinio priežasčių — piliečių, kurių gimtoji kalba yra anglų, nuostata, kad profesine prasme kitų kalbų mokėjimas nėra labai rentabilus ir naudingas. Taigi studentai nėra įsitikinę, jog dabartinių kalbų mokėjimas yra pagrindinis įgūdis, kurio reikia siekiant aukštojo mokslo arba geresnio darbo. Kadangi Komisija ieško būdų, kaip sukurti daugiakalbę ekonomiką, Komitetas **kartoja**, kad reikia skleisti daugiau informacijos apie kalbų mokymosi teikiamą ekonominę naudą;

1.23 **pabrėžia** būtinybę sudaryti sąlygas gauti informaciją ir ja naudotis keletu kalbų, todėl pritaria, kad reikia sukurti bendrą Europos informacijos erdvę, siūlančią kalbiniu ir kultūriniu požiūriu turtingą ir įvairų turinį ir skaitmenines paslaugas;

1.24 filmų ir televizijos programų subtitrus **vertina** kaip priemonę, skatinančią mokytis kalbų, ir pritaria tyrimui dėl galimybių plačiau naudoti subtitrus;

1.25 **mano**, kad aukštojo mokslo ir kitų sričių mokymo programos turi būti nuosekliai atnaujinamos, todėl manytų esant naudinga 2006 m. suorganizuoti konferenciją apie vertėjų raštu rengimą universitetuose;

1.26 **pritaria** pagal i2010 strategiją pradadamai pavyzdinei iniciatyvai dėl skaitmeninių bibliotekų ir remia iniciatyvas, skirtas Europos mokslinių tyrimų grupių, dirbančių žmonių kalbos technologijų, automatinio vertimo raštu ir kalbos išteklių kūrimo srityse, veiklai koordinuoti.

Daugiakalbystės skatinimo priemonės palaikant Komisijos ryšius su piliečiais

Regionų komitetas

1.27 **pripažįsta**, kad per pastaruosius dešimt metų Komisija išplėtojo keletą daugiakalbų iniciatyvų, siekdama padėti piliečiams suprasti, kokią poveikį jiems daro Europos teisės aktai, ir pritaria pasiūlymams pasinaudoti šių iniciatyvų patirtimi. Vis dėlto, RK nuomone, Komisija turėtų dažniau teikti informaciją ir rengti informacines kampanijas, kurios būtų skirtos supažindinti ES piliečius su kalbų ir kultūrų įvairove, su pamatinėmis jos vertybėmis ir literatūriniu bei meno paveldu. Informacijos sklaidimo iniciatyvos itin svarbios norint visuomenei, ypač jaunajai Europos piliečių kartai vidurinėje ir aukštojoje mokykloje suteikti daugiau žinių apie jų paveldą;

1.28 **pritarė**, jei Komisija ir toliau savo publikacijose interneto portale („Europa“) propaguos daugiakalbystės politiką. Komitetas palankiai vertina „Europa“ serveryje pradadamą kurti kalbų portalą, teikiančią informaciją apie daugiakalbystę Europos Sąjungoje ir apimančią naujus portalus, skirtus kalbų besimokantiems ir jų mokytojams. Komitetas taip pat pritaria Komisijos

kuriamam vidiniam tinklui, užtikrinsiančiam, kad visi departamentai darniai taikytų daugiakalbystės politiką;

1.29 **primena** Komisijai, kad vykdant komunikacijos su piliečiais politiką ir ypač siūlant Europos kalboms skirtą interneto portalą reikia atsižvelgti į tai, kad valstybėse narėse be Europos Sąjungos institucijų oficialių darbo kalbų statusą turinčių kalbų ir kalbų, turinčių konstitucijoje įtvirtintą teisinį statusą, yra ir kitų kalbų. Komitetas mano, kad Europos Komisija turėtų paisyti šių kalbų, plėtodama komunikacijos su piliečiais politiką;

1.30 **palankiai vertina** iniciatyvą į daugiakalbystės propagavimą labiau įtraukti Vertimo raštu generalinio direktorato atstovybes valstybėse narėse, kurios pirmiausia turėtų Komisijos informaciją pritaikyti vietos tikslinei auditorijai;

1.31 **pripažįsta**, kad svarbu skleisti informaciją apie tai, jog kalbų įvairovė yra vertybė, todėl **palaiko** pasiūlymą valstybėse narėse daugiakalbystės tema organizuoti žurnalistams ir kitiems nuomonių skleidėjams skirtus aukšto lygio seminarus;

1.32 **pritaria** iniciatyvai tarp valstybių narių mokyklų surengti tarptautinį vertimo raštu konkursą ir laiko ją naudinga; ragintų ES vietos ir regionų valdžios institucijas taip pat organizuoti panašius daugiakalbystei skirtus renginius ir konkursus;

1.33 **pritaria** Komisijos pasiūlymui sudaryti aukšto lygio daugiakalbystės grupę ir palaiko iniciatyvą daugiakalbystės tema surengti ministrų konferenciją, į kurią, RK manymu, turėtų būti pakviestas ir Komitetas.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

Regionų komitetas

2.1 kadangi vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį puoselėdamos kultūrą ir kalbą savo bendruomenėse, RK **rekomenduoja** jų vaidmenį įvardyti konkrečiau;

2.2 **ragina** aiškiau pripažinti tai, kad vietos lygiu skatinant mokytis kalbų ir kultūrinius mainus itin svarbios yra įvairios iniciatyvos, pavyzdžiui, Euroregionų veikla bei miestų partnerystės programos;

2.3 **rekomenduoja** Komisijai toliau skleisti informaciją apie daugiakalbystę ir visoje Europos Sąjungoje įvairiais lygiais geriau derinti veiksmus, pasinaudojant tuo, kad „bendravimas užsienio kalba“ priskirtas bendriesiems gebėjimams, kurie turėtų būti būdingi visiems Europos piliečiams;

2.4 **ragina** Komisiją padidinti finansavimą sektorių programoms, pavyzdžiui, Socrates, Youth ir Leonardo, ir integruotai visą gyvenimą trunkančio mokymosi programai, ir taip skatinti Europos Sąjungoje mokytis kalbų, ypač skatinant Erasmus programos propaguojamą studentų judumą;

2.5 **primygtinai ragina** Europos Parlamentą pasekti RK pavyzdžiu ir pasirašyti susitarimą, kuris leistų institucijoje vartoti kitas oficialias Ispanijos kalbas, kadangi RK šios praktikos rezultatai buvo ypač geri;

2.6 **rekomenduoja** vietos ir regionų valdžios institucijoms pačioms imtis iniciatyvų, sudarančių sąlygas darbuotojams mokytis užsienio kalbų, jas gilinti ir tobulinti, atsižvelgiant į jų vykdomas pareigas užtikrinant Europos integraciją ir bendradarbiavimo politiką, ir šias institucijas primygtinai ragina, kai leidžia jų įgaliojimai, kalbų mokėjimą įtraukti į švietimo programas ir projektus;

2.7 **rekomenduoja** labiau remti migrantų grupes ir skatinti juos ne tik išmokyti priimančios šalies kalbą, bet ir išsaugoti gimtąją kalbą ir kultūrą, taip pat ragina konkrečiau įvardyti, kokios politinės priemonės reglamentuoja migrantų kalbas, kurios galėtų būti įgyvendinamos bendradarbiaujant ir palaikant ryšį su vietos ir regionų valdžios institucijomis, universitetais ir įmonėmis;

2.8 **pabrėžia**, kad specialaus mokymo reikėtų vertėjams žodžiu, nes jie palengvintų migrantų ir priimančiųjų bendravimą.

Konkrečios pastabos dėl pagrindų strategijos

Daugiakalbė visuomenė — kalbų mokymasis ir kalbų įvairovė visuomenėje

Regionų komitetas

2.9 **rekomenduoja** kalbų mokytojų rengimą padaryti prioritetine veiklos sritimi ir ragina Komisiją parengti konkretesnę veiksmų planą, pagal kurį kalbų mokytojai bus rengiami visais lygiais;

2.10 **rekomenduoja** Komisijai apibrėžti, kaip valstybėse narėse turi būti paskirstytos daugiakalbystės ir tarpkultūriškumo katedros;

2.11 **ragina** Komisiją rengti daugiau projektų, kurie skatintų aukštojo mokslo įstaigų ryšius su plačiąja visuomene, taip pat su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir vietinėmis įmonėmis;

2.12 **siūlo** Komisijai propaguoti daugiakalbystę aukštojo mokslo įstaigose rengiant projektus pagal Europos kalbų propagavimo tarp visų aukštųjų mokyklų studentų tinklo (ENLU) programą;

2.13 **ragina** valstybes nares atsižvelgti į Komisijos rekomendaciją ir parengti nacionalinius daugiakalbystės ir kultūrinę įvairovę skatinančius planus;

2.14 **rekomenduoja** Komisijai pateikti aiškesnes gaires, kaip valstybės narės turėtų priimti nacionalinius daugiakalbystės planus;

2.15 **rekomenduoja** konkrečiau įvardyti regionų ir mažumų kalbų vaidmenį kuriant daugiakalbę Europą.

Daugiakalbės ekonomikos skatinimo priemonės

2.16 **rekomenduoja** ES kalbų mokėjimo trūkumų tyrime ypatingą dėmesį skirti nevienodiems kalbiniais įgūdžiams regionuose ir mano, kad iš šio tyrimo išplaukiančias rekomendacijas derėtų paskelbti kuo platesnei auditorijai;

2.17 **ragina** Komisiją rengti kuo daugiau informacijos kampanijų apie kalbų mokymosi teikiamą ekonominę ir kultūrinę naudą.

Daugiakalbystės skatinimo priemonės palaikant Komisijos ryšius su piliečiais

2.18 **ragina** Komisiją dažniau teikti informaciją ir rengti informacines kampanijas, skirtas supažindinti ES piliečius su kalbų ir kultūrų įvairove, su pamatinėmis jos vertybėmis, literatūriniu bei meno paveldu, ir itin daug dėmesio skirti jaunosios Europos piliečių kartos informavimui. Be to, Komitetas rekomenduoja kitose Europos Sąjungos valstybėse dirbantiems Europos piliečiams sudaryti geresnes sąlygas mokytis priimančios šalies kalbos ir profesinės terminijos;

2.19 **kartoja**, kad svarbu nuomonių skleidėjams teikti informaciją apie tai, kad kalbų įvairovė yra vertybė, todėl ragina Komisiją sustiprinti šioms grupėms skirtas daugiakalbystės informacijos kampanijas.

2006 m. birželio 14 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl „Trečiojo saugios laivybos paketo“

(2006/C 229/06)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2005 m. lapkričio 25 d. laišką, kuriame RK prašoma pateikti nuomonę dėl *Trečiojo saugios laivybos paketo*;

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl *Trečiojo teisės aktų paketo siekiant jūrų saugos* ir į septynias pridėtas direktyvas: COM (2005) 586 final; COM (2005) 587 final; COM (2005) 588 final; COM (2005) 589 final; COM(2005) 590 final; COM (2005) 592 final; COM (2005) 593 final;

atsižvelgdamas į 2005 m. balandžio 12 d. Biuro sprendimą pavesti savo Teritorinės sanglaudos politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl jūrų saugos sustiprinimo nuskendus tanklaiviui *Prestige* (2003/2066 (INI) ir MARE komiteto darbą (MARE rezoliuciją);

atsižvelgdamas į Europos bendrijos laivų savininkų asociacijos (EBLSA) 2004 m. birželio mėn. pareikštą nuomonę Europos laivų savininkų asociacijų ir jų narių vardu, ir Europos jūrų uostų organizacijos (EJO) 2004 m. birželio 10 d. ir 2005 m. kovo 10 d. pareikštas nuomones Europos jūrų uostų vardu bei INTER-TANKO 2006 m. sausio mėn. pareikštas nuomones savo narių vardu;

atsižvelgdamas į Saugios laivybos skėtinės organizacijos (MSUO) darbą, kuris buvo pristatytas 2006 m. vasario 23–24 d. vykusiame seminare „Prieglobsčio erdvės geriausia praktika: nustatymas, planavimas ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas“, ir šiame susitikime pateiktą pasiūlymą sukurti Avarijų valdymo sistemą pasitelkiant Tarptautinę jūrų organizaciją (TJO), kuris turi būti įtrauktas į šią direktyvą;

atsižvelgdamas į TJO tarptautines jūrų konvencijas, įskaitant visas susijusias ir dabartinės asamblėjos rezoliucijas ir pakeitimus;

atsižvelgdamas į nuomonės projektą (CdR 43/2006 rev. 2), kuri 2006 m. balandžio 5 d. priėmė Teritorinės sanglaudos politikos komisija (pranešėja **patarėja Flo Clucas** (UK/LDAE) (Liverpulio miesto tarybos narė);

Kadangi:

- 1) vis dar yra reikalavimų neatitinkančių laivų ir būtina imtis papildomų veiksmų kovoti su tomis vėliavų valstybėmis, klasifikacinėmis bendrovėmis, laivų savininkais, laivų valdytojais, frachtuotojais, terminalų operatoriais ir laivų kapitonais, kurie toliau neatsakingai vykdo savo veiklą, kad gautų papildomos komercinės naudos, ir nepaiso tarptautinių taisyklių ir saugios laivybos praktikos;
- 2) laivų avarijos ir incidentai, dėl kurių žuvo žmonės ir buvo užteršti vandenynai, regionų ir vietos pakrančių vandenys ir jūros zona, padarė didelius ekonominius nuostolius, didelę žalą aplinkai ir sukėlė didelį visuomenės susirūpinimą;
- 3) gyvybinga ir konkurencinga Europos jūrų transporto sistema svarbi regionams ir miestams — ypač tiems, kurie susiję su jūrų pramone, eksportu ir yra užmezgę ekonominius ryšius;
- 4) būtina užtikrinti koordinavimą su ES jūrų strategija, reikalinga abipusė sąveika ir galimybė pasiūlyti regionų ir vietos valdžios institucijoms realius sprendimus;
- 5) subsidiarumo ir proporcingumo principai yra itin svarbūs ES transporto srities priemonėms, nes ES, valstybės narės ir regionai dalijasi bendra kompetencija teisės aktų ir jų įgyvendinimo srityje;

- 6) naujai siūlomų teisės aktų sistema:
- turi būti suderinta su nacionaliniu lygmeniu galiojančiomis normomis, dėl kurių pasirašyti susitarimai su Tarptautine jūrų organizacija (TJO),
 - turi būti parengta atsižvelgiant į pasaulio įvykių raidą.

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 15 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

Regionų komitetas

mano, kad Trečiasis saugios laivybos paketas *Erika III* gali gerokai padidinti jūrų transporto saugą:

1. Pasiūlymas dėl direktyvos dėl vėliavos valstybių atsakomybės

1.1 **mano**, kad didesnė vėliavos valstybių atsakomybė ir suderintas TJO konvencijų, įskaitant visas dabartines asamblėjos rezoliucijas ir pakeitimus, aiškinimas bus labai naudingas Europos laivynui;

1.2 **laikosi nuomonės**, kad pateikti konkretūs pasiūlymai padidinti spaudimą reikalavimų neatitinkantiems laivams, atlyginti tinkamai eksploatuojamiems laivams ir padidinti spaudimą vėliavos valstybėms, kad jos laikytųsi TJO konvencijose numatytų įsipareigojimų, yra tinkamos priemonės;

1.3 **pritaria** TJO rezoliucijos A 847 (20) atšaukimui ir jos pakeitimui TJO rezoliucija A (...) (23), pagal kurią valstybės narės, būdamos vėliavos valstybėmis, turės veiksmingai ir nuosekliai vykdyti savo įsipareigojimus laikydamosi TJO konvencijų ir atsižvelgdamos į TJO rezoliuciją A...(23);

1.4 **mano**, kad būtina ištaisyti padėtį, susijusią su ekonomiais ir socialiniais iškraipymais ir ne itin kvalifikuotų įgulų paslaugų naudojimu, kurių lemia skirtingas vėliavos valstybių TJO konvencijų aiškinimas;

1.5 **laikosi nuomonės**, kad geriausias būdas TJO konvencijų, įskaitant visas dabartines asamblėjos rezoliucijas ir pakeitimus, aiškinimui suderinti, visoje ES taikyti TJO pateiktą šių konvencijų aiškinimą;

1.6 **įtikinėja**, kad mokymo programų ir profesinio parengimo reikalavimai jūrininko kvalifikacijai įgyti turėtų būti suderinti visoje ES ir jie turėtų tapti neatsiejama abipusio kvalifikacijos liudijimų pripažinimo dalimi;

1.7 **susirūpinęs** dėl galimybės ir praktikos, susijusios su klasifikacinės bendrovės ir (arba) vėliavos valstybės keitimu, kai laivo savininkas ir (arba) laivo valdytojas ir klasifikacinė bendrovė ir (arba) vėliavos valstybė nesutaria dėl laivo saugos, įgulos komplektavimo, priežiūros, įrangos ir eksploatavimo.

1.8 **siūlo** klasifikacinėms bendrovėms ir vėliavos valstybėms reikalauti, jog laivas, prieš keičiant klasifikacinę bendrovę ir

(arba) laivo registracijos vėliavą, visapusiškai atitiktų TJO konvencijų reikalavimus. Be to, reikalavimas, kad laivas visapusiškai atitiktų TJO rezoliucijas, turėtų būti išankstinė sąlyga klasifikacinei bendrovei ir (arba) vėliavos valstybei patvirtinti laivą ir sąlyga, kad laivas toliau priklausytų tai pačiai klasei ir būtų įrašytas registre;

1.9 **pritaria**, kad darbai jūroje skirtuose dokumentuose nurodyta informacija būtų įrašyta į šią direktyvą;

1.10 **pabrėžia** savo susirūpinimą dėl jūrininkų darbo laiko, nuovargio dėl nuolatinių viršvalandžių ir pavojaus, kylancio dėl klaidų, avarijų, žalos ir galimos taršos, kurių priežastis — viršvalandžiai ir netinkama poilsio trukmė;

1.11 **laikosi nuomonės**, kad atskiroms administracijoms palikus teisę savo nuožiūra spręsti, ar atleisti laivus nuo pagrindinių vėliavos valstybės taisyklių laikymosi, galėtų lemti ir lemia skirtingus saugos lygius skirtingose valstybėse narėse ir iškreipia konkurenciją tarp vėliavos valstybių. Dėl to teisė atleisti nuo šio reikalavimo turėtų būti apribota, pvz., taikant ją tik karo laivams;

1.12 **rekomenduoja** suderintą techninių saugos standartų aiškinimą, šiuo metu taikomą keleiviniams laivams pagal 1998 m. kovo mėn. Tarybos direktyvos 98/18/EB 12 straipsnį, taikyti visiems prekybos ir žvejybos laivams;

1.13 **pasisako už** kuo glaudesnę jūrų laivybos administracijų ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą, kad integruotu būdu būtų sprendžiami su jūrų laivyba ir poveikiu regiono ekonominiam ir socialiniam vystymuisi susiję klausimai;

1.14 **pritaria** nuostatai, kad valstybių narių jūrų administracijos turėtų turėti pakankamai išteklių savo vėliavos valstybės įsipareigojimams vykdyti;

1.15 **pritaria** direktyvos nuostatai dėl duomenų bazės, kurioje būtų visa svarbiausia informacija apie laivus, plaukiojančius su kurios nors valstybės narės vėliava, ir laivus, kurie buvo išbraukti iš kurios nors valstybės narės registro, sukūrimo;

1.16 **pritaria** TJO pasiūlytai valstybių narių audito schemai, tačiau prašo šią audito schemą padaryti privaloma, kad ji būtų kokybės sertifikavimo schemos dalis pagal ISO ar lygiaverčius standartus, kuriuos nurodo EB;

1.17 **reiškia susirūpinimą** dėl laivų kapitonų kaltinimo nusikaltimais ir šmeižimo. Nors pasitaiko atvejų, kai kaltumas padarius nusikalstamą veiką yra akivaizdus, vis dėlto toks požiūris yra neteisingas, netinkamas ir daro didelę žalą specialistui, kuris sunkų, įtemptą ir kartais pavojingą darbą atlieka labai sėkmingai;

1.18 **yra susirūpinęs** dėl galimybės apriboti taikaus plaukiojimo teisę ir laivybos laisvę laivams, kurie kerta Europos valstybių vandenį neįplaukdamai nė į vieną jos uostą. Siekiant saugios laivybos, šių teisių turėtų būti paisoma. Reikėtų laivybos pramonei aiškiai išdėstyti, kad praplaukiantys laivai

privalo plaukti tiksliai pagal jūrų transporto valdymo sistemas ir laikytis duomenų teikimo procedūrų;

1.19 **susirūpinęs** galima papildoma administracinio darbo našta vyresniesiems pareigūnams, jeigu laivas turi pranešti, kad atėjo laikas jį tikrinti ir pateikti draudimo polisą. TJO pasiūlymas sumažinti liudijimų tikrinimų skaičių suderinant šią tvarką su internetiniais elektroninio sertifikavimo procesais turėtų būti išplėstas, kad apimtų draudimą ir tokia tvarka turėtų tapti privaloma. 1.18 pastaba taikoma ir pasiūlytai direktyvai dėl uosto valstybės atliekamos kontrolės.

REKOMENDACIJOS

1.1 rekomendacija

1 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
c) numatyti mechanizmą, skirtą TJO konvencijose nustatytų priemonių, kurios buvo paliktos šių konvencijų susitariančiųjų šalių nuožiūrai, darniam aiškinimui.	c) numatyti mechanizmą, skirtą užtikrinti TJO konvencijose nustatytų priemonių, kurios buvo paliktos šių konvencijų susitariančiųjų šalių nuožiūrai, darniam aiškinimui, taikant minėtų konvencijų aiškinimą, kurį pateikė TJO.

Paaiškinimas

Iki šiol TJO konvencijų aiškinimas buvo paliktas vėliavos valstybių administracijų nuožiūrai arba jų vardu veikiantiems teismams, dėl to atsirado skirtingi aiškinimai ir skirtingi standartai. Kad TJO konvencijų aiškinimas būtų darnus, turėtų būti nuostata, įpareigojanti TJO aiškinti savo konvencijas.

1.2 rekomendacija

2 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
a) „TJO konvencijos“ — toliau išvardytos konvencijos kartu su jų protokolais ir pakeitimais bei Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) priimtais susijusiais privalomais kodeksais jų naujausia redakcija: <ul style="list-style-type: none"> i) 1974 m. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS 74); ii) 1966 m. Tarptautinė konvencija dėl krovinių vaterlinijos (LL 66); iii) 1969 m. Tarptautinė konvencija dėl laivų matmenų nustatymo (Tonnage 69); iv) Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos; v) Tarptautinė konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (STCW 78); vi) 1972 m. Konvencija dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimų jūroje (COLREG 72) su pakeitimais. 	a) „TJO konvencijos“ — toliau išvardytos konvencijos kartu su jų protokolais ir pakeitimais bei Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) priimtais susijusiais privalomais kodeksais jų naujausia redakcija: <ul style="list-style-type: none"> i) 1974 m. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS 74); ii) 1966 m. Tarptautinė konvencija dėl krovinių vaterlinijos (LL 66); iii) 1969 m. Tarptautinė konvencija dėl laivų matmenų nustatymo (Tonnage 69); iv) Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos; v) Tarptautinė konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (STCW 78); vi) 1972 m. Konvencija dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimų jūroje (COLREG 72) su pakeitimais; vii) <u>Medienos saugaus gabenimo kodeksas ir</u> viii) <u>Biriųjų krovinių saugaus gabenimo kodeksas.</u>

Paiškinimas

Medienos saugaus gabenimo kodeksas turėtų būti įtrauktas į visas Trečiojo saugios laivybos paketo direktyvas dėl šių priežasčių:

- medienos kroviny esant audringam orui gali judėti;
- žiemą medienos kroviny aukštosiose platumose gali apledėti.

Biriųjų krovinių saugaus gabenimo kodeksas turėtų būti įtrauktas į visas Trečiojo saugios laivybos paketo direktyvas, nes biriųjų krovinių laivai buvo laikomi pavojingiausi. Kad laivas plauktų saugiai, labai svarbus biriųjų krovinių saugus ir tinkamas tvarkymas, įskaitant krovinio išdėstymą ir paskirstymą, laivo krovinių triumų pakrovimo seką kartu su balasto iškrovimu, kad nebūtų pernelyg didelis laivo įtempis. Laive gabnamas ne tik mazutas, bet ir kai kurie birieji kroviniai, kurie gali užteršti jūrą.

1.3 rekomendacija

5 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
2. Pirmą kartą įrašydama laivą į savo registrą, atitinkama valstybė narė stengiasi užtikrinti, kad tas laivas atitiktų tarptautines taisykles ir nuostatas. Jei reikia, ji susisiečia su ankstesne vėliavos valstybe.	2. Pirmą kartą įrašydama laivą į savo registrą, atitinkama valstybė narė stengiasi <u>reikalauti</u> , kad tas laivas atitiktų tarptautines taisykles ir nuostatas, <u>kaip išankstinė sąlyga, kad valstybė narė jį įregistruotų</u> . Jei reikia, ji susisiečia su ankstesne vėliavos valstybe.

Paiškinimas

Kad būtų sustabdyta tokia nepageidautina praktika, kai „reikalavimų neatitinkantys laivai“ įrašomi į mažesnius reikalavimus keliantį registrą ir jei kiltų ginčas su vėliavos valstybe dėl laivo saugos, įgulos komplektavimo, eksploatavimo ir priežiūros.

2. Pasiūlymas dėl direktyvos dėl uosto valstybės atliekamos kontrolės

2.1 **mano**, kad sustiprinus ir pagerinus uosto valstybės atliekamos kontrolės sistemos veiksmingumą, būtų naudinga visiems;

2.2 **pritaria**, kad laivų kontrolės sugriežtinimas turės tiesioginio poveikio aplinkai ir teigiamų ekonominių ir socialinių pasekmių, įskaitant teisingesnės konkurencinės aplinkos sukūrimą jūrų transportui;

2.3 **išreiškia susirūpinimą** dėl locmanų panaudojimo sugriežtinti uosto valstybės atliekamą kontrolę perduodant pranešimus apie trūkumus ir papildant uosto ir vėliavos valstybės atliekamus patikrinimus. Locmanų kvalifikacijos sritis yra laivyba ir laivavedyba. Jie nėra parengti atlikti uosto ar vėliavos valstybės inspektorių pareigas.

2.4 **atkreipia dėmesį** į tai, kad laivo amžius neturėtų būti laikomas vieninteliu kriterijumi išsamiai jį patikrinti. Laivo priežiūros valdymas, juo plukdomų krovinių tvarkymas ir jūros rajonai, kuriuos jis kerta, turi įtakos laivo būklei. Palyginti naujas, tačiau prastai pastatytas laivas, kurio priežiūra neatitinka nustatytų reikalavimų arba menkai juos atitinka, eksploatuojamas nerūpestingai dėl netinkamo valdymo ir šiek tiek mažiau sumanios, ne itin kvalifikuotos, mažai apmokamos įgulos, patiriantis įtempį pakrovimo, iškrovimo ir balasto pašalinimo metu, dažnai plaukiojantis blogo oro sąlygomis, bus prastėnės būklės ir kels gerokai didesnę pavojų, susijusį su avarijomis ir tarša, nei senesnis laivas, kuris buvo tinkamai pastatytas, gerai prižiūrimas, turintis puikiai sukomplektuotą įgulą ir eksploatuojamas laikantis geriausios praktikos;

2.5 **ragina**, kad patikrinimų skaičius per vienerius metus sudarytų 100 proc. į ES uostus įplaukiančių laivų skaičiaus. Tačiau **siūlo** kiekvieną laivą apskritai tikrinti tik kartą per vienerius metus, išskyrus atvejus, kai dėl tam tikrų aplinkybių tai reiktų daryti dažniau. Minėtų institucijų atliktų patikrinimų rezultatai nedelsiant turi būti pateikiami ES uosto ir vėliavos valstybėms.

2.6 **visiškai pritaria** ketinimams sugriežtinti su žmogiškaisiais ištekliais susijusias nuostatas.

REKOMENDACIJOS

2.1 rekomendacija

5 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
3. Kol 2 dalyje numatytos priemonės dar nėra įsigaliojusios, 2 dalyje ir 7 straipsnyje paminėtų laivų patikrinimų skaičius, kuriuos per vienerius metais turi surengti kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija, turi sudaryti bent 25 proc. į jos uostus įplaukiančių laivų bendrojo vidutinio skaičiaus, nustatyto pagal paskutinių trejų kalendorinių metų statistikos duomenis	3. → Kol 2 dalyje numatytos priemonės dar nėra įsigaliojusios, 2 dalyje ir 7 straipsnyje paminėtų laivų patikrinimų skaičius, kuriuos per vienerius metais turi surengti kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija, turi sudaryti bent 25 proc. 100 proc. į jos uostus įplaukiančių laivų bendrojo vidutinio skaičiaus, nustatyto pagal paskutinių trejų kalendorinių metų statistikos duomenis

Paaiškinimas

Siekis patikrinti 25 proc. laivų nepakeis dabartinės padėties.

2.2 rekomendacija

7 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
2. Kai laivui buvo leista išplaukti iš uosto su sąlyga, kad aptikti trūkumai bus ištaisyti kitame uoste, patikrinimo kitame uoste metu tikrinama tik tai, ar šie trūkumai buvo ištaisyti.	2. Kai laivui buvo leista išplaukti iš uosto su sąlyga, kad aptikti trūkumai bus ištaisyti kitame uoste, patikrinimo kitame uoste metu tikrinama tik tai, ar šie trūkumai buvo ištaisyti. Nė vienam laivui neturėtų būti leidžiama atidėti trūkumų, susijusių su laivo tinkamumu plaukiooti ir krovinio tinkamumu, ištaisymo ir plaukti į kitą uostą, pažadant ten ištaisyti trūkumus. Šie trūkumai turi būti ištaisyti anksčiau nei uosto arba vėliavos valstybė leis laivui plaukti į kitą uostą.

Paaiškinimas

Visi iš uosto išplaukiantys laivai paprastai turi atitikti tinkamumo plaukiooti ir krovinio tinkamumo reikalavimus. Esami trūkumai gali trukdyti vykdyti šiuos įsipareigojimus.

2.3 rekomendacija

12 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
Skundą pateikusio asmens tapatybę atitinkamo laivo kapitoniui arba savininkui neturi būti atskleista.	Skundą pateikusio asmens tapatybę atitinkamo laivo kapitoniui arba savininkui arba <u>laivo valdytojui</u> neturi būti atskleista.

Paaiškinimas

Ne visus laivus valdo jų savininkai. Kai kurie laivai priklauso bankams ir jie nusprendžia, kad laivą jų vardu valdys ir eksploatuos laivo valdytojas.

2.4 rekomendacija

20 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
Komisija sudaro ir kiekvienais metais paskelbia juodąjį sąrašą, kuriame pateikiami laivų operatorių ir bendrovių veiklos rezultatai vadovaujantis XV priede nurodyta tvarka ir kriterijais.	Komisija sudaro ir kiekvienais metais paskelbia juodąjį sąrašą, kuriame pateikiami <u>laivų savininkų, laivų valdytojų, laivų operatorių, frachtuotojų, laivų, terminalų operatorių</u> ir bendrovių veiklos rezultatai vadovaujantis XV priede nurodyta tvarka ir kriterijais.

Paaiškinimas

Išvardijus straipsnyje kiekvieną subjektą atskirai bus išvengta tokios praktikos, kai teismai sąvoką „laivo operatorius“ aiškina kaip pažeidimą padariusią šalį. Be to, įvardijus kiekvieną subjektą atskirai, tikimasi, kad laivų savininkai, laivų valdytojai, laivų operatoriai, frachtuotojai, laivai ir terminalų operatoriai stebės vienas kito veiklą, nes įrašymas į juodąjį ar pilkąjį sąrašą daro žalą jų veiklai.

2.5 rekomendacija

8 straipsnio 4 dalis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
<p>3. BIRIŲJŲ KROVINIŲ LAIVAI</p> <ul style="list-style-type: none"> — ar nėra denyje sumontuotų mechanizmų pagrindų korozijos, — ar nedeformuoti liukų dangčiai ir (arba) ar nėra jų korozijos, — ar nėra skersinių pertvarų įtrūkimų ar vietinės korozijos, — ar yra priėjimas prie krovinių triumų, 	<p>3. BIRIŲJŲ KROVINIŲ LAIVAI</p> <ul style="list-style-type: none"> — ar nėra denyje sumontuotų mechanizmų pagrindų korozijos, — ar nedeformuoti liukų dangčiai ir (arba) ar nėra jų korozijos, — ar nėra skersinių pertvarų įtrūkimų ar vietinės korozijos, — ar yra priėjimas prie krovinių triumų, — <u>balasto tankas: per tanko liuką ar nuo tanko denio pirmiausia patikrinamas bent vienas krovinių skyriaus balasto tankas; jei inspektorius nustato, kad yra aiškus pagrindas tęsti patikrinimą, padaromas atitinkamas įrašas.</u>

Paaiškinimas

Biriųjų krovinių laivams kyla tos pačios balasto tanko problemos, kaip ir dvigubo korpuso tanklaiviams. Balasto tankuose kaupiasi nuosėdos, galinčios sukelti didelę koroziją. Struktūrinio plieno nusidėvėjimas, plyšių atsiradimas dėl nuovargio ar statramsčių lūžiai daro neigiamą įtaką laivo saugai; jiems atsiradus, juos galima nustatyti vizualiai tikrinant, todėl tokie patikrinimai turėtų būti įtraukti į uosto valstybės atliekamus patikrinimus.

3. Pasiūlymas dėl direktyvos, įdiegiančios Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą

3.1 **pritaria** Bendrijos jūrų saugos politikos prevencijai skirtos dalies papildymui kita dalimi, leidžiančia Bendrijos lygiu veiksmingai kovoti su pavojumi jūroje;

3.2 **rekomenduoja** AIS (automatinė identifikacijos sistema) įdiegti visuose žvejybos laivuose, plaukiojančiuose pakrantėse ir atviroje jūroje, o ne tik laivuose, kurių ilgis yra daugiau kaip 15 m. Mažesniems laivams, jeigu jie yra mediniai ar pastatyti naudojant elastingą poliesterį (GRP), kyla didžiausias pavojus, nes juos sunkiau pastebėti plika akimi ir radarais.

3.3 **visiškai pritaria** nuostatomis gerinti veiklos procedūras, kad, laivams atsidūrus avarinėse situacijose, būtų galima veiksmingai reaguoti, ir dėl svarbių klausimų, susijusių su ekonominės žalos atlyginimu, kai nelaimės ištiktiems laivams suteikiamas prieglobstis.

REKOMENDACIJOS

3.1 rekomendacija

1 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
<p>1 straipsnio 8 punktą:</p> <p>20 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„20 straipsnis — Nelaimės ištiktų laivų priėmimas į prieglobsčio vietas</p> <p>1) Valstybės narės užtikrina, kad atsižvelgiant į padėties įvertinimo, atlikto remiantis 20a straipsnyje nurodytu planu, rezultatus nelaimės ištikti laivai būtų priimami į prieglobsčio vietas, ir taip būtų sumažintas dėl jų padėties kilęs pavojus.</p> <p>2) Prieš priimant nelaimės ištiktus laivus į prieglobsčio vietą įvertinama padėtis, ir valstybės narės paskirta kompetentinga institucija priima sprendimą šiuo klausimu.</p> <p>3) 2 dalyje nurodytos institucijos rengia reguliarius susitikimus, kad pasikeistų ekspertų žiniomis ir pagerintų pagal šį straipsnį taikomas priemones. Atsiradus ypatingoms aplinkybėms jos savo arba Komisijos iniciatyva gali susitikti bet kuriuo metu.“</p>	<p>1 straipsnio 8 punktą:</p> <p>20 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„20 straipsnis — Nelaimės ištiktų laivų priėmimas į prieglobsčio vietas</p> <p>1) Valstybės narės užtikrina, kad atsižvelgiant į padėties įvertinimo, atlikto remiantis 20a straipsnyje nurodytu planu, rezultatus nelaimės ištikti laivai būtų priimami į prieglobsčio vietas, ir taip būtų sumažintas dėl jų padėties kilęs pavojus.</p> <p>2) Prieš priimant nelaimės ištiktus laivus į prieglobsčio vietą įvertinama padėtis, ir valstybės narės paskirta nepriklausoma kompetentinga institucija priima sprendimą šiuo klausimu.</p> <p>2a) 2 punkte minima institucija atsižvelgia į visus su gelbėjimo operacija susijusius dalyvius ir, prieš priimdama nelaimės ištiktą laivą į prieglobsčio vietą, visų pirma pasikonsultuoja su vietos (uosto) institucija.</p> <p>2b) 2 punkte minima institucija yra atsakinga, kad vietos (uosto) institucijoms būtų padengtos visos išlaidos ir žala, susijusios su 2 punkte minimu sprendimu, jei tokių išlaidų ar žalos negali iš karto kompensuoti laivo savininkas arba operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos XX/XXXX/EB X straipsnyje [dėl laivų savininkų civilinės atsakomybės ir finansinių garantijų].</p> <p>3) 2 dalyje nurodytos institucijos rengia reguliarius susitikimus, kad pasikeistų ekspertų žiniomis ir pagerintų pagal šį straipsnį taikomas priemones. Atsiradus ypatingoms aplinkybėms jos savo arba Komisijos iniciatyva gali susitikti bet kuriuo metu.“</p>

Paaiškinimas

Komisijos aiškinamajame memorandume nurodoma, kad turimos nuostatos dėl prieglobsčio nelaimės ištiktiems laivams būtinai turėtų būti aiškesnės ir tikslesnės. Todėl Komisija siūlo prieš teikiant prieglobstį nelaimės ištiktiems laivams iš pradžių įvertinti padėtį ir valstybės narės paskirtos kompetentingos institucijos priimtą sprendimą.

Rekomenduojama skirti nepriklausomą kompetentingą instituciją, kadangi tai garantuotų, jog bus priimtas objektyvus sprendimas dėl tinkamos nelaimės ištikto laivo prieglobsčio vietos. Pritarus tokiam pasiūlymui, sprendimą dėl laivo prieglobsčio priėmimo tektų priimti ne vietos uosto institucijai, o nacionalinei institucijai. Taip pat rekomenduojama numatyti reikalavimą konsultuotis su uosto institucija, siekiant palaikyti tolesnę vietos uosto institucijos ir nacionalinės institucijos bendravimą ir sukurti pasitikėjimu grįstus abiejų šių institucijų ryšius

Be to, kadangi galutinį sprendimą dėl nelaimės ištikto laivo prieglobsčio priima nepriklausoma kompetentinga institucija, uosto institucijos įgaliojimai gali būti paskelbti negaliojančiais. Tai, kad nacionalinė institucija gali paskelbti vietos uosto institucijos sprendimus negaliojančiais, reiškia, kad pastarajai gali tekti finansinė našta vykdant sprendimą, kurį priėmė ne uosto institucija. Nelogiška reikalauti iš uosto institucijų, kad jos kompensuotų išlaidas ir žalą, patirtas dėl operacijų, kurių jos nevykdo, arba dėl sprendimo, kurį priėmė pati uosto administracija.

Todėl rekomenduojama, kad už sprendimus ir kompensaciją būtų atsakinga nepriklausoma kompetentinga institucija.

3.2 rekomendacija

1 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
<p>1 straipsnis 9 punktas Įterpiamas 20a straipsnis: „20a straipsnis — Nelaimės ištiktų laivų priėmimo planai 1) Valstybės narės parengia planus, kuriuose išdėstomi veiksmai pavojaus, keliamo nelaimės ištikto laivo, esančio jų jurisdikcijai priklausančiuose vandenyse, atveju. 2) 1 dalyje nurodyti planai sudaromi pokonsultacijų su suinteresuotomis šalimis atsižvelgiant į 3 straipsnio a punkte nurodytas atitinkamas TJO gaires, ir juose pateikiama bent jau ši informacija: a) institucijos(-ų), atsakingos(-ų) už pavojaus signalų gavimą ir su jais susijusios informacijos apdorojimą, identifikaciniai duomenys; b) institucijos, kuriai) pavesta įvertinti padėtį, paskirti tinkamą prieglobsčio vietą ir priimti sprendimą dėl nelaimės ištikto laivo priėmimo į paskirtą prieglobsčio vietą, identifikaciniai duomenys; c) galimų prieglobsčio vietų aprašas reziumuojant aspektus, padedančius įvertinti padėtį ir priimti skubius sprendimus, įskaitant atitinkamų vietų aplinkos ir socialinių veiksnių bei gamtos sąlygų aprašymą; d) įvertinimo procedūra, taikoma renkant prieglobsčio vietą iš apraše pateiktų galimų vietų; e) tinkami ištekliai ir įrengimai, skirti pagalbai, gelbėjimo darbams ir kovai su tarša; f) tarptautiniai koordinavimo ir sprendimų priėmimo mechanizmai, kurie gali būti taikomi; g) finansinių garantijų ir atsakomybės procedūros, skirtos laivams, priimtiems į prieglobsčio vietą. 3) Valstybės narės paskelbia 20 straipsnio 2 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos pavadinimą ir atitinkamų asmenų pasiteiravimui, priimančių pavojaus signalus ir reaguojančių į juos, sąrašą. Jos Komisijai pateikia galimų prieglobsčio vietų aprašą. Be to, jos praneša reikalingą informaciją apie kaimyninių valstybių narių planus ir prieglobsčio vietas. Įgyvendindamos nelaimės ištiktų laivų priėmimo planuose numatytas procedūras, jos užtikrina, kad visa reikalinga informacija apie planus ir prieglobsčio vietas būtų pasiekama operacijose dalyvaujančioms šalims, įskaitant pagalbos ir vilkimo paslaugų bendroves.“</p>	<p>1 straipsnis 9 punktas Įterpiamas 20a straipsnis: „20a straipsnis — Nelaimės ištiktų laivų priėmimo planai 1) Valstybės narės parengia planus, kuriuose išdėstomi veiksmai pavojaus, keliamo nelaimės ištikto laivo, esančio jų jurisdikcijai priklausančiuose vandenyse, atveju. 2) 1 dalyje nurodyti planai sudaromi pokonsultacijų su suinteresuotomis šalimis atsižvelgiant į 3 straipsnio a punkte nurodytas atitinkamas TJO gaires, ir juose pateikiama bent jau ši informacija: a) institucijos(-ų), atsakingos(-ų) už pavojaus signalų gavimą ir su jais susijusios informacijos apdorojimą, identifikaciniai duomenys; b) institucijos, kuriai) pavesta įvertinti padėtį, paskirti tinkamą prieglobsčio vietą ir priimti sprendimą dėl nelaimės ištikto laivo priėmimo į paskirtą prieglobsčio vietą, identifikaciniai duomenys; c) galimų prieglobsčio vietų aprašas reziumuojant aspektus, padedančius įvertinti padėtį ir priimti skubius sprendimus, įskaitant atitinkamų vietų aplinkos ir socialinių veiksnių bei gamtos sąlygų aprašymą; d) įvertinimo procedūra, taikoma renkant prieglobsčio vietą iš apraše pateiktų galimų vietų; e) tinkami ištekliai ir įrengimai, skirti pagalbai, gelbėjimo darbams ir kovai su tarša; f) tarptautiniai koordinavimo ir sprendimų priėmimo mechanizmai, kurie gali būti taikomi; g) finansinių garantijų ir atsakomybės procedūros, skirtos laivams, priimtiems į prieglobsčio vietą; h) <u>galimų išlaidų ir žalos, patirtų dėl nelaimės ištiktų laivų prieglobsčio, kompensavimo tvarka.</u> 3) Valstybės narės paskelbia 20 straipsnio 2 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos pavadinimą ir atitinkamų asmenų pasiteiravimui, priimančių pavojaus signalus ir reaguojančių į juos, sąrašą. Jos Komisijai pateikia galimų prieglobsčio vietų aprašą. Be to, jos praneša reikalingą informaciją apie kaimyninių valstybių narių planus ir prieglobsčio vietas. Įgyvendindamos nelaimės ištiktų laivų priėmimo planuose numatytas procedūras, jos užtikrina, kad visa reikalinga informacija apie planus ir prieglobsčio vietas būtų pasiekama operacijose dalyvaujančioms šalims, įskaitant pagalbos ir vilkimo paslaugų bendroves.“</p>

Paaiškinimas

Rengiant planus dėl priemonių, susijusių su pagalba nelaimės valstybės narės vandenyse ištiktiems laivams, rekomenduojama į juos įtraukti nuostatas dėl galimų išlaidų ir žalos, susijusios su prieglobsčio nelaimės ištiktiems laivams suteikimu, kompensavimo.

Vietos uosto institucijos ir bendruomenės gali patirti taršos ar kitokių pavojų, pavyzdžiui, sprogimo, ir su jais susijusių ekonominių nuostolių dėl uosto, tiltų, šliuzų arba kelių uždarymo tokiais atvejais. Ši ekonominė žala gali būti gana didelė ir sparčiai didėti. Minėtos kliūtys taip pat gali turėti atitinkamų padarinių už uosto ribų, kadangi įvairios bendrovės yra susijusios su prekėmis, kurios pristatomos į uostą. Tarptautiniai fondai kompensuoja žalą, patirtą dėl naftos taršos, tačiau nekompensuoja uostų patiriamų ekonominių nuostolių.

Jei nėra visiems laivams taikomų draudimo reikalavimų, nėra garantijų, kad laivas turi atsakomybės draudimą, o tais atvejais, jei šį draudimą turi, ieškovai juo negalės pasinaudoti draudikui pasinaudojus bet kuria jame numatyta apsaugos priemone. Pasiūlymas direktyvoje numatyti laivų savininkų civilinę atsakomybę ir finansines garantijas bus dar viena teisinė priemonė. Vis dėlto reikėtų ir toliau tobulinti direktyvą dėl laivų eismo stebėsenos, kad uosto institucijos ir vietos valdžios institucijos turėtų aiškesnes garantijas dėl visos žalos ir išlaidų, susijusių su prieglobsčio nelaimės ištiktiems laivams suteikimu, kompensavimu.

Taigi, uosto ir vietos valdžios institucijos bus raginamos imtis iniciatyvaus vaidmens siūlant prieglobstį, o tai irgi užtikrins veiksmingą ir efektyvų bendradarbiavimą su nepriklausoma kompetentinga institucija, kurią Komisija skatina steigti kiekvienoje valstybėje narėje.

Trečiajame saugios laivybos pakete Komisija numato, kad šį kompensavimo klausimą turi spręsti uosto institucijos, nors Europos Parlamentas savo 2004 m. rezoliucijoje dėl saugumo jūroje pagerinimo aiškiai ragino Komisiją teikti pasiūlymus dėl finansinės kompensacijos prieglobsčio vietoms.

Pagal Komisiją spręsti kompensacijos klausimus turi uosto institucijos, numatytos trečiajame saugios laivybos pakete, nors Europos Parlamentas aiškiai pageidavo, kad Komisija savo 2004 m. rezoliucijoje dėl saugos jūroje gerinimo pateiktų pasiūlymus dėl kompensacijos, susijusios su prieglobsčio vietos suteikimu. ⁽¹⁾

3.3 rekomendacija

1 straipsnis

Nuomonės projektas	Pakeitimas
<p>1 straipsnis, 10 punktas</p> <p>Įterpiamas 20b straipsnis:</p> <p>„20b straipsnis — Finansinės garantijos“</p> <p>1) Prieš priimdama nelaimės ištiktą laivą į prieglobsčio vietą, valstybė narė gali pareikalauti, kad laivo valdytojas, atstovas arba kapitonas pateiktų draudimo pažymėjimą arba finansinę garantiją, kaip apibrėžta Direktyvos XX/XXXX/EB [dėl laivų savininkų civilinės atsakomybės ir finansinių garantijų] X straipsnyje, kuriais būtų padengta atsakomybė už laivo padarytą žalą.</p> <p>2) Jei draudimo pažymėjimas ar finansinė garantija nėra pateikiami, valstybės narės vis tiek turi atlikti išankstinių padėties įvertinimą ir priimti 20 straipsnyje nurodytą sprendimą.</p>	<p>1 straipsnis, 10 punktas</p> <p>Įterpiamas 20b straipsnis:</p> <p>„20b straipsnis — Finansinės garantijos“</p> <p>1) Prieš priimdama nelaimės ištiktą laivą į prieglobsčio vietą, valstybė narė gali pareikalauti, kad laivo valdytojas, atstovas arba kapitonas pateiktų draudimo pažymėjimą arba finansinę garantiją, kaip apibrėžta Direktyvos XX/XXXX/EB [dėl laivų savininkų civilinės atsakomybės ir finansinių garantijų] X straipsnyje, kuriais būtų padengta atsakomybė už laivo padarytą žalą.</p> <p>2) Jei draudimo pažymėjimas ar finansinė garantija nėra pateikiami, valstybės narės vis tiek turi atlikti išankstinių padėties įvertinimą ir priimti 20 straipsnyje nurodytą sprendimą.</p> <p>3) <u>20 straipsnio 2 dalyje nurodytos institucijos atsako už ieškinius laivo valdytojui, atstovui arba kapitonui siekiant padengti laivo padarytas išlaidas ir žalą.</u></p>

Paaiškinimas

Uosto institucijos yra vieni iš laivo kreditorių. Kartu su tomis šalimis jos turi dalytis kompensacijos suma, gaunama iš tarptautinių fondų arba laivo draudimo. Dažnai jos yra kompensaciją gaunančiųjų eilės gale, nors jų atsakomybė suteikti prieglobstį nelaimės ištiktam laivui yra didelė. Be to, tarptautiniai fondai kompensuoja taršą dėl naftos, tačiau nekompensuoja uosto patirtų ekonominių nuostolių.

⁽¹⁾ Europos Parlamento rezoliucija dėl saugos jūroje gerinimo – Pranešėjas Dirk Sterckx plg. http://www.europarl.eu.int/comparl/tempcom/mare/pdf/res_en.pdf

Mažesni uostai ir bendrijos, patiriančios žalą dėl privalomo prieglobsčio nelaimės ištiktam laivui suteikimo, gali stokoti personalo, lėšų ar teisės ekspertų, būtinų ilgai trunkančioms byloms dėl išlaidų ir žalos, kurias turi padengti laivo valdytojas, atstovas arba kapitonas, be to, nėra galutinės institucijos, kuri priimtų tokią sprendimą.

4. Direktyva, nustatanti pagrindinius principus, taikomus nelaimingų atsitikimų jūrų transporto sektoriuje tyrimui

4.1 **pritaria** pagrindiniam Komisijos pasiūlymo tikslui padidinti saugumą jūroje, Bendrijos lygmeniu nustatant aiškias visų rimtų jūrų avarijų ir incidentų techninių tyrimų vykdymo ir jų išvadų gaires, ir tokių tyrimų svarbai;

4.2 **remia** nuostatą, kad nelaimingų atsitikimų tyrimai būtų sutelkti į rizikos prevenciją ir paremti TJO principais ir rekomendacijomis; tobulinti teisės aktus ir remiantis šiais tyrimais, reikia gerinti laivų eksploatavimą, pasirengimą avarinėms situacijoms ir reagavimo priemones.

4.3 pabrėžia, kad tiriant lavų avarijas būtina plačiai taikyti Tarptautinės jūrų organizacijos parengtus atitinkamus modelius ir metodus.

REKOMENDACIJOS

4.1 rekomendacija

2 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
d) trumpesniais nei 24 m žvejybos laivais;	d) trumpesniais nei 24 m žvejybos laivais;

Paaiškinimas

Komisija savo direktyvose dėl „uosto valstybės atliekamos kontrolės“ ir „vėliavos valstybės atsakomybės“ teisingai apibūdina žvejybą kaip vieną pavojingiausių veiklos rūšių. Kuo mažesnis laivas, tuo didesnė nelaimingo atsitikimo, nusinešančio žmonių gyvybes, tikimybė! Dėl to siūloma 2 straipsnio d punktą išbraukti, su žvejybos laivais susijusius nelaimingus atsitikimus bei incidentus ištirti taip pat kruopščiai, kaip šioje direktyvoje siūloma ištirti nelaimingus atsitikimus ir incidentus su prekybos laivais.

5. Direktyva, nustatanti laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrąsias taisykles ir standartus

5.1 **pritaria** nuostatai, kad būtina veiksmingai kontroliuoti ir audituoti klasifikacines bendroves, jų filialus ir dalyvaujančias įmones bei skirti nuobaudas už įsipareigojimų nevykdymą bei tarptautiniu ir Bendrijos lygmeniu sukurti universalius techninių patikrinimų mechanizmus, kurie leis gauti patikimą informaciją apie tikrąją laivo būklę.

5.2 **pritaria** pasiūlymui, kad pripažintos organizacijos sukurtų bendrą vertinimo ir kokybės liudijimo struktūrą. Bendra struktūra turi būti nepriklausoma ir turėti visas nuodugniam ir nuolatiniam darbui būtinas priemones, taip pat galimybę pasiūlyti ir individualius, ir kolektyvinius taisomuosius veiksmus pripažintų organizacijų darbo kokybei pagerinti;

5.3 **pritaria** nuostatai sustiprinti pripažintų organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą derinant jų techninius nuostatus ir tarptautinių konvencijų aiškinimą, taip pat vienodai šiuos nuostatus ir konvencijas taikant, kad būtų nustatytas vienodas vertinimo pagrindas ir atsiras tų dokumentai, leidžiantys imtis minėtų taisomųjų veiksmų siekiant vienodo saugos lygio Bendrijoje, klasifikacinių bendrovių bendradarbiavimo techninėje srityje, nuostatų tarpusavio suderinimo, tarptautinių konvencijų aiškinimo, kurį pateikia TJO, taikymo visoje ES, o tai lems tikrą abipusį klasės liudijimų ir jūrų įrangos pripažinimą;

5.4 **prašo**, kad 31 punkto paskutinė eilutė „ir, jei reikia, į šį procesą įtraukti vėliavos valstybę“ būtų pakeista taip: „ir nedelsiant šią informaciją pateikti vėliavos valstybei“.

REKOMENDACIJOS

5.1 rekomendacija

12 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
2. Nepažeidžiant 1 dalies, organizacijai neįgyvendinant prevencinių ir korekcinų veiksmų, kuriuos įgyvendinti reikalauja Komisija, arba nepagrįstai vėluojant atlikti tokius veiksmus, Komisija jai gali skirti reguliariai mokamas baudas tol, kol ji iki galo atlieka tuos veiksmus.	2. Nepažeidžiant 1 dalies, organizacijai neįgyvendinant prevencinių ir korekcinų veiksmų, kuriuos įgyvendinti reikalauja Komisija, arba nepagrįstai vėluojant atlikti tokius veiksmus, Komisija gali <u>prašyti Teisingumo Teismo</u> skirti jai reguliariai mokamas baudas tol, kol ji iki galo atlieka tuos veiksmus.

Paaškinimas

Manoma, kad šaliai, kuri padarė pažeidimus, bus priimtinau, jeigu baudas nustatys Europos Teisingumo Teismas pasinaudojęs Komisijos rekomendacija, o ne pati Komisija tiesiogiai skirs baudas.

5.2 rekomendacija

20 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
Pripažintos organizacijos nustato ir įgyvendina atitinkamus bendrus reikalavimus, skirtus atvejams, kai pervedama klasė, jeigu būtinos specialios atsargumo priemonės. Tokie atvejai — tai atvejai, kai bent jau pervedama laivų, eksploatuojamų penkiolika ir daugiau metų, klasė ir kai pervedama iš nepripažintos organizacijos pripažintai organizacijai.	Pripažintos organizacijos nustato ir įgyvendina atitinkamus bendrus reikalavimus, skirtus atvejams, kai pervedama klasė, jeigu būtinos specialios atsargumo priemonės. Tokie atvejai — tai atvejai, kai bent jau pervedama laivų, eksploatuojamų penkiolika ir daugiau metų, klasė ir kai pervedama iš nepripažintos organizacijos pripažintai organizacijai arba iš <u>pripažintos organizacijos nepripažintai organizacijai</u> .

Paaškinimas

Pervedimo laikotarpis paprastai būna ketveri metai, nustačius galimybę vieneriems metams atidėti. Iš esmės, dažniausiai tai vyksta apie penktuosius metus. Kai laivui 10 metų, jo eksploatavimas nėra toks veiksmingas kaip naujo laivo. Gali tekti pakeisti pertvarų ir statramsčių plieną, balastiniam vandeniui ir kroviniams skirtą vamzdyną, pirmiausia mazgų vietose. Tai idealus laikas laivą parduoti, gana pigiai, ir tuo atveju naujas savininkas atliktų remontą ir sumokėtų už jį. Naujasis savininkas paprastai būna ne toks reiklus, o naujoji vėliava dažnai būna „patogi“. Taip pat ir naujoji klasifikacinė bendrovė nebūtinai turi būti „pripažinta organizacija“, kaip nurodo Komisija.

6. Reglamentas dėl keleivių vežėjų jūra ir vidaus vandenų keliais atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju

6.1 **pritaria** iniciatyvai Atėnų konvenciją įtraukti į Bendrijos įstatymą dėl privalomo draudimo, o ne palikti ją laivų savininkų nuožiūrai, kurie naudojami abipusės apsaugos ir kompensacijų klubais (P&I);

6.2 **pritaria** iniciatyvai išplėsti Atėnų konvencijos nuostatų taikymą vidaus vežimui, tačiau mano, kad į taikymo sritį nevertėtų įtraukti vežimo vidaus vandenimis. Šiuo atveju praverstų ne tokio plataus užmojo priemonės, laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principų;

6.3 **išreiškia** pritarimą, kad dėl incidentų jūroje Atėnų konvencijos 2002 m. protokole yra nustatoma griežta atsakomybės tvarka. Griežta atsakomybe siekiama pagerinti ieškovų padėtį, kad būtų atleidžiama nuo atsakomybės dėl vežėjo bet kurio nusižengimo ar aplaidaus veiksmo ir dėl to ieškovui nereikėtų įrodinėti vežėjo atsakomybės;

6.4 **atkreipia dėmesį** į laivų savininkų ir P&I klubų pareikštą susirūpinimą dėl Atėnų konvencijos 3 straipsnio 1 dalies dėl atsakomybės terorizmo atveju;

6.5 **pabrėžia**, kad būtina parengti tarptautinius pasiūlymus, kurie leistų rasti sprendimus tuo atveju, kai draudimo bendrovė atsisako pripažinti naujas atsakomybės ribas ir su jomis susijusius draudimo reikalavimus, nustatytus Komisijos pasiūlyme dėl reglamento.

7. Direktyva dėl laivų savininkų civilinės atsakomybės ir finansinių garantijų

7.1 **pritaria** Europos Parlamento raginimui parengti „bendrą ir nuoseklią Europos jūros politiką, siekiant sukurti Europos jūrų saugumo erdvę, labiausiai paremtą visą jūrų transporto sistemą apimančios atsakomybės tvarkos įgyvendinimu“.

7.2 nepaisant to, mano, kad kiekvienas susitarimas dėl atsakomybės ir žalos dėl jūrų taršos kompensavimo turi būti priimtas tarptautiniu, o ne vieno regiono mastu;

7.3 **pritaria** galimybei numatyti taikomų taisyklių pakeitimus, kad ne vien tik laivų savininkai, bet ir kitos šalys prisiimtų atsakomybę, ir kad rimtais arba tyčiniiais saugumo taisyklių ir kovos su tarša susijusių išpareigojimų pažeidimo atvejais būtų galima numatyti neribotą laivų savininkų atsakomybę;

7.4 **pabrėžia**, kad visais Konvencijos dėl civilinės atsakomybės pakeitimais būtų siekiama abiejų šalių (laivų savininkų ir frachtuotojų) dalyvavimo pusiausvyros, laikantis laivų operatorių savanoriško išipareigojimo ar pasiūlymo pagrindu sudarytų susitarimų nuostatų

7.5 **prašo**, kad sąvoka „šalys, išskyrus laivų savininkus“ apimtų laivų valdytojus ir frachtuotojus

7.6 yra **susirūpinęs** dėl suderinamumo su tarptautine teise ir praktika tais atvejais, kai direktyva būtų taikoma už teritorinių vandenų ribas esantiems jūros regionams;

7.7 **siūlo** laivų kapitonų neįtraukti į *kitų šalių, išskyrus laivų savininkus* sąvokos apibrėžimą, nebent jie savo pareigas atliko labai aplaidžiai;

7.8 **pareiškia susirūpinimą**, kad ši direktyva neatitinka Hagos/Hagos-Vizbio taisyklių ir Hamburgo taisyklių, reglamentuojančių laivų savininkų atsakomybę pagal konosamentus, jūrų važtaraščius ir frachtavimo sutartis, kuriomis naudojamosi tarptautiniame jūrų transporte, ir toks neatitikimas gali sukelti painiavą, kurias atsakomybės nuostatos reikėtų taikyti, nes manoma, kad šios direktyvos redakcijoje nėra visiškai aišku, ar jos nuostatos taikomos taršos padarytai žalai, ar taikoma kitokiai žalai, padarytai trečio-sioms šalims;

7.9 **pritaria** Komisijai, kad sukūrus privalomo draudimo sistemą būtų lengviau spręsti reikalavimų neatitinkančių laivų problemą;

7.10 **prašo**, kad draudimo poliso, kuris visuomet turi būti laive, redakcijoje būtų aiškiai nurodyta, jog padengiama žala, padaryta prieglobsčio vietoms;

REKOMENDACIJOS

7.1 rekomendacija*1 straipsnis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
Šioje direktyvoje nustatomos kai kuriems jūrų transporto sistemos ūkio subjektų civilinės atsakomybės išpareigojimų aspektams taikomos taisyklės ir numatoma likimo valiai paliktų jūrininkų finansinė apsauga.	Šioje direktyvoje nustatomos kai kuriems jūrų transporto sistemos ūkio subjektų ir <u>laivų naudotojų</u> civilinės atsakomybės išpareigojimų aspektams taikomos taisyklės ir numatoma likimo valiai paliktų jūrininkų finansinė apsauga.

Paaiškinimas

Sąvoka „operatoriai ir laivų naudotojai“ apima frachtuotojus, išskyrus laivo be įgulos frachtuotojus, kurie naudoja laivus, tarp jų reikalavimų neatitinkančius laivus frachtavimui konkrečiam laikui, reisui, kelionei ir iš eilės einančių kelionių frachtavimui. Jie turėtų būti įrašyti į šią direktyvą ir priimti tuos pačius išpareigojimus kaip ir „laivų savininkai“, kaip apibrėžta šioje direktyvoje, t.y. pateikti finansinę garantiją. Pagaliau, juk tai jų degalai, kurie sukelia taršą! Tokia nuostata turėtų tokį poveikį:

- užtikrintų, kad frachtuotojai nenaudotų reikalavimų neatitinkančius laivus.
- frachtuotojo komercinė nauda, gauta naudojant reikalavimų neatitinkantį laivą už mažesnę frachtą, būtų prarasta dėl didesnės finansinės garantijos sąnaudų, nes naudojant reikalavimų neatitinkantį laivą rizika būtų didesnė.
- frachtuotojui neapsimokėtų naudoti reikalavimų neatitinkančius laivus ir jiems būtų siūloma pervežti mažiau krovinių.
- dėl to paskata eksploatuoti, frachtuoti ir naudoti reikalavimų neatitinkantį laivą sumažėtų, o tokių laivų savininkai būtų priversti laivą parengti, įgulą sukomplektuoti ir eksploatuoti visapusiškai laikydamiesi tarptautinių taisyklių arba atiduoti jį į metalo laužą.

7.2 rekomendacija*2 straipsnis*

Komisijos pasiūlytas tekstas	Regionų komiteto pakeitimas
	7) Turėtų būti įtraukta tokia sąvokos „operatorius“ apibrėžtis, kokia yra pateikta šios direktyvos 1 straipsnyje.

Paaiškinimas

Reikėtų užkirsti kelią galimam klausimui „kas yra operatorius“.

Vietos ir regionų valdžios institucijos yra svarbiausi dalyviai, įgyvendinantys strategiją — valant užterštas vietas, suteikiant laivams prieglobstį, padedant jiems iškilus sunkumams arba, jeigu vietos gyventojai yra jūrininkai, arba gelbėja tuos, kurie atsiduria pavojuje. Dėl to apmaudu, kad Trečiajame saugios laivybos pakete tokių valdžios institucijų vaidmeniui nėra teikiama pakankama svarba, kad būtų pasiekti numatyti rezultatai.

2006 m. birželio 15 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „i2010: skaitmeninės bibliotekos“

(2006/C 229/07)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „i2010: skaitmeninės bibliotekos“ COM(2005) 465 final;

atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 24 d. Komiteto pirmininko sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „i2010 — Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti“;

atsižvelgdamas į Kultūros, švietimo ir mokslinių tyrimų komisijos nuomonę, priimtą 2006 m. balandžio 4 d. (CdR 32/2006 rev. 1) (pranešėjas **Jyrki Myllyvirta**, Mikkeli meras (FI/ELP));

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 15 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto nuomonė

iniciatyvą, deramą dėmesį taip pat reikėtų skirti vietos ir regioniniam aspektui;

Regionų komitetas,

1.1 **pritaria** pasiūlymui dėl iniciatyvos Europos kultūros paveldą perkelti į skaitmeninį formatą ir sukurti skaitmenines bibliotekas bei **pažymi**, kad tai yra svarbiausia dalis Komisijos iniciatyvos — „i2010 — Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti“, kurios visiškas įgyvendinimas yra būtina sąlyga Europos konkurencingumui pagerinti;

1.2 **pabrėžia**, kad kultūros paveldo perkėlimą į skaitmeninį formatą, prieinamumą internete ir išsaugojimą reikėtų skatinti visose Europos šalyse, regionuose bei miestuose ir visomis kalbomis, taip remiant kultūrų ir kalbų įvairovės išsaugojimą. Pradėti reikėtų nuo kultūros įvertinimo, įskaitant mažumų kultūras, ir kultūrinių pasiekimų išsaugojimo ateities kartoms;

1.3 **primena**, kad kitose pasaulio dalyse kultūros paveldo perkėlimas į skaitmeninį formatą sparčiai vyksta ir **pažymi**, kad Europos kultūros paveldo ir literatūros tapimas plačiai prieinamais skaitmenine forma yra išankstinė Europos žiniomis paremtos visuomenės sėkmės sąlyga bei tuo pat metu šis procesas remia Europos regionų ir miestų vystymąsi;

1.4 **vertina** tai, kad Komisijos komunikate nurodomi svarbiausi iššūkiai ir daugelis neišspręstų techninių, teisinių ir finansinių problemų, susijusių su kultūros paveldo perkėlimu į skaitmeninį formatą, ir **pastebi**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos remia pastangas siekti pažangos šiuo klausimu;

1.5 **pažymi**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra pačios svarbiausios visos informacinės visuomenės strategijas įgyvendinančios institucijos ir, daugeliu atveju, būtent jos išlaiko bibliotekas. Taigi, atsižvelgiant į skaitmeninių bibliotekų

1.6 **mano**, kad Europoje yra ypač svarbu kultūros paveldo perkėlimą į skaitmeninį formatą skatinti visose valstybėse narėse, ir **pabrėžia**, kad perkėlimo į skaitmeninį formatą naudą bus galima gauti tik plačiu mastu, taip pat ir vietos bei regionų lygiu, populiarinant kultūros paveldo prieinamumą internete ir pažangius informacijos paieškos metodus;

1.7 **nurodo**, kad perkėlimas į skaitmeninį formatą yra ilgalaikis procesas, kuriam prireiks daug išteklių, įskaitant būtinybę nuolat saugoti, atnaujinti ir perkelti duomenis į kitą formatą, bei **pripažįsta** tą naudą, kurią duoda perkėlimas į skaitmeninį formatą dėl kultūros paveldo prieinamumo ir jo išsaugojimo;

1.8 **primena**, kad skaitmeniniai duomenys apima tiek į skaitmeninį formatą perkeltas duomenų kopijas, tiek naujus duomenis, kurie iš pat pradžių buvo sukurti skaitmeniniu formatu;

1.9 **pastebi**, kad valstybėse narėse skaitmeninių bibliotekų paslaugos yra sudarytos iš nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu sukurtų sudedamųjų dalių, kurios elektroninėmis priemonėmis sujungtos tarpusavyje. Kad pavyktų įgyvendinti šią iniciatyvą, reikia bendradarbiavimo ir koordinavimo Europos lygiu;

1.10 **yra įsitikinęs**, kad bibliotekos atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį, padarydamos kultūros paveldą ir literatūrą prieinamais internetinėje aplinkoje ir kad būtent bibliotekose ši medžiaga yra tinkamiausiai pateikiama visuomenei, bet tuo pat metu **pastebi**, kad bibliotekų bendradarbiavimas su archyvais, muziejais, kitomis kultūros įstaigomis ir reikšmingais šioje srityje veikiančiais dalyviais yra labai svarbus.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

Regionų komitetas

2.1 **pažymi**, kad pirminis perkėlimo į skaitmeninį formatą tikslas yra ne pakeisti tradicinę spausdintą ar kitokią materialią kultūrinę medžiagą, bet kuriant duomenų kopijas sukurti ir skaitmeninius duomenis bei skatinti informacijos prieinamumą;

2.2 **pabrėžia**, kad tik labai nedidelė Europos kultūros paveldo dalis yra perkelta į skaitmeninį formatą ir didžiulis darbas vis dar neatliktas, taip pat reikia sukurti naujus finansavimo būdus, kartu bendradarbiaujant su privataus sektoriaus atstovais;

2.3 **nurodo**, kad mažose šalyse ir mažose kalbos teritorijose, komercinės skaitmeninių duomenų rinkos iki šiol buvo gana mažos, net jei nustatytų kainų dydis, susijęs su tokių duomenų sukūrimu, yra pasiekęs tokį lygį kaip ir didelėse kalbos teritorijose, ir **pažymi**, kad kuriant skaitmenines bibliotekas, dėl technologinių pasiekimų jau yra įmanoma ir svarbu atsižvelgti į skirtingų kalbų zonų vartotojų poreikius;

2.4 **pastebi**, kad nors didžiąjai senesniojo Europos kultūros paveldo daliai jau negalioja autorių teisių apribojimai ir ji yra prieinama informaciniuose tinkluose, Komisijos pasiūlymas reformuoti autorių teises saugančius teisės aktus, susijusius su kultūros paveldu, yra labai svarbus;

2.5 **nurodo**, kad kai kuriose šalyse jau atsiranda ženklų, rodančių, kad tam tikrų visuomenės sluoksnių skaitmeninių technologijų pažanga dar nepasiekė, ir **mano**, kad atitinkamos galimybės naudotis internetu ir konsultacijos, kaip jį įvaldyti, turėtų tapti prieinamos žmonėms, kurie priklauso nepalankiausioje padėtyje atsidūrusioms socialinėms grupėms;

2.6 **pažymi**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, kaip kultūros paveldo savininkės ir kūrėjos, turi atlikti svarbiausią vaidmenį prisiimdamos atsakomybę už tai, kad visiems visuo-

menės nariams, kiek įmanoma, būtų užtikrintos lygios galimybės pasinaudoti informacinės visuomenės paslaugomis;

2.7 **pabrėžia**, kad galimybė, kurią daugelio Europos šalių bibliotekos suteikia leisdamos susipažinti su tradicine spausdinta medžiaga, vis dar yra labai svarbi, bet jos taip pat turi sudaryti sąlygas naudotis internetu ir jame teikiamomis internetinėmis paslaugomis. Atsižvelgiant į galutinius internetinių paslaugų vartotojus ir jų vietinius poreikius, reikia, kad šių paslaugų organizavimą atliktų vietos ir regionų atstovai. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti ir bibliotekų veiklos finansavimui nacionaliniu mastu;

2.8 **pastebi**, kad tais atvejais, kai vietos ir regionų valdžios institucijos dalyvauja įvairiuose bibliotekų ir kitų organizacijų konsorciimuose, kurie turi savo tinklo serverio aplinką ir siūlo išsamų paslaugų asortimentą, būtina jiems užtikrinti pakankamas galimybes daryti įtaką sprendimų priėmimui;

2.9 **pritaria** tam, kad Komisija pabrėžia iššūkius, susijusius su duomenų, kurie turi būti perkelti į skaitmeninį formatą, atranka ir **mano**, kad pirmiausia deramą dėmesį reikia skirti atrankos kriterijams, kurie yra grindžiami vietos ir regionų valdžios sprendimais, ir, viena vertus, suderinti viešąją paklausa paremtus atrankos kriterijus, o, kita vertus — užtikrinti išsaugojimą;

2.10 **pritaria** pasiūlymui parengti ilgalaikę į skaitmeninį formatą perkeltų kultūrinių duomenų išsaugojimo strategiją, kad ištekliai, panaudoti kultūros paveldą perkeliant į skaitmeninį formatą, nebūtų iššvaistyti pasikeitus programinei įrangai ir techninėms sistemoms;

2.11 **mano**, kad pasiūlymas įsteigti kompetencijų ugdymo centrus yra įdomus, ir pažymi, kad centrai turėtų atlikti svarbią užduotį užtikrindami reikalingus įgūdžius ir žinias vietos ir regionų lygiu bei geros praktikos sklaidą;

2006 m. birželio 15 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą Augimą ir užimtumą skatinanti šiuolaikiška MVĮ politika“

(2006/C 229/08)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą „Augimą ir užimtumą skatinanti šiuolaikiška MVĮ politika“* (COM(2005) 551 final);

atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 15 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti su Komitetu šiuo klausimu, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąja pastraipa;

atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 24 d. Komiteto pirmininko sprendimą pavesti Ekonomikos ir socialinės politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į Komiteto nuomonę dėl Konkurencingumo ir naujovių programos (COM(2005) 121 final) (CdR 150/2005 fin) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į Komiteto nuomonę dėl Integruotų ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairių (2005–2008 m.) (COM(2005) 121 final) (CdR 147/2005 fin) ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į Regionų komiteto nuomonę savo iniciatyva dėl Konkurencingumo ir decentralizacijos (CdR 23/2005 fin) ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į nuomonės projektą (CdR 40/2006 rev. 2), kurį 2006 m. balandžio 6 d. priėmė Komiteto Ekonominės ir socialinės politikos komisija (pranešėja **Constance Hanniffy**, Midland regioninės valdžios (Cathaoirleach) Offly grafystės tarybos narė ir Border Midland regioninės asamblėjos narė, IRL — ELP).

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 15 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto pastabos

Naujas MVĮ politikos akstinas

1.1 **teigiamai vertina** Komisijos komunikatą dėl augimą ir užimtumą skatinančios šiuolaikiškos MVĮ politikos kaip priemonę suteikti naują akstiną MVĮ politikai, perorientuoti ją į svarbiausius elementus ir suderinti Bendrijos veiksmus siekiant didesnio veiksmingumo;

1.2 **remia** visa apimančią MVĮ politiką, kurioje pripažįstama MVĮ įvairovė pagal dydį, nuosavybės formą ir sektorių, kurioje nustatyta daug iš anksto parengtų paramos būdų ir palanki teisinė aplinka skirtingiems ES MVĮ poreikiams tenkinti;

1.3 **pripažįsta**, kad Komunikate yra minimas vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo, tačiau **mano**, kad galėjo būti aiškiau nurodyta, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka itin svarbų vaidmenį remdamos MVĮ, kurdamos palankią aplinką jų vystymuisi ir perleidimui, yra stambios MVĮ sukurtų prekių ir paslaugų vartotojos;

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta EB oficialiajame leidinyje

⁽²⁾ Dar nepaskelbta EB oficialiajame leidinyje

⁽³⁾ Dar nepaskelbta EB oficialiajame leidinyje

1.4 **sutinka**, kad pagrindinė atsakomybė užtikrinant, jog MVĮ politika būtų iš tiesų veiksminga, pirmiausia tenka valstybėms narėms, ir ragina valstybes nares garantuoti, kad jų nacionalinėse reformų programose būtų numatytos konkrečios priemonės MVĮ steigimui ir vystymui remti;

1.5 **atkreipia dėmesį** į Komiteto atliktą tyrimą dėl nacionalinių reformų programų (NRP) rengimo ir, visų pirma, į konsultacijų su vietos ir regionų valdžios institucijomis trūkumą, todėl **pritaria** Europos Vadovų Tarybos 2006 m. kovo mėn. jam išsakytam raginimui toliau tęsti su NRP rengimu susijusią veiklą;

1.6 **mano**, kad visų suinteresuotų subjektų dalyvavimas įgyvendinant politiką ir jų pasiryžimas ją įgyvendinti be abejonės yra iš esmės svarbus MVĮ politikos sėkmei, ir laikosi nuomonės, kad šiuo požiūriu Komisija turėjo Komunikate numatyti keletą konkrečių tikslų ir terminų, kad priemonės būtų lengviau įgyvendinti;

1.7 **teigiamai vertina** tai, kad pirmininkaujanti valstybė narė Austrija MVĮ teikia pirmenybę, ir **pritaria** 2006 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos sprendimui leisti visiškai atsiskleisti verslo (ypač MVĮ) potencialui ir šiai konkrečiai sričiai skirti pirmenybę. Komitetas taip pat primygtinai reikalautų išsamaus ir atviro būsimos Europos Vadovų Tarybos įvertinimo, kaip įgyvendinamos nacionalinės reformų programos, ir ypač — aiškaus įvertinimo, kokios naudos iš tų programų gauna MVĮ;

1.8 **pritaria** adekvataus biudžeto suteikimui Konkurencingumo ir naujovių programai (KNP), kadangi KNP bus itin svarbi priemonė Bendrijos MVĮ politikai;

Verslumo ir kvalifikacijos kėlimo skatinimas

1.9 **mano**, kad reikia skatinti ir remti verslumą, **teigiamai vertina** tai, kad Komunikate pripažįstama, jog nepakankamai tenkinami moterų verslininkų, jaunų verslininkų, mažumoms priklausančių verslininkų, migrantų verslininkų bei vyresnio amžiaus verslininkų poreikiai, **atkreipia dėmesį** į tai, kad su šiomis asmenų grupėmis negalima elgtis kaip su vienu junginiu, ir **pabrėžia**, kad joms visoms reikia specialių priemonių. Iš tiesų poreikiai gali būti skirtingi visose šalyse ar net pačiose grupėse. Komitetas, be kita ko **mano**, kad pateikti pasiūlymai apsiriboja parama asmeninių kontaktų plėtojimui ir kad reikia daugiau konkrečių pasiūlymų siekiant pakelti šių skirtingų tikslinių grupių verslininkystės lygį, naudojantis Europos lyčių lygybės paktu, kurį 2006 m. kovo 23–24 d. priėmė Europos Vadovų Taryba ir siekiant, kad šis paktas apimtų ir kitas grupes;

1.10 **pabrėžia**, kad vietos ir regionų lygio iniciatyvos yra vertingos ugdant verslininkišką požiūrį ir vystant bei siūlant verslininkams pritaikytą mokymą visuose švietimo sistemos lygiuose, tačiau **laikosi nuomonės**, kad daugelyje švietimo ir mokymo iniciatyvų nepakankamai atsižvelgta į MVĮ poreikius ar nėra pakankamai lanksčios jiems tenkinti;

1.11 **pritaria** siūlymui organizuoti konkursą „Europos įmonių apdovanojimais“, kuris būtų verslininkystės skatinimo priemonė, pademonstruotų geriausios praktikos pavyzdžius regionų ir vietos lygiu bei paskatintų potencialius verslininkus;

1.12 **atkreipia dėmesį** į tai, kad apskritai visuomenėje ir konkrečiai bankų ir viešajame sektoriuose būtina ugdyti palankesnę požiūrį į gerai apskaičiuotą ir pagrįstą verslo riziką bei toleranciją verslo nesėkmėms ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad visoje Europos Sąjungoje būtų kuriama verslumui palankesnė kultūra ir labiau vertinama verslininko anksčiau įgyta verslo patirtis;

MVĮ galimybių patekti į rinkas gerinimas

1.13 **pritaria** Komisijos siūlomiems pakeitimams, susijusiems su Europos informacijos centrais (EIC), kadangi **mano**, kad EIC veiklos rezultatai valstybėse narėse labai skiriasi, kaip ir jų gebėjimai suteikti MVĮ visapusę paramą ir konsultacijas dėl internacionalizavimo; be to, Komitetas **pabrėžia**, kad būtų tikslinga aiškiai apibrėžti šiame tinkle dalyvaujančių organizacijų funkcijas ir įgaliojimus bei sukurti koordinavimo su kitais dalyviais, pvz., informaciniu tinklu *Europe Direct*, sistema, kad būtų išvengta dubliavimo teikiant informacines ir konsultacines paslaugas ir būtų skatinama veiksmingai naudoti išteklius;

1.14 **pritarė** pasiūlymams sustiprinti programas, kad MVĮ turėtų geresnes galimybes pasinaudoti informacinėmis technologijomis (IRT), kurios padėtų joms tapti konkurencingesnėmis ir patekti į naujas rinkas;

1.15 **atkreipia dėmesį** į Komisijos pasiūlymus, susijusius su MVĮ galimybių dalyvauti viešuosiuose pirkimuose gerinimu;

1.16 **mano**, kad pastangos standartizacijos srityje neturėtų sukurti daugiau biurokratijos, kuri turėtų neigiamo poveikio MVĮ;

Biurokratijos mažinimas

1.17 **teigiamai vertina** Komisijos pasiryžimą supaprastinti taisykles ir teisės aktus ir sudaryti palankesnes sąlygas MVĮ dalyvauti Bendrijos programose, tačiau **pageidautų**, kad būtų aiškiau išdėstyta, kaip tai bus pasiekta ir kaip tai galėtų atsiliiepti Bendrijos lėšas skirstančioms organizacijoms;

1.18 **pritaria** įsipareigojimui atlikti išsamią naujai kuriamų teisės aktų patikrą ir **ragina** Komisiją pradėti darbą su MVĮ atstovų grupėmis siekiant užtikrinti, kad nauji teisės aktai nemažintų MVĮ augimo ir naujovių diegimo potencialo;

1.19 **pabrėžia**, kad MVĮ atstovui yra suteikta svarbi funkcija užtikrinti, kad ES politika yra palanki MVĮ, tačiau Komitetui **kelia susirūpinimą** tai, kad šiam atstovui būtų skiriama pakankamai lėšų ir, dar svarbiau, kad jam būtų suteiktas tinkamas statusas ir politinis svoris garantuojant, kad šios pareigybės tikslai būtų pasiekti;

1.20 **pritaria** siūlymui visose Bendrijos politikos srityse vadovautis principu „pirmiausia galvok apie mažus“ ir pageidautų, kad atliekant Bendrijos pasiūlymų poveikio įvertinimus pirmiausia būtų atsižvelgta į MVĮ;

1.21 taip pat **remtų** kitas iniciatyvas, kuriomis siekiama didesnio MVĮ politikos vystymo nuoseklumo ir nuspėjamumo, kad MVĮ galėtų numatyti pasekmes ir būti geriau pasirengusios;

1.22 **pabrėžia**, kad sėkmingai taikomas „vieno langelio“ modelis, kurio didelis veiksmingumas buvo įrodytas remiant ir skatinant MVĮ augimą kelete regionų skirtingose ES vietovėse, **pripažįsta**, kad pagal šį modelį veikiančios organizacijos turi potencialo kaip viešųjų pirkimų informacijos sklaidimo ir pagalbos teikimo, aiškinant viešųjų paslaugų sutarčių sudarymo tvarką, centrai, ir **ragina** apskritai šiam metodui skirti didesnę dėmesį, kuris galėtų būti parodytas rengiant konferencijas ir seminarus geriausios praktikos klausimais, padėsiančius skleisti geriausias regionines šios srities iniciatyvas;

MVĮ augimo potencialo didinimas

1.23 **pritaria** išsipareigojimui didinti MVĮ dalyvavimą ES programose ir iniciatyvose, tačiau **mano**, kad reikia atidžiai stebėti, kaip vykdomi konkretūs su programomis susiję išsipareigojimai, kad būtų užtikrinta, jog šie išsipareigojimai yra iš tikrųjų vykdomi;

1.24 **pageidautų**, kad būtų aiškiau nustatytas ES struktūrinių fondų vaidmuo remiant MVĮ, jų teikiamos paramos dydis ir kitų Bendrijos priemonių indėlis, ir **norėtų**, kad šių MVĮ remiančių programų rengimas būtų nuoseklesnis;

1.25 **pripažįsta**, kad svarbu susieti MVĮ su mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo iniciatyvomis ir kad MVĮ susiduria su sunkumais, siekdamas pasinaudoti moksliniais tyrimais, naujovėmis ir intelektine nuosavybe, tačiau **ragina** taikyti diferenciaciją mažesnių nutechnologinių MVĮ atžvilgiu remiant sėkmingą naujų idėjų pritaikymą;

1.26 **remia** sisteminio bendradarbiavimo iniciatyvas, kuriose dalyvauja vietos ir regionų valdžios institucijos, įmonės ir jų asociacijos, akademijos, universitetai ir mokslinių tyrimų centrai, nes šios iniciatyvos, kaip teritorinės pramonės politikos priemonė, sukuria rėmimo tinklus, padedančius MVĮ įveikti kliūtis siekiant didesnio konkurencingumo, geresnių mokymų ir galimybės naudotis naujovėmis.

1.27 **pritaria** siūlomai valstybės pagalbos taisyklių reformai, kurios tikslas — prisiimti MVĮ rizikos dalį, supaprastinti procedūras ir formuoti lankstesnę požiūrį į MVĮ skiriamą pagalbą;

1.28 **pripažįsta**, kad Septintoji bendroji mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programa gali būti svarbi remiant MVĮ tiriamąją veiklą, tačiau **ragina** skirti daugiau dėmesio MVĮ skirtų naujovių diegimui, vystymui ir technologijų įsisavinimui, atsižvelgiant į ribotus daugumos MVĮ mokslinių tyrimų gebėjimus;

1.29 **siūlo** sustiprinti programas, kad MVĮ būtų skatinamos užmegzti tarpusavio ryšius, kartu kad būtų rengiamos prie-

monės, padėsiančios užmegzti tokius ryšius. Skatinimas kurti verslo finansinių rėmėjų tinklus itin praverstų sprendžiant problemas, su kuriomis susiduria MVĮ siekdamos gauti finansavimą iš alternatyvių šaltinių;

Geresnis dialogas ir konsultacijos su MVĮ atstovais

1.30 **pripažįsta** būtinybę atsižvelgti į MVĮ problemas anksčiau ES teisės aktų rengimo laikotarpiu ir standartizavimo proceso metu, tačiau **ragina** taikyti aiškesnius mechanizmus ir schemas, kuriomis galima užtikrinti platesnio masto konsultacijas su MVĮ suinteresuotais subjektais;

1.31 **pripažįsta**, kad naudojantis MVĮ darbo grupėmis sukurta greita konsultacijų dėl Komisijos pasiūlymų sistema bei MVĮ ir Europos institucijų komunikacijos plėtros priemonė, tačiau kelia klausimų dėl atstovaujamojo tokių darbo grupių pobūdžio;

1.32 **pabrėžia**, kad svarbu konsultuotis su vietos ir regionų suinteresuotais subjektais, ir **ragina** aiškiau nurodyti, kaip Komisija ketina konsultuotis ir ar ji skatins labiau decentralizuotą požiūrį į pagalbą MVĮ;

1.33 **pabrėžia**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos užima išskirtinę padėtį kaip pagrindiniai įgyvendintojai, kartu ir kaip partneriai, palaikantys ryšius su suinteresuotų subjektų grupėmis ir skatinantys verslumą;

2. Regionų komiteto rekomendacijos

2.1 **ragina** valstybes nares konsultuotis su vietos ir regionų valdžios institucijomis dėl nacionalinių reformų programų ir stebėti, kad šiose programose būtų nustatytos konkrečios priemonės MVĮ steigimui ir vystymui remti, ir **skatina** atlikti aiškų ir išsamų įvertinimą, kokią naudą MVĮ teikia valstybių narių įgyvendinamos nacionalinių reformų programos;

2.2 **siūlo**, kad šiuo metu vykdomoje Lisabonos strategijos įgyvendinimo ir nacionalinių reformų programų analizėje būtų parodyta turima patirtis, sukaupta įgyvendinant vietos ir regioninę politiką bei teikiant pagalbą MVĮ vystymosi srityje ir ypatingą dėmesį skiriant pramoniniams junginiams bei mažų įmonių tinklui, siekiant parengti geros praktikos vadovą;

2.3 **ragina** Europos Komisiją aiškiau pripažinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį, kurį jos gali atlikti remdamos MVĮ, sukurdamos palankią aplinką jų vystymuisi ir jų veiklos tęstinumui jas perleidžiant ir būdamas stambiomis MVĮ prekių ir paslaugų, teikiamų per viešuosius pirkimus, vartotojomis; šioje srityje ragina veiksmingiau konsultuotis su vietos ir regionų organais dėl MVĮ politikos iniciatyvų;

2.4 **rekomenduoja** nustatyti konkrečius naujų priemonių, numatytų Komunikate, įgyvendinimo tikslus ir terminus, padėti įvertinti jų įgyvendinimą, prisidėti prie geriausios praktikos pavyzdžių platinimo ir užtikrinti įvykdymo išsipareigojimus;

2.5 **rekomenduoja** labiau pripažinti MVĮ įvairovę ir ragina teikti tikslingesnę paramą, įskaitant lanksčias švietimo ir mokymo galimybes ir palankią teisinę aplinką tokiems skirtingiems poreikiams tenkinti; **ragina** Bendrijos programose taikyti labiau diferencijuotą metodą mikroįmonėms, mažesnėms įmonėms ir netechnologinėms MVĮ siekiant remti sėkmingą naujų idėjų diegimą;

Verslumo ir kvalifikacijos kėlimo skatinimas

2.6 **ragina** Europos Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su vietos ir regionų valdžios institucijomis, kurios sukūrė ir įgyvendina novatoriškas priemones, skirtas moterų verslininkų, jaunų verslininkų, mažumoms priklausančių verslininkų bei vyresnio amžiaus verslininkų verslumo potencialui skatinti, kad būsimos Bendrijos politikos kūrėjai šiuo klausimu būtų gerai informuoti, ir **rekomenduoja** apsvarstyti konkrečių priemonių ir asignavimų šioms grupėms paskirtį;

MVĮ galimybių patekti į rinkas gerinimas

2.7 **rekomenduoja**, kad dar kartą Europos Komisijos siūlymu svarstant Europos informacijos centrus (EIC), reikėtų apsvarstyti finansinių lėšų skyrimo EIC adekvatumą, kartu ir jų gebėjimus suteikti MVĮ visapusę paramą ir konsultacijas dėl internacionalizavimo jų veiklos teritorijoje;

2.8 **prašo** vietos ir regionų valdžios institucijų nuodugniau apsvarstyti, kaip jos galėtų geriau padėti MVĮ savo teritorijoje ir sudaryti joms sąlygas pasinaudoti rinkos galimybėmis, ypač tiekiant prekes ir teikiant paslaugas per viešuosius pirkimus;

Biurokratijos mažinimas

2.9 **ragina** dėti daugiau pastangų mažinant reglamentavimo poveikį ES MVĮ ir užtikrinant, kad standartizacijai skirta veikla nesukurtų daugiau biurokratijos, kuri neigiamai paveiktų MVĮ, ir ragina bendradarbiauti su MVĮ atstovų grupėmis siekiant garantuoti, kad nauji teisės aktai nemažintų MVĮ augimo ir naujovių diegimo potencialo;

2.10 **rekomenduoja** MVĮ atstovui suteikti pakankamai lėšų, tinkamą statusą ir politinį svorį, kad būtų pasiekti šios parei­gybės tikslai ir patenkinti MVĮ lūkesčiai;

2.11 **ragina** geriau suderinti MVĮ politiką ir paramos programas toliau vystant „vieno langelio“ modelį, pavyzdžiui, e. vyriausybės portalai ir „vieno langelio“ principu sukurtas tiekimo informacijos centras;

2.12 **ragina** Europos Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti iniciatyvas, skirtas nuoseklesniam ir labiau nuspėjamam MVĮ politikos vystymui, pavyzdžiui, siūloma nustatyti dvi konkrečias datas per metus, kada įsigaliojotų visi nauji reglamentai, kad MVĮ galėtų geriau numatyti pasekmes ir būti geriau pasirengusios.

2006 m. birželio 15 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl mažumų apsaugos ir kovos su diskriminacija politikos išsiplėtusiame Europoje T6-0228/2005

(2006/C 229/09)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 8 d. Europos Parlamento sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio ketvirta dalimi, pasikonsultuoti su juo šiuo klausimu;

atižvelgdamas į 2005 m. spalio 11 d. Biuro sprendimą pavesti Konstitucijos reikalų ir Europos valdymo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į Europos Parlamento rezoliuciją dėl mažumų apsaugos ir kovos su diskriminacija politikos išsiplėtusiame Europoje (T6-0228/2005);

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnį ir Europos bendrijos steigimo sutarties 13 straipsnį;

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Konstitucijos Europai, kuri buvo pasirašyta 2004 m. spalio 29 d., ypač į Pagrindinių teisių chartiją, kuri skelbiama šios sutarties II dalyje;

atsižvelgdamas į Direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, ir Direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl nediskriminavimo ir lygių galimybių visiems — pagrindų strategija (COM(2005) 224 final) ir Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos lygių galimybių metų (2007 m.) — Teisingos visuomenės linkme (COM(2005) 225 final — 2005/0107 (COD), (CdR 226/2005fin));

atsižvelgdamas į Europos Parlamento rezoliuciją dėl homofobijos Europoje (RSP/2005/2666);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl *Žaliosios knygos dėl lygybės ir nediskriminavimo išsiplėtusiame Europos Sąjungoje*, COM (2004) 379 final (CdR 241/2004 fin) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į ES nepriklausomų pagrindinių teisių ekspertų tinklo rekomendacijas, paskelbtas Teminiuose komentaruose Nr. 3 — *Mažumų apsauga Europos Sąjungoje*;

atsižvelgdamas į Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (EUMC) pranešimus dėl migrantų, mažumų ir konkrečiai romų padėties;

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą (CdR 53 rev 1/2006), kurią 2006 m. balandžio 7 d. vieningai priėmė Konstitucijos reikalų, Europos valdymo ir laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės komisija (pranešėjai Mariboro meras Boris Sovič ir Ministras, Bavarijos žemės kanceliarijos vadovas Eberhard Sinner);

- 1) **KADANGI** pagarba pagrindinėms teisėms, kultūrų ir kalbų įvairovei yra didelė Europos vertybė, kurią būtina išsaugoti visuose Europos Sąjungos regionuose, ir tai yra RK prioritetas;
- 2) **KADANGI** su visomis diskriminacijos formomis dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos būtina vienodai aktyviai kovoti, primenant, kad visi žmonės prisideda prie Europos gerovės;

⁽¹⁾ OL C 71, 2005 3 22, 62 p.

- 3) **KADANGI** mažumų apsauga ir nediskriminavimo politika nėra tas pats, o vienodas požiūris yra visų piliečių esminė teisė, o ne privilegija;
- 4) **KADANGI** kiekvienas asmuo turi teisę būti kitoks; tolerancija ir pagarba turėtų būti ne atskiriems asmenims teikiama malonė, o abipusiškumu grindžiamas gyvenimo principas;
- 5) **KADANGI** vietos valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį puoselėjant vieną iš pagrindinių teisių — susirinkimų laisvę;
- 6) **KADANGI** vietos valdžios institucijų pareigūnams tenka ypatinga pareiga rodyti tinkamą pavyzdį ir skatinti gerą praktiką;
- 7) **KADANGI** vietos ir regionų valdžios institucijos turi daug įgaliojimų viešųjų įrašų, švietimo, politikos, sveikatos apsaugos, būsto ir socialinės pagalbos srityse, be kurių negalima užtikrinti pagrindinių teisių;
- 8) **KADANGI** Europos Parlamento prašymu Regionų komitetas pradėjo rinkti geros praktikos vietas ir regionų lygiu pavyzdžius ir šia veikla stengiasi kuo daugiau prisidėti prie geresnės mažumų apsaugos ir nediskriminavimo politikos įgyvendinimo;

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 15 d. posėdis), vieningai priėmė šią nuomonę.

Regionų komitetas

vietos ir regionų lygiu, gali netiesiogiai prisidėti prie smurtinio ekstremizmo prevencijos ir kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti jaunimui, gyvenančiam miesto „getuose“;

1. Bendrosios pastabos

1.1 **pritaria** Europos Parlamento rezolucijai ir **sutinka** su ja, kad valstybės narės nepakankamai įgyvendina nediskriminavimo politiką; vis dėlto **pripažįsta**, kad nors šios politikos įgyvendinimo lygis konkrečiose valstybėse narėse skiriasi, nes vienos valstybės yra aktyvesnės nei kitos, ES, jos valstybės narės, vietos ir regionų valdžios institucijos daugelyje sričių jau turi susiklosčiusią gerą praktiką;

1.2 **sutinka** su EP teiginiu, kad įvairios valstybių narių vietos, regionų ir nacionalinės valdžios institucijos galėtų geriau koordinuoti savo priemones, skirtas kovai su visomis diskriminacijos formomis dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, įskaitant antisemitizmą ir išpuolius prieš mažumas, ypač prieš romus;

1.3 **pripažįsta**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos susiduria su dvejopu iššūkiu: viena vertus, vietos ir regionų administracijų pareiga — diskriminavimu ir gerbti lygybės principą, suteikiant galimybę naudotis asmeninėmis, ekonominėmis ir socialinėmis teisėmis, kita vertus, jos privalo aktyviai skatinti laikytis pagrindinių teisių, tarp jų ir mažumų teisių;

1.4 **pabrėžia**, kad vietos valdžios institucijų vykdoma politika ir taikomos taisyklės turi būti teisiniu ar faktiniu požiūriu nediskriminuojančios, skatinti socialinę, ekonominę ir politinę integraciją;

1.5 **pripažįsta**, kad skurdas, socialinė atskirtis ir „getų“ kūrimas gali sukelti ekstremizmą, todėl **mano**, kad veiksminga integracijos politika, įskaitant švietimo ir būsto priemones

1.6 **nurodo**, kad kelete miestų, savivaldybių ir regionų, kurie remiasi daugiakultūrinės visuomenės principu ir suvokia, kokia turtinga ir įvairi yra Europos Sąjunga, esama teigiamų veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti stipresnę mažumų atstovų apsaugą; todėl, atsižvelgdamas į Komiteto narių surinktus duomenis, **siūlo** pradinę negalutinę geriausios vietos ir regionų praktikos suvestinę, kuri yra šios nuomonės priedas;

2. Požiūris ir rekomendacijos

2.1 Decentralizuotos priemonės įvairovei ir kultūrų dialogui skatinti

2.1.1 **mano**, kad vietos ir regionų valdžios institucijų veikla turėtų turėti pridėtinės vertės kovojant su rasizmu, antisemitizmu, islamofobija, ksenofobija, homofobija, išpuoliais prieš mažumų grupes, ypač prieš romus ir trečiųjų šalių piliečius, taip pat skatinti eilinių piliečių įvairovę ir vadovautis principu, kad įvairovė kuria turtingą visuomenę;

2.1.2 **siūlo** vietos ir regionų valdžios institucijoms imtis atitinkamų, decentralizuotų priemonių mažumų teisių apsaugos lygiui stiprinti ir kovoti su rasizmu ir ksenofobija Europos miestuose ir regionuose, būtent:

— steigti vietos ir regionų kovos su diskriminacija tarnybas, kurioms būtų pavesta stebėti ir registruoti nuo diskriminacijos nukentėjusių tam tikrų kategorijų asmenų skundus;

— skleisti plačiau visuomenei pagrindinę informaciją apie mažumų padėtį ir kovos su diskriminacija politiką;

- viešai pristatyti geros praktikos pavyzdžius (pristato oficialūs miestų, savivaldybių ir regionų atstovai);
- atidaryti *EuropeDirect* informacinius centrus mažumų teisių ir nediskriminavimo priemonėms skatinti;
- organizuoti renginius ir šventes, kuriais būtų siekiama suburti skirtingų kultūrų, tradicijų ir kalbų grupes, gyvenančias toje pačioje vietovėje;
- parengti mokymo programas, skirtas vietos ir regionų administracijoms, mokytojams ir žurnalistams, kovai su diskriminacija ir vienodam visų piliečių vertinimui skatinti;
- tarp administracijos tarnybų ir mažumų atstovų užmegzti paprastus ir tiesioginius ryšius tose srityse, kur tikėtina, kad jie patirs diskriminaciją;

2.1.3 **pritaria** Parlamentui, kad romų padėtis kelia ypatingą susirūpinimą; todėl **mano**, kad romų bendruomenei, atsižvelgiant į jos dydį ir savitumus, reikia specialios apsaugos;

2.1.4 **mano**, kad romų integracija bus svarbiausias vietos ir regionų valdžios institucijų uždavinys, ir **ragina** ES institucijas, nacionalines vyriausybes ir vietos bei regionų valdžios institucijas sukurti bendrą integruotą ir decentralizuotą metodą, kaip palengvinti politinę, socialinę ir ekonominę integraciją ir skatinti įvairovę ir toleranciją. Vietos ir regionų valdžios institucijoms **siūlo** šias priemones:

- kurti lanksčias švietimo strategijas, kad integracijos tikimybė būtų kiek galima didesnė;
- keistis geriausia praktika tarp miestų ir regionų, kuriuose gyvena romų bendruomenės nariai;
- finansuoti kultūros renginius, kurių metu siekiama populiarinti romų kultūros paveldą ir tradicijas;

2.1.5 **primygtinai teigia**, kad norint išvengti ekstremizmo bei segregacijos svarbu vietos ir regionų lygiu puoselėti religinių ir etninių grupių dialogą, kuris taip pat padėtų visiems vienodai suvokti lygybę ir Europos visuomenės įvairovę;

2.1.6 **pritaria** Parlamentui, kuris pabrėžia, kad homofobija Europoje yra itin opus klausimas, ypač dėl to, kad kelete ES valstybių narių neseniai įvyko susirūpinimą keliančių įvykių;

2.2 Vienodo požiūrio standartų ir planų naudojimas ir skatinimas

2.2.1 **mano**, kad siekiant lygybės standartų paslaugų teikimo srityje vietos ir regionų valdžios institucijoms reikėtų apsvaistyti galimybę nustatyti politikos tikslus ir rodiklius, padėsiančius įvertinti politikos įgyvendinimo pažangą, ir **pageidauja** prisidėti prie tokių rodiklių kūrimo;

2.2.2 **pripažįsta**, kad vienodo požiūrio standartai ir planai, skirti bendruomenių lygybės strategijoms, kuriais siekiama

rašių, lyčių, neigaliųjų ir seksualinių orientacijų lygybės, padės geriau suvokti vienodo požiūrio ir vienodų galimybių gauti vietos ir regionų valdžios institucijų teikiamas paslaugas ir įsidarbinti svarbą. Jie buvo parengti kaip priemonė, leidžianti vietos valdžios institucijoms visais lygmenimis integruoti lyčių, rasių ir neigaliųjų lygybės principą į savivaldybių politiką ir praktiką;

2.2.3 **mano**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų teikti visiems prieinamas aukštos kokybės vietos paslaugas, kurios tenkintų įvairių miesto rajonų ir bendruomenių poreikius ir suteiktų pagrindą bendruomenės sanglaudai ir tvarumui; reikėtų naudotis jau nusistovėjusia geriausia praktika, pavyzdžiui:

- teisinė pagalba konsultacijų forma, atsižvelgiant į konkrečių asmenų statusą;
- bendruomenės priėmimo centrų finansavimas;
- integracijos forumų, kuriuose vyktų viešos diskusijos, rengimas siekiant glaudesnių ryšių tarp piliečių (rezidentų) ir neseniai atvykusių asmenų;
- su diskriminacija kovojančių patariamųjų organų steigimas ir patarėjų, atsakingų už bylas dėl diskriminacijos dėl rasės ir lyties, veikla;

2.3 Galimybė mokytis kalbos, šviestis ir dalyvauti darbo rinkoje

2.3.1 **pabrėžia**, kad švietimas yra pagrindinė priemonė mažumoms integruoti į šalies, kurioje jos gyvena, socialinį ir politinį gyvenimą ir ugdyti toleranciją ir pagarbą įvairovei. Šioje srityje vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka itin svarbų vaidmenį;

2.3.2 kartu su Europos Parlamentu **ragina** valstybes nares dėti visas pastangas, kad į švietimo sistemas būtų veiksmingai integruoti pabėgėlių, prieglobsčio prašančių asmenų ir imigrantų vaikai. Valdžios institucijos taip pat turi prisidėti prie to, kad mažumų atstovams būtų suteiktos visos galimybės įgyti sėkmingai integracijai reikalingus kalbos įgūdžius;

2.3.3 **pabrėžia**, kad igijus pakankamai bendruomenės, kurioje gyvena mažumos, oficialios kalbos įgūdžių igijimas padidėja realios integracijos tikimybė, ir **teigia**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos pagal savo įgaliojimus prirėikus turėtų užtikrinti integracijos programas, kuriose, *inter alia*, būtų numatyti laisvai pasirenkami nemokami oficialios kalbos kursai (netgi vaikų darželiuose);

2.3.4 **yra susirūpinęs** nevirtį keliančiu aukštu jaunimo nedarbo lygiu ir **rekomenduoja** taikyti teigiamas priemones, visų pirma sudarant sąlygas patekti į darbo rinką visoms nepalankioje padėtyje esančioms grupėms;

2.3.5 **siūlo** sukurti Komiteto narių tinklą, kuris remtų:

- mažumoms priklausančių žmonių stažuotes savivaldybėse;
- stipendijų, skiriamų geriausiems studentams, kilusiems iš etninių mažumų arba iš kitos nepalankioje padėtyje esančios grupės, sistemą;
- specialias kalbos programas, skirtas migrantų vaikams;

2.3.6 **atkreipia dėmesį į** vietos ir regionų valdžios institucijų geros praktikos švietimo ir įsidarbinimo srityse pavyzdžius:

- visų tautybių vaikai priimami į valstybines mokyklas;
- savivaldybės garantuojama galimybę visiems mokytis kalbų;
- sudaromos vienodos galimybės šviestis, taip pat ir neišgalintiems žmonėms, ne ES piliečiams ir vyresnio amžiaus gyventojams, atsižvelgiant į visą gyvenimą trunkančio mokymosi principą;
- šviečiamojo pobūdžio projektai, skirti kovai su diskriminacija;
- mažumų grupių kalbomis dėstomi kursai;
- virtualūs integracijos politikos biurai;
- veiksmai, skirti kovai su diskriminacija įsidarbinant vietos įdarbinimo tarnybų lygiu, pavyzdžiui, siunčiant darbdaviams anoniminius duomenis apie darbo ieškančius asmenis nenurodant jų pavardės;

2.4 *Galimybės gauti socialinį būstą ir naudotis viešosiomis paslaugomis*

2.4.1 **ragina** valstybes nares už būstą atsakingos institucijoms sukurti nacionalines duomenų bazes arba nacionalines geros praktikos gaires, kad būtų sistemingai ir dideliu mastu renkami duomenys apie migrantų ir etninių mažumų būstą;

2.4.2 **ragina** vietos ir regionų valdžios institucijas dėti daugiau pastangų, kad būtų taikomos nediskriminuojančios priemonės, ypač:

- skiriant savivaldybės būstą visoms šeimoms, nepaisant jų tautybės;
- vengiant būsto segregacijos ir, jeigu reikia, taikant pozityvią diskriminaciją;
- vietos ir regionų lygiu kuriant veiksmų planus, kad būtų garantuotos vienodos galimybės gauti būstą;

2.4.3 **atkreipia dėmesį į** vietos ir regionų valdžios institucijų geriausią praktiką, kuria siekiama visiems piliečiams užtikrinti vienodas galimybes gauti būstą ir naudotis viešosiomis paslaugomis, pavyzdžiui:

- visoms gyventojų grupėms suteikiamos techninės ir teisinės garantijos ir draudimo polisas;
- migrantams ir trečiųjų šalių piliečiams skiriami savivaldybės butai;

— kuriamos konsultacinės organizacijos, padedančios pabėgėliams ir migrantams gauti būstą;

— pradedamos pelno nesiekiančios būsto nuomos programos;

— užtikrinamas migrantų dalyvavimas viešuose forumuose, kuriuose diskutuojama apie būsto sektoriaus politiką;

— kiekvienam vietos bendruomenės nariui garantuojamos vienodos galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis ir vienoda šių paslaugų kokybė;

2.5 *Aktyvus dalyvavimas politiniame ir pilietiniame gyvenime*

2.5.1 **ryžtingai remia** mažumų grupių atstovų dalyvavimą politiniame gyvenime visuose valdžios lygiuose (vietos, regionų, nacionaliniame ir Europos), ypač aktyvesnį jų įsitraukimą į vietinę politinę veiklą. Todėl vietos ir regionų valdžios institucijų sąranga ir sprendimų priėmimo procesas turėtų būti skaidresni ir prieinamesni, kad paskatinti mažumas dalyvauti ir užtikrintų nevaržomą susirinkimų ir žodžio laisvę;

2.5.2 **ragina** vietos ir regionų valdžios institucijas skatinti skirtingų imigrantų etninių grupių atstovus imtis atsakingesnio vaidmens valstybės narės visuomenėje arba savo regiono ar vietos valdžios institucijose;

2.5.3 **teigiamai vertina** kelete miestų ir regionų pradėtas iniciatyvas imtis specialių priemonių, skatinančių naudotis politinėmis teisėmis, pavyzdžiui:

— patariamųjų organų kūrimas;

— vieno ar daugiau mažumų atstovų narystė miesto tarybose;

— visateisis mažumų narių dalyvavimas vietos lygio ar savivaldybių rinkimuose;

— piliečių ir rezidentų, migrantų ir visų kitų nepalankioje padėtyje esančių grupių bendros veiklos vietų kūrimas;

2.5.4 **ragina** įgyvendinti konkrečias priemones ir sudaryti sąlygas, kad etninių mažumų narių atstovaujamosios organizacijos iš tiesų galėtų dalyvauti kuriant ir įgyvendinant politikos sritis ir programas, susijusias su mažumų švietimu ir profesine integracija;

2.5.5 **pabrėžia**, kad vietos ir regioninės žiniasklaidos pareiga — skleisti toleranciją ir pagarbą įvairovei ir kad ji atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant veiksmingą komunikaciją ir stimuliuojant aktyvesnį mažumų narių dalyvavimą vietovės politiniame ir pilietiniame gyvenime;

2.6 *Duomenų rinkimo vietos ir regionų lygiu skatinimas*

2.6.1 **mano**, kad pagal tautybę suskirstytų duomenų rinkimas yra itin svarbus siekiant įvertinti nediskriminavimo politikos įgyvendinimą;

2.6.2 **pakartoja** savo raginimą Komisijai išleisti geros nediskriminavimo praktikos vadovą, skirtą vietos valdžios institucijoms kaip darbdaviams, prekių tiekėjams, paslaugų teikėjams ir bendruomenės sanglaudos ir nediskriminavimo principų skleidėjams. Šiame vadove būtų nustatytos vietos valdžios institucijų pareigos puoselėjant pagrindines teises, įskaitant susirinkimų laisvę, ir ypatinga vietos valdžios institucijų pareiga rodyti gerą pavyzdį kovojant su neapykantą kurstančiomis kalbomis arba kalbomis, kurios gali būti suprastos kaip įteisinančios, skleidžiančios ir skatinančios rasinę neapykantą, ksenofobiją, antisemitizmą, homofobiją, kitas diskriminacijos formas ar netolerancija pagrįstą neapykantą. Komitetas **siūlo** Komisijai savo paramą renkant duomenis vietos ir regionų lygiu;

2.6.3 **mano**, kad siekiant sukurti veiksmingesnę politiką, skatinančią lygybę ir kovą su visomis diskriminacijos formomis, svarbu geriau rinkti, stebėti ir vertinti duomenis, ir **pakartoja**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos privalo kartu su Komisija nustatyti lyginamuosius kiekybinius rodiklius, kurie padėtų apibrėžti ir išryškinti egzistuojančios nelygybės mastą;

3. Baigiamosios pastabos

3.1 **pabrėžia**, kad siekiant veiksmingos mažumų apsaugos svarbu gerinti institucinį bendradarbiavimą tarp ES institucijų, Europos Tarybos, JTO ir ESBO, ir **akcentuoja** NVO ir nacionalinių, tarptautinių ir Europos vietos ir regionų valdžios institucijų asociacijų vaidmenį šiame procese;

3.2 **pageidauja**, kad Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėsenos centro (EUMC) ir ES nepriklausomų pagrindinių teisių ekspertų tinklo pranešimuose būtų nuodugniau nagrinėjama padėtis regionuose;

3.3 **mano**, kad ES galėtų papildyti valstybių narių veiklą vietos, regionų ir nacionaliniu lygiu, skirdama reikalingus asignavimus, o valstybės narės, vadovaudamosi ES vykdomos decentralizacijos politikos dvasia, dalį sprendžiamųjų galių dėl struktūrinių fondų galėtų perduoti regionų ir vietos valdžios institucijoms;

3.4 **ragina** skirti deramą finansavimą vietos ir regionų lygiu vykdomai veiklai, skirtai kovoti su diskriminacija ir užtikrinti, kad visų piliečių teisės būtų apsaugotos.

2006 m. birželio 15 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

PRIEDAS

MAŽUMŲ APSAUGA REGIONŲ IR VIETOS LYGIU: GERA PRAKTIKA ⁽¹⁾

Duomenys apie daugelio regionų ir vietovių vykdomą gerą praktiką, kuria siekiama gerinti mažumų padėtį ir skatinti nediskriminavimo politiką, buvo surinkti RK narių ir vietos bei regionų valdžios institucijų organizacijų ir asociacijų apklausos metu. RK pageidauja toliau pildyti šį ribotą sąrašą ir naudoti jį ES veiksams, propaguojantiems vienodo požiūrio į visus piliečius standartus.

1. Įvairovės ir kultūrų dialogo skatinimas

- Vokietijoje Bavarijos forumas parengė keletą projektų, kurių principas — „integracija vedant dialogą“ (t.y. viešas diskusijas). Šių projektų tikslas — stiprinti ryšius tarp vietinių gyventojų ir užsieniečių ir išvengti kultūrinių ir kalbinių getų, vadinamųjų „lygiagrečių visuomenių“, susidarymo.
- Prancūzijoje, Corps-Nuds mieste neseniai atvykę asmenys laikomi priklausančiais bendruomenei ir skatinami dalyvauti bet kokioje vietovės socialinėje veikloje. Be to, visų tautybių vaikai priimami į valstybines mokyklas. Galimybės mokytis valstybinėse įstaigose garantuojamos ir neigaliems žmonėms, ir darbo ieškantiems suaugusiesiems pagal visą gyvenimą trunkančio mokymosi principą.
- Brėmene (Vokietija) įvyko keletas renginių, susijusių su integracijos politika. Jie visi panašūs tuo, kad skatina kultūrų ir religijų dialogą kaip priemonę ksenofobijos problemai spręsti ir radikalizacijos ir segregacijos tendencijoms atsverti.
 - „Jaunimo vakaras“. Šis renginys vyksta kartą per metus Brėmeno miesto rotušėje nacionalsocializmo aukoms atminti. Pagrindinis „Jaunimo vakaro“ tikslas — žvelgiant į praeitį įsipareigoti užtikrinti, kad šių laikų pasaulis būtų humaniškas. Vidutiniškai renginyje dalyvauja iki 3000 žmonių, iš kurių trys ketvirtadaliai — jaunimas. Kiekvienais metais nagrinėjamos skirtingos temos, pavyzdžiui, vienas vakaras buvo pavadintas „Susipažinimas su sintais ir romais“. Renginio metu vyksta ne tik susitikimai su praeities laikų liudininkais, parodos ir diskusijų forumai, bet ir spektakliai, sporto varžybos, koncertai, kuriuose skamba įvairi muzika — nuo klasikinės muzikos iki hip hopo: taigi, tenkinami įvairių skonių ir amžiaus grupių poreikiai.
 - „Religinis miesto planas“. Šis projektas, kurį jaunuoliai kuria savo bendraamžiams, yra sėkmingas renginio „Jaunimo vakaras“ tęsinys. Šį projektą pradėjo skirtingoms Brėmeno religinėms bendruomenėms priklausantys jaunuoliai. Jo tikslas — sudaryti palankesnes sąlygas skirtingų religijų žmonėms bendrauti ir geriau suprasti kitų tikėjimą. Tai forumas, kurio metu visų Brėmeno religinių bendruomenių jaunuoliai, kurdami miesto planą, gali susipažinti, bendrauti ir džiaugtis paprasčiausiu buvimu kartu. Jie sukūrė sąveikųjį interneto portalą, kuriame pateikiamas miesto planas, nurodantis visas bažnyčias, mečetes ir bendruomenių centrus kiekviename miesto rajone. Be to, internetu vyksta diskusijų forumas, kuriame jaunimas išties gali pasidalinti savo pažiūromis apie Dievą ir pasaulį. Projektas „Religinis miesto planas“ parodė, kad jaunimas nori, kad vyktų religijų dialogas. Religiniam švietime, kuris laikosi religinių linijų, nėra pakankamai galimybių tokiam dialogui plėtoti. Jauni tikintys žmonės nori sužinoti apie savo bendraamžių tikėjimą ir gyvenimą vesdami dialogą ir jie pageidauja, kad šis dialogas vyktų jų lygiu, be jokios hierarchijos ar viršesnių instancijų.
 - „Brėmeno islamo savaitė“. Brėmene ypatingas dėmesys skiriamas musulmonų tikėjimo piliečių integracijai. Islamo savaitės metu musulmonams suteikiama galimybė pristatyti savo tikėjimą ir kultūrą visuomenei. Visi gali susipažinti su Brėmene vykstačiomis islamo apeigomis ir praktikavimo būdais: daugybė prezentacijų, diskusijų ir parodų kviečia žmones daugiau sužinoti, diskutuoti ir susipažinti su musulmonais neoficialioje aplinkoje. Tikslas — ne kalbėti apie musulmonus, bet kalbėtis su jais. Kritiškos diskusijos ne tik leidžiamos, bet ir skatinamos.
 - Priėmimas Brėmeno miesto rotušėje pasninkavimo pabaigos proga. Pasibaigus pasninkavimo mėnesius ramanui, laisvas Hanzos miestas Brėmenas kviečia miesto musulmonų tikėjimo piliečius į priėmimą miesto rotušėje kartu su kitomis religinėmis bendruomenėmis švęsti pasninkavimo pabaigą. Musulmonai kiekvienais metais priima šį kvietimą su entuziazmu ir tai rodo, kad musulmonams patinka gyventi šiame mieste, kur jie gali puoselėti savo kultūros paveldą ir tikėjimą.
- Inicatyva „Oportas be sienų“ (Portugalija) — tai strategija imigracijos į šį miestą klausimui analizuoti, svarstyti ir spręsti. Bendradarbiaujama su 33 imigrantų asociacijomis, atstovaujančiomis skirtingoms Oporte įsikūrusioms imigrantų bendruomenėms. Pagal šią iniciatyvą vykdoma veikla siekiama įvairių tikslų, o ypač visų susijusių asmenų

⁽¹⁾ Šaltiniai. RK narių surinkta informacija, ES nepriklausomų pagrindinių teisių ekspertų tinklo leidinys *Teminiai komentarai Nr. 3 – Mažumų apsauga Europos Sąjungoje* (2005 m.) ir EUMC metinio pranešimo II dalis *Rasizmas ir ksenofobija ES valstybėse narėse: tendencijos, raida ir gera praktika* (2005 m.).

integracijos ir dalyvavimo pagrįsto socialinio vystymosi, kad būtų puoselėjama ir skatinama socialinė sanglauda. Norėtume paminėti du šios veiklos pavyzdžius, kadangi jie vyksta reguliariai ir įtraukia imigrantų asociacijas į planavimo, vystymo ir vertinimo etapus:

- **„Tai mano istorija“.** Šio projekto tikslas — rasti ir užrašyti įdomius pasakojimus apie šių bendruomenių kultūros paveldą ir paskelbti juos plačiajai visuomenei reguliariai rengiant pramoginio pobūdžio vakarus-spektaklius prestižinėse miesto vietose.
- **Bendruomenių susitikimas.** Pagrindinis šio projekto tikslas — padėti skirtingoms bendruomenėms užmegzti itin glaudžius santykius ir pabrėžti bei skatinti Oporto miesto kultūrų įvairovę. Rengiami socialiniai, kultūriniai ir informaciniai renginiai, kurių metu vietos ir iš svetur atvykę gyventojai dalyvauja kultūros gaminių ir maisto produktų parodose-pardavimuose. Šis kasmetinis renginys, vykstantis gerai žinomame miesto pastate, pritraukia šimtus žmonių.
- Valonijoje (Belgija) vykdoma programa „Inter-Nation“ yra pagrįsta įvairių tautų kultūromis ir konkrečios profesinės kvalifikacijos įgijimu. Ja siekiama rasti darbo tiems darbo ieškantiems žmonėms, kurių dalyvavimas darbo rinkoje pernelyg dažnai vis dar yra menkas. Programoje itin didelis dėmesys skiriamas būtent tarpkultūriniais užsieniečių pranašumams dirbant tarptautinio pobūdžio darbus. Kartu programa „Inter-Nation“ aprūpina įmones kvalifikuotais darbuotojais, kurie yra pasirengę būti naudingais savo darbdaviams.
- Miuncheno miestas sukūrė projektą „Bendra veikla Neuperlach rajone“, pagal kurį rezidentų sodai tapo tame pačiame rajone gyvenančių vokiečių ir imigrantų bendros veiklos vieta. Šis projektas gerina skirtingų kultūrų, tautybių ir rasių žmonių komunikaciją ir integraciją.
- Nyderlanduose Amsterdamo miestas pradėjo projektą „Iš Antrojo pasaulinio karo perspektyvos“, kuriuo siekiama kovoti su diskriminacija ir antisemitizmu bei stiprinti toleranciją ir pagarbą.

2. Vienodo požiūrio standartų ir planų naudojimas ir skatinimas

- Ispanijoje Madrido miesto savivaldybė įgyvendina 2006–2008 m. regioninį integracijos planą, kuris buvo parengtas bendradarbiaujant su savivaldybės socialiniais sektoriais ir dalyvaujant daugiau nei 1000 atstovų ir ekspertų, kurie siekia užtikrinti imigrantų integraciją. Tai pirmas kartas, kai Ispanijos savivaldybė paskyrė daugiau nei 4,4 milijardų eurų imigrantų integracijai. Visi imigrantai, nepaisant jų administracinės padėties, gali nemokamai naudotis Madrido švietimo ir sveikatos priežiūros sistemomis taip, kaip bet kuris kitas Madride gyvenantis pilietis. Be to, Madrido savivaldybė įsteigė centrus, teikiančius imigrantams socialinę pagalbą (CASI), sustiprinančius bazinės pagalbos tinklą, teikiančią pagalbą itin pažeidžiamiems imigrantams, ir sukūrė imigrantų veiklos ir integracijos centrus (CEPSIS) imigrantų bendruomenių kultūros vertybėms skatinti, puoselėti ir demonstruoti.
- Vienos miestas įsteigė virtualius integracijos politikos biurus. Be to, buvo įsteigtas specialus Integracijos ir įvairovės departamentas, skirtas įvairovės valdymui vystyti ir konsultacinėms paslaugoms, teikiamoms naujiems mieste įsikūrusiems imigrantams, organizuoti ir plėsti. Šis departamentas bendradarbiauja su imigrantų organizacijomis ir skatina su integracija susijusius projektus ir priemones, pavyzdžiui, kalbos mokymosi priemones.
- Italijoje, Emilijos-Romanijos srityje buvo įsteigti konsultaciniai kovos su diskriminacija organai, o vietos valdžios institucijose pradėjo dirbti specialūs patarėjai, kuriems buvo suteikti įgaliojimai įsikišti diskriminacijos dėl rasės ir lyties atvejais.

3. Galimybė mokytis kalbos, šviestis ir dalyvauti darbo rinkoje

- Prancūzijoje, Reno miesto savivaldybėje vykdoma įvairi veikla ir švietimo projektai, kuriais siekiama užtikrinti, kad neseniai atvykę asmenys integruotųsi į vietos bendruomenę. Be to, numatytas biudžetas bendruomenės priėmimo centrų kūrimui.
- Vienos miestas (Austrija) naujiems imigrantams, ypač moterims, teikia raštingumo kursų ir pradedančiųjų lygio vokiečių kalbos kursų, kurių metu teikiamos vaikų priežiūros paslaugos.
- Škocjan mieste (Slovėnija) integracijos politika buvo pristatyta vykdamas programa, kurios tikslas — mokyti vietos žmones apie ksenofobiją.
- Siekama kovoti su diskriminacija įsidarbinant, Prancūzijos Ronos-Alpių prefektūra paskatino vietos įdarbinimo tarnybas siųsti darbdaviams anoniminius duomenis apie darbo ieškančius asmenis nenurodant jų pavardės.

4. Galimybės gauti būstą ir naudotis viešosiomis paslaugomis

- Vienoje (Austrija) visi bendruomenės nariai, nepriklausomai nuo jų tautybės, lyties, rasės ir religijos, gali vienodai naudotis vienodos kokybės miesto viešosiomis paslaugomis. Be to, savivaldybės rėmė ir finansavo projektus, kuriais skatinama ir kuriama pluralistinė politika. Miestas remia kultūrų, kalbų ir bendruomenių įvairovę ir kiekvienas bendruomenės narys gali pasinaudoti teisine pagalba, kuri suteikiama konsultacijų dėl asmenų statuso forma.

- Barcelonos mieste viešosiomis paslaugomis gali naudotis visi užregistruoti asmenys, net ir neturintys rezidentams išduodamų dokumentų. Katalonijos vietos valdžios institucijos stengiasi pritaikyti vietos lygiu teikiamas paslaugas prie imigrantų poreikių ir tikslų, ypač teikdamos techninę paramą juos priimant ir apgyvendinant, finansinę paramą įvairovės ir pilietiškumo politikos srityse ir informacijos paslaugas, skirtas sprendimų priėmimui. Be to, Barcelonos miesto taryba nustatė įvairovės ir pilietybės planą ir įsteigė įvairovės ir pilietybės vietinį tinklą.
- Prancūzijoje, įgyvendinant aglomeracijų bendrijos, kuriai priklauso ir Corps-Nuds miestas, būsto politiką, savivaldybės būstas skiriamas bet kokios tautybės gyventojams, etninėms mažumoms, įskaitant romus.
- Katalonijos vyriausybė įsteigė „La Red de Bolsa de Vivienda Social“, kuri siekia visoms socialinėms grupėms sukurti geresnes sąlygas tinkamam būstui gauti, suteikiant technines ir teises garantijas, draudimo polisą ir daugiausiai šeių mėnesių garantiją.
- Austrijoje Zalcburgo miestas, Krems ir Guntramsdorf gyvenvietės skiria imigrantams ir trečių šalių piliečiams savivaldybės butus. Konsultacijų įstaiga „Wohndrehscheibe“, kuri siekia gerinti pabėgėlių ir imigrantų galimybes gauti būstą, 2004 m. kaip viena iš 107 „geriausios praktikos“ pavydžių buvo nominuota Dubajaus tarptautiniam apdovanojimui gauti.
- Čekijoje „Valstybės remiamo būsto statybos programa“ reikalauja, kad savivaldybės remtų naujų namų statybą ir aprūpintų juos socialinėmis paslaugomis, taip padedant visuomenės grupėms, kurioms gresia socialinė atskirtis.
- Ispanijoje Madrido savivaldybė nuo 1994 m. vykdo specialią tarpininkavimo būsto srityje programą, kuri padeda apgyvendinti regiono imigrantus. Ji suteikia imigrantams tinkamą būstą, nustatydamą daugybę sistemų, pagal kurias tarpininkaujama ir suteikiamos garantijos imigrantų bendruomenėms įsigyjant būstą nekilnojamo turto rinkoje. Programoje taip pat numatyta galimybė dalytis būstą ir sudaromos sąlygos steigti kooperatyvines grupes, kurios gali kartu nuomotis būstą arba būti jo bendrasavininkiais.
- Slovėnijoje „2005 m. programa, skatinanti ne dėl pelno nuomojamo būsto garantijas savivaldybėse“ ragina savivaldybes statyti ir remontuoti ne dėl pelno nuomojamą būstą.
- Gento mieste viešojo ir privataus sektoriaus šalys pasirašė nediskriminavimo deklaraciją, kad būtų užtikrintas bet kokios rūšies diskriminacijos panaikinimas ir jos prevencija būsto sektoriuje.
- Veronos mieste kooperacinė įstaiga „La casa per gli Extracomunitari“ suteikia imigrantams būstą ir užtikrina jų dalyvavimą viešuose forumuose, kuriuose diskutuojama apie būsto sektoriaus politikos sritis.

5. Aktyvus dalyvavimas politiniame ir pilietiniame gyvenime

- Italijoje Turino miestas leido savivaldybių rinkimuose dalyvauti visiems pastaruosius šešerius metus mieste teisėtai gyvenusiems užsieniečiams.
- Danijoje, vadovaudamasi Danijos integracijos įstatymu, savivaldybės turi galimybę steigti integracijos tarybas, kurioms suteikti įgaliojimai rengti konsultacinius pranešimus dėl savivaldybėje įgyvendinamų integracijos iniciatyvų ir pasiekimų apskritai arba dėl savivaldybės teikiamų programų. Integracijos taryboms priklauso mažiausiai septyni nariai, gyvenantys savivaldybėje ir paskirti savivaldybės tarybos (kommunalbestyrelse). Nariai skiriami iš vietinių imigrantų ar pabėgėlių asociacijų. Taip pat nariais skiriami asmenys, susiję su mokyklų tarybomis ir kitomis vietos asociacijomis. Integracijos tarybų steigimas laikomas pirmuoju žingsniu integruojant imigrantus ir pabėgėlius į politinį gyvenimą. Patirtis rodo, kad daugelis imigrantams ir pabėgėliams atstovaujančių integracijos tarybų narių vėliau įsitraukia į aukštesnio lygio politinį gyvenimą, pavyzdžiui, tampa savivaldybės tarybos nariais. Apie 60 Danijos savivaldybių nutarė įsteigti integracijos tarybas.
- Oporto (Portugalija) savivaldybės bendruomenių komitetas — tai patariamasis organas, atskaitingas miesto tarybai. Jo užduotis — veikti kaip sąveikioji informacijos ir diskusijų platforma, kuria naudotųsi Oporte gyvenančių kitataučių bendruomenės, bendraudamos tarpusavyje ir su vietos valdžia. Šių susitikimų metu vietos valdžia sužino tokių asociacijų nuomonę apie svarstomus projektų pasiūlymus, kuriais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas atitinkamų bendruomenių integracijai. Dalyviai taip pat aptaria pagrindines kliūtis, su kuriomis susiduria asociacijos įgyvendindamos savo projektus. Oporto kitataučių bendruomenėms atstovaujančios asociacijos nuo pat pradžių buvo labai suinteresuotos šiuo savivaldybės komitetu. Jame šiuo metu iš viso dalyvauja 13 asociacijų. Todėl be abejonės galime teigti, kad vietos valdžia aktyviai bendradarbiauja su plačiai atstovaujama Oporto kitataučių bendruomenės dalimi. Komitetas taip pat sukėlė didelį institucijų susidomėjimą: jo veikloje stebėtojo teisėmis dalyvauja vyriausiasis komisaras, atsakingas už migraciją ir tautines mažumas. Taigi, šiam darbui yra padėti tvirti pagrindai, kurie, kaip tikimasi, ateityje bus dar stiprinami. Šis patariamasis organas yra itin svarbus Oporto miesto tarybos politikoje, skirtoje artėjimui prie piliečių, ir parodo, kad šis miestas skiria pirmenybę aktyviam pilietiškumui ir dalyvaujamajai demokratijai skatinti. Jis siekia, kad Komitete būtų atstovaujama kuo platesniam mieste gyvenančių kitataučių bendruomenių ratui, todėl dar daugiau asociacijų yra kviečiamos prisijungti prie jo. Pageidaujamos prisijungti asociacijos turi atsiųsti paraišką miesto tarybos pirmininkui.

- Ispanijoje Astūrijos kunigaikštystės valdžia užtikrina, kad socialinėmis lengvatomis gali naudotis visi šioje vietovėje gyvenantys žmonės, teikia techninę ir ekonominę paramą žmoniškųjų išteklių ugdymui ir įteisino prevencines priemones, kuriomis siekiama palengvinti įvairių grupių, kenčiančių ar galinčių kentėti nuo diskriminacijos, dalyvavimą socialiniame gyvenime. Buvo parengtas Socialinės integracijos planas, kuriame nustatytos konkrečios priemonės, skatinančios socialinę mažumų integraciją būsto, švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinių paslaugų sektoriuose.
- Italijoje, mažumų atstovai yra Florencijos miesto tarybos nariai, ypač paminėtinas Toskanos Senegalo bendruomenės vadovas.
- Vokietijoje, siekiant geresnės integracijos, Berlyno mieste buvo pradėta taikyti mažumų padėties nuolatinės stebėsenos sistema. Berlyno miestas įsteigė „Kaimynystės fondą“, kuris yra sėkmingos veiklos pavyzdys, kaip gerinti visuomenės dalyvavimą ir integraciją.

6. Romų mažumos apsauga

Belgija

- Belgijoje, vadovaujantis Flandrijos tarybos įsakymu dėl lygybės ir galimybių švietimo srityje, tam tikroms mokykloms skiriamas papildomas finansavimas pagal tai, kiek jose mokosi moksleivių, kilusių iš nepalankias sąlygas turinčių visuomenės grupių, įskaitant romus.
- 1997 m. Flandrijos vyriausybė įsteigė Flandrijos mobilaus gyvenimo būdo komisiją, kuri turėjo parengti konkrečius pasiūlymus, kaip spręsti problemas, susijusias su klajoklių būstu ir jų apsisistojimo vietų kūrimu.
- Flandrijoje, vadovaujantis įsakymu dėl Flandrijos politikos dėl etninių ir kultūrinių mažumų, regioninės integracijos centruose buvo įsteigti penki „klajoklių skyriai“. Jų tikslas — įvertinti ir įgyvendinti mažumų politiką. Valonijoje 2001 m. įkurtas Valonijos regiono klajoklių tarpininkavimo centras, kuris prižiūri visus su klajokliais susijusius projektus ir tarpininkauja tarp klajoklių ir valdžios institucijų.

Čekija

- Čekijoje yra romų koordinatoriai, veikiantys tiek regionuose, tiek ir sostinėje Prahoje, nes vietos lygiu jie yra laikomi tautine mažuma.
- 2004 m. NVO „Mutual Coexistence“ ir Ostravos regiono valdžia romų kilmės vaikams suorganizavo vasaros stovyklą. Buvo siekiama pagerinti policijos ir romų komunikaciją ir bendradarbiavimą.

Prancūzija

- Kelete Prancūzijos mokyklų dirba mokytojas, kuris padeda romų vaikams integruotis. Romų mokiniams skiriama keletas mokyklos autobusų ir lankomumas stebimas.

Vokietija

- Vokietijos sintų ir romų centrinė taryba — tai organizacija, vienijanti devynių žemių asociacijas ir keletą regionų ir vietos asociacijų. Ji atstovauja bendruomenės komitetams ir gina jų interesus.

Graikija

- Patros miestas pradėjo vykdyti svarbias priemones, skirtas romų mažumai apsaugoti, pavyzdžiui, reguliarius sveikatos tikrinimai ir skiepėjimas, programos, palengvinančios vietos romų įsidarbinimą, aktyvi būsto politika, įskaitant valstybės pagalbą nuomos mokesčiui sumokėti.

Vengrija

- Vengrijoje Ozd savivaldybė ir vietos mažumų vyriausybė pradėjo itin nuniokotos ir socialiai atskirtos vietovės renovacijos programą.

Slovėnija

- Slovėnijos Konstitucija garantuoja mažumoms, kad jų gyvenamojoje vietoje jų kalba bus naudojama kaip oficiali kalba. Tai taikoma iš Vengrijos ir Italijos kilusioms mažumoms. Šios dvi mažumos taip pat turi savo atstovus nacionaliniame parlamente.

- Išteigusi Nacionalinių mažumų tarnyba, vyriausybė rengia teisinės priemonės dėl šalyje gyvenančios romų bendruomenės specialaus statuso, specialių teisių ir apsaugos. Slovėnija tikriausiai yra pirmoji ES valstybė, kuri vykdo tokią veiklą. Pagal Vietos savivaldų įstatymą ir Vietos savivaldų rinkimų įstatymą Slovėnijos Respublikoje nuo šios kadencijos romai gali rinkti tarybų narius, atstovaujančius romų bendruomenei tose savivaldybių tarybose, kurioms priklauso vietovės, kur nuo seno gyvena romai. Įgyvendindama vyriausybės Pagalbos romams priemonių programą, Rogašovci savivaldybė įgyvendins visuomenės iniciatyvų programą „Apie romus romų naudai“, įskaitant viešojo finansavimo suteikimą projektams, kuriais siekiama spręsti komunalinių paslaugų infrastruktūros problemas, švietimo, socialinių reikalų ir kultūros klausimus, kartu teikti romams teisinę pagalbą.
- Liublanoje įsikūręs Švietimo tyrimų institutas sukūrė projektą „Romų kilmės vaikų integracija į pagrindinę švietimo sistemą Slovėnijoje“. Projekto tikslas — gerinti romų kilmės vaikų švietimo perspektyvas ikimokyklininėse įstaigoje ir pradinėse mokyklose Dolenjska regione.

Ispanija

- Ispanijoje Katalonijos vyriausybės inicijuota programa „Prologuer“ siekia remti romus ir kitas diskriminaciją patiriančias visuomenės grupes. Programos esmė gana paprasta: nupirkti tušti butai remontuojami ir išnuomojami imigrantams ir nepalankias sąlygas turinčioms socialinėms grupėms.
- Madrido miesto savivaldybė nuo 1999 m. įgyvendina projektą „APOI“, skirtą iš Rytų Europos kilusių tautinių mažumų socialinei integracijai. Integracijos procesas yra sudarytas iš trijų etapų: sutikimo etapas, apgyvendinimo etapas, įskaitant darbo ir būsto paiešką, ir priežiūros etapas. Šiame projekte veiksmai nuosekliai įgyvendinami keturiais lygiais: asmeniniu, šeimos, grupės ir bendruomenės. Taikomas aktyvus ir dalyvavimu pagrįstas metodas, kuris leidžia imigrantams dalyvauti savo integracijoje, o visos iškilusios problemos sprendžiamos asmeniškai ir visapusiškai.
- Barcelonos miesto taryba įsteigė Barcelonos čigonų bendruomenės miesto tarybą — konsultacinį organą, siekiantį gerinti mieste gyvenančių romų gerovę ir gyvenimo kokybę.

Jungtinė Karalystė

- Jungtinėje Karalystėje buvo pradėtas „Čigonų klajoklių pasiekimų projektas“, kuriuo, siekiant didesnio romų kilmės moksleivių pasiryžimo mokytis, buvo ugdomas tėvų sąmoningumas, vaikai — apklausiami, o studijų programos keičiamos arba pritaikomos. Daugumoje vietos valdžios institucijų yra įsteigta Klajoklių švietimo tarnyba, skatinanti romų švietimą. Pavyzdžiui, vienoje mokykloje buvo pradėta lanksti užklasinių rašymo, matematikos pamokų ir iškylų programa, o vienos vietovės savivaldybė parengė pagalbos paketus, padedančius pereiti iš pradinės į vidurinę mokyklą.

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Komisijos indėlio svarstymo laikotarpiu ir jam pasibaigus: D planas (demokratija, dialogas ir diskusijos) ir Baltosios knygos dėl Europos komunikacijos politikos

(2006/C 229/10)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Komisijos indėlio svarstymo laikotarpiu ir jam pasibaigus: D planas (demokratija, dialogas ir diskusijos) (COM(2005) 494 final) ir į Baltąją knygą dėl Europos komunikacijos politikos (COM(2006) 35 final);

atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 13 d. Europos Komisijos sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi, pasikonsultuoti su juo;

atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 15 d. Biuro sprendimą pavesti Konstitucijos reikalų, Europos valdymo ir laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į Nicos sutartį (2001/C 80/01);

atsižvelgdamas į 2004 m. spalio 29 d. valstybių ir vyriausybių vadovų pasirašytą Sutartį dėl Konstitucijos Europai (CIG 87/04 rev. 1, CIG 87/04 Add 1 rev. 1, CIG 87/04 Add 2 rev. 1);

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos valstybių ir vyriausybių vadovų deklaraciją dėl Sutarties dėl Konstitucijos Europai ratifikavimo (2005 m. birželio 16-17 d. Europos Vadovų Taryba);

atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 17 d. pasirašytą Regionų komiteto ir Europos Komisijos bendradarbiavimo susitarimą;

atsižvelgdamas į Europos Parlamento rezoliuciją dėl svarstymų laikotarpio: diskusijų apie Europos Sąjungą vertinimo struktūros, temų ir tvarkos A6-0414/2005;

atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui — Komisijos indėlis svarstymo laikotarpiu ir jam pasibaigus: D planas (demokratija, dialogas ir diskusijos) (CESE 1390/2005fin) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į savo 2005 m. spalio 13 d. nuomonę dėl svarstymų laikotarpio: diskusijų apie Europos Sąjungą vertinimo struktūros, temų ir tvarkos (CdR 250/2005 fin) ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į savo 2002 m. gruodžio 17 d. nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos Sąjungos informacijos ir ryšių strategijos (CdR 124/2002 fin) ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į savo 2006 m. balandžio 7 d. Konstitucijos reikalų, Europos valdymo ir laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės komisijos priimtą nuomonės projektą (CdR 52/2006 rev. 1) (pranešėja **Mercedes Bresso**, Piemonte regiono pirmininkė (IT/ESP);

kadangi:

- 1) Prasti ES ryšiai su Sąjungos piliečiais visų pirma rodo ES demokratijos trūkumą. Pagrindiniai europiečių gyvenimui įtaką darantys sprendimai priimami sudėtingų tarpvyriausybinių ir tarpinstitucinių derybų metu, kurias piliečiai dažniausiai stebi pasyviai ir atsitiktinai

⁽¹⁾ OL C 65, 2006 03 17, p. 92-93.

⁽²⁾ OL C 81, 2006 04 04, p. 32-36.

⁽³⁾ OL C 73, 2003 03 26, 0046-0052 psl.

- 2) Kol, viena vertus, demokratijos trūkumo nekompensuos institucijų reforma, kurią beje numatė Sutartis dėl Konstitucijos, ir, kita vertus, nebus galiausiai pripažintas dabartinių Europos Sąjungos demokratinių organų vaidmuo ir darbas, Europos institucijos privalės skubiai kitais būdais padėti kompensuoti demokratijos trūkumo pasekmes, kad suteiktų piliečiams galimybę išreikšti savo nuomonę dėl politinės Europos projekto ateities.
- 3) Reikia skubiai apibrėžti ne vien veiksmingas komunikacijos priemones, bet visų pirma ES veiklos tikslus ir viešai juos paskelbti. Taip pat būtina didinti piliečių dalyvavimo galimybes ir Europos projekto pagrindus integruoti į švietimą, siekiant kompensuoti didžiąją demokratijos trūkumo dalį ir suteikiant piliečiams galimybę išsakyti savo nuomonę dėl politinės Europos projekto ateities, ypač dėl institucinio ir politinio Europos aspektų, pvz., ar reikia plėsti ar riboti bendrąsias politikos kryptis; skatinti, išlaikyti tame pačiame lygyje ar riboti ekonominę ir politinę integraciją?
- 4) ES komunikacijos politika turi siekti ugdyti gilesnį Europos suvokimą. Šis suvokimas gali atsirasti tik tuomet, kai visuomenė remis Europos bendradarbiavimą. Siekiant to reikia pradėti nuo klausimų ir temų, turinčių įtakos žmonių kasdieniam gyvenimui ir suteikiančių papildomos vertės Europos bendradarbiavimui. Kiekvienas turi suvokti kad tai yra ilgalaikės perspektyvos klausimas;
- 5) Vietos ir regionų valdžios institucijos turi atlikti pagrindinį vaidmenį diskusijoje dėl Sąjungos ateities, sutelkdamos piliečius apsvarstyti jiems aktualiausias temas ir rengdamos struktūruotas diskusijas su piliečiais, išrinktais vietos ir regionų lygio atstovais ir Europos Parlamento nariais. Tikimasi, kad ir Regionų komitetas, kaip vietos ir regionų valdžios institucijoms atstovaujantis organas, ir Europos Parlamentas, kaip viršnacionalinės pilietybės apraiška, galės neatsiejamai dalyvauti šiame procese, kuris būtų tikros daugialgės komunikacijos išraiška.

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 15 d., vieningai priėmė šią nuomonę.

REGIONŲ KOMITETO NUOMONĖ IR REKOMENDACIJOS

1. Regionų komiteto požiūris į svarstymo laikotarpį ir D planą

Regionų komitetas

1.1 **pripažįsta**, kad svarstymo laikotarpis yra galimybė suteikti naują postūmį Europos Sąjungai, ir kad šiandieninė Europos valdymo krizė neturėtų versti suabejoti Europos integracijos projekto svarumu. Bet kokios komunikacijos politikos pastangos bus bergždžios, jei ji nebus grindžiama demokratine Europos projekto reforma;

1.2 **pabrėžia**, kad Europos Sąjunga negalės sujungti žmonių likimus, kol negalės sukelti ir skleisti savo piliečių tarpe priklausomumo vienai savo įvairove unikaliai tapatybei jausmą, kol nemokės perduoti savo pagrindinių vertybių naujosioms kartoms, kol jai nepavyks išreikšti ir skleisti šias vertybes santykiuose su kitomis pasaulio šalimis, kol nesugebės paaiškinti savo piliečiams pagrindinių dialogo ir galimų sąveikos su institucijomis priemonių ir iš esmės supažindinti su pagrindiniais Europos ekonominės, politinės, istorinės ir socialinės integracijos aspektais ir juos pirmiausiai įtraukti į Europos kūrimo ir sprendimų priėmimo procesus;

1.3 **dar kartą patvirtina**, kad tolesnis konstitucinio proceso įgyvendinimas lieka vienu jo tikslų; **todėl prieštarauja** tam, kad būtų atsisakyta Sutarties dėl Konstitucijos grįžtant prie Nicos sutarties ir kad įgyvendinimas vyktų pasirinktinai („nepakankamas reglamentavimas“); **nori**, kad būtų priimta Sutartis dėl Konstitucijos, kuri stiprintų politinės, klestinčios, galingos ir piliečių Europos kūrimą; **ragina** ratifikuoti Sutartį dėl Konstitucijos iki 2009 metų, turint omenyje kai kurių valstybių narių patirtus sunkumus ir Sutartį ratifikavusių valstybių padėtį; todėl pabrėžia, jog būtina pratęsti svarstymo laikotarpį, kurio metu jokia būdu negalima užmiršti galimybės siekti pažangos Europos integracijos procese, kuris pagerintų Europos įvaizdį piliečių akyse, ar tai būtų siekiama sudarant dalinius, ar visuotinius susitarimus;

1.4 šiomis sąlygomis Komitetas **atkreipia dėmesį** į akivaizdžias įvairių valstybių narių nacionalizmo ir protekcionizmo tendencijas. Šios tendencijos kelia grėsmę tolesniam Europos Sąjungos vystymuisi;

1.5 **pabrėžia**, kad svarstymo laikotarpis suteikia galimybę sutelkti diskusijas ties daugialgmenio valdymo pranašumais, siekiant įgyvendinti Europos projekto tikslą, kurį trumpai gali apibūdinti Sutarties dėl Konstitucijos pasiūlytas šūkis „suvienijusi įvairovė“;

1.6 **mano**, kad laikantis veiksmingumo ir teisėtumo logikos į Bendrijos metodą turėtų būti visapusiškai įtrauktas subsidiarumo ir artumo principas, kuris šiame etape yra gyvybiškai svarbus, kad sumažintų atotrūkį tarp piliečių ir Europos Sąjungos;

1.7 **pripažįsta**, kad Europos viešojo erdvė galės būti sukurta tik tuo atveju, jei Europa atgaivins politinę integraciją, kad piliečiai galėtų aktyviai pasirinkti Europos ateičiai palankias politines kryptis;

1.8 **teigia**, kad reikia imtis visų įmanomų priemonių Europos pilietinei dvasiai skatinti, kuri lems visapusišką ir sąmoningą piliečių dalyvavimą Europos projekto kūrime;

1.9 **teigia**, kad visi išrinktieji valdžios atstovai privalo pateisinti šiuos lūkesčius; **ragina** vietos, regionų, nacionalinius ir Europos deputatus veikti drauge, kad būtų užmegzti demokratiniai ryšiai su piliečiais; šiomis sąlygomis **išreiškia norą** glaudžiau bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir kitomis institucijomis siekdamas gerokai sustiprinti konsultavimąsi su regionų ir vietos valdžios institucijomis Europos Sąjungoje;

1.10 **yra įsitikinęs**, kad būtina užmegzti nuolatinį dialogą su piliečiais, politinėmis ir profsąjungų organizacijomis bei asociacijomis remiantis pasitikėjimo susitarimu ir **mano**, kad svarstyimo laikotarpiu turi būti pasinaudota piliečiams išklauti. Tai reiškia, kad ES institucijos vykdo atvirumo ir prieinamumo politiką, sudarančią piliečiams sąlygas dalyvauti svarstyimuose ir diskusijose. O tam būtinas nuolatinis ir struktūruotas institucijų, turinčių organizuoti šį darbą, bendradarbiavimas;

1.11 **mano**, kad ES, visos jos institucijos ir įstaigos turėtų nuolat pabrėžti valstybių narių vietos ir regionų dimensijos svarbą Europos integracijos procesui. Šis teritorinis aspektas yra išskirtinė mūsų integracijos proceso savybė, galinti suteikti ES sprendimams didesnę demokratinę teisėtumą. Todėl, norint sustiprinti Europos Sąjungos demokratinę teisėtumą, reikėtų dar labiau atsižvelgti į RK nuomones;

1.12 **pabrėžia**, kad RK, laikydamasis Europos valdymo baltosios knygos ir Sutarties dėl Konstitucijos projekto, turėtų būti suteiktos priemonės, leidžiančios — bent jau tose srityse, kuriose konsultacijos yra privalomos — kontroliuoti, kaip Komisija įgyvendina Komiteto nuomonėse rekomenduotas priemones;

1.13 **mano**, kad kuriant decentralizuotas komunikacijos strategijas, turi būti pasinaudota RK narių ir jų europinio mandato demokratinio potencialu. Tai reiškia, kad juos reikia įtraukti į D plane numatytus nacionalinius planus (kai kurie jų

jau yra įgyvendinami), reikia, kad juos pripažintų Europos Komisijos atstovybės valstybėse narėse, kad jie dalyvautų D plano siūlomose Bendrijos iniciatyvose ir Europos Parlamento veikloje. Europos Sąjunga turėtų tam skirti pakankamai lėšų, kitaip planas apsiribos vien gerais ketinimais;

1.14 **mano**, kad būtina įveikti svarstyimo laikotarpį, ir kad Europos institucijoms ir deputatams būtina dalyvauti struktūruotose diskusijose su piliečiais ir jų asociacijomis, pasinaudojant Konvento dėl Sutarties dėl Konstitucijos metodą. Diskusija turi būti siekiama nagrinėti konkrečias Europos piliečių problemas, pavyzdžiui, gyvenimo lygio, užimtumo, aplinkos apsaugos ir energijos; jos metu reikia svarstyti, kaip siūlo Europos Parlamentas, ribotą prioritetinių klausimų, susijusių su Europos ateitimi, skaičių, pavyzdžiui:

i. Koks yra Europos integracijos tikslas?

ii. Kokį vaidmenį Europa turėtų vaidinti pasaulyje?

iii. Atsižvelgiant į globalizaciją, kokia Europos ekonominio ir socialinio modelio ateitis?

iv. Kaip apibrėžti Europos Sąjungos ribas?

v. Kaip skatinti laisvę, saugumą ir teisingumą?

vi. Kaip finansuoti Sąjungą?

1.15 **mano**, kad piliečio pasitikėjimui įgyti nepakanka vien surengti dialogą ir sudaryti piliečių pageidavimų sąrašą. ES piliečiai turi žinoti, kad galiausiai būtent jie, per savo išrinktus atstovus, sprendžia Sąjungos ateitį. Taigi, į ankstesniame punkte iškeltus klausimus reikia atsakyti pasirenkant galimai bendrą politinę poziciją visuose valdžios lygmenyse: vietos, regionų ir nacionaliniame;

1.16 **mano**, kad vietos, regionų, nacionaliniu ir Europos lygiu išrinkti atstovai turėtų ne tik vykdyti informavimo ir komunikacijos kampanijas, bet ir siekti, kad jų institucijos, įstaigos ar organizacijos, atlikdamos savo įprastą darbą, jaustų pareigą informuoti apie savo veiklos sritis europinę dimensiją; šiame kontekste **pabrėžia**, kad geros praktikos vadovas, kuriame bus pateikti konkrečių priemonių, įgyvendintų vietos ir regionų lygiu pagal D planą (demokratija, dialogas ir diskusijos), pavyzdžiai, yra rengiamas ir bus paskelbtas po šios nuomonės;

1.17 **pabrėžia** būtinybę greta demokratijos, dialogo ir diskusijų į D planą įtraukti ir ketvirtąją dimensiją — decentralizaciją, naudojantis išorės komunikacijos priemonėmis, pvz., vietos ir regionų valdžios institucijomis, kurių įgaliojimai lemia jų esminį vaidmenį šioje srityje, joms dalyvaujant forumuose,

iniciatyvose ir diskusijose. Diskusijas reikia pradėti šiuose vietos ir regionų forumuose dalyvaujant deputatams (nuo vietos ir regionų iki nacionalinio ir Europos lygmens), pilietinės visuomenės atstovams ir piliečių asociacijoms. Šių diskusijų išvados būtų pateiktos nacionaliniams parlamentams ir Strasbūro asamblėjai.

2. Regionų komitetas ir Europos komunikacijos politika

Regionų komitetas

2.1 **pritartų** veiksmų koordinavimui su vietos ir regionų lygmenimis, kadangi ES ir regionų siūlomas daugialygmenis valdymas galėtų paskatinti ir daugialygmenę komunikaciją su veiksmis, skirtais abipusiam supratimui stiprinti, laikantis bendros subsidiarumo logikos; **laikosi principo**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi aktyviai dalyvauti ES komunikacijos politikoje. Atsižvelgiant į ES įvairovę ir subsidiarumo principą, vietos ir regionų valdžios institucijos, būdamos arčiausiu piliečiams valdžios lygmeniu, galėtų geriausiai pristatyti Europos projektą piliečiams;

2.2 **palankiai vertina** Baltosios knygos dėl Europos komunikacijos politikos paskelbimą, kuri remiasi sustiprintu dialogu, artumu piliečiams ir decentralizuotu požiūriu, tačiau **apgailestauja**, kad šiame dokumente nepateikiama politinės vizijos ir jis telieka paprasta priemone; ypač **pabrėžia** tai, kad nėra strateginės Europos Sąjungos pobūdžio ir vaidmens vizijos ginant ir skatinant Europos piliečių interesus ir poreikius ateityje;

2.3 **su pasitenkinimu pažymi**, kad baltojoje knygoje pripažįstamas vietos ir regionų valdžios institucijų ir ypač vietos ir regionų žiniasklaidos vaidmuo užmezgant dialogą su piliečiais ir skatinant aktyvų vietos ir regionų bendruomenių domėjimąsi Europos klausimais; **siūlo**, naudojant atitinkamas priemones (seminarus, žurnalistų kvietimą į Briuselį), platų masinės informacijos priemonių korespondentų tinklą Briuselyje geriau susieti su regionų ir vietos redakcijomis; **primena**, kad šioje srityje vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad jos būtų veiksmingos, reikia atitinkamų išteklių veiklai;

2.4 **pabrėžia**, kad jis pats ir vietos ir regionų valdžios institucijos prisidėjo prie to, kad Europos Sąjunga turi demokratinę struktūrą, kuri tinka dialogui su piliečiais atgaivinti, Europos pilietinei dvasiai skatinti ir nukreipti Bendrijos veiklą į artumo skatinimą; **primena**, kad vietos ir regionų spauda yra viena esminių žiniasklaidos priemonių ryšiams su piliečiais;

2.5 **apgailestauja**, kad baltojoje knygoje jam yra skiriamas tik antraeilis vaidmuo, tačiau yra pasirėngęs atlikti savo vietos

ir regionų valdžios institucijų ir vietos ir regionų spaudos skatinimo ir koordinavimo pareigą, ir tokiu būdu bendradarbiaudamas su kitomis institucijomis, svariai prisidėti prie svarstymo laikotarpio darbų; šiomis sąlygomis **pabrėžia**, kad būtina padidinti jam skiriamus biudžeto išteklius ir skirti pakankamą biudžetą, kad jis galėtų prisidėti prie atnaujintosios informacijos ir komunikacijos politikos įgyvendinimo;

2.6 esant tokiai padėčiai **pritaria** tam, kad buvo pradėtos derybos su atitinkamomis Europos Komisijos tarnybomis, siekiant parengti priedą prie RK ir Europos Komisijos bendradarbiavimo susitarimo dėl informacijos ir komunikacijos politikos, atnaujinto 2005 m. lapkričio mėn.;

2.7 **norėtų** įnešti indėlį į Europos komunikacijos chartiją ar elgesio kodeksą ir prašo Komisijos patikslinti šio dokumento koncepciją, tikslus ir pridėtinę vertę;

2.8 **mano**, kad būtina veiksmis susieti komunikacijos politiką su aktyviuoju pilietiškumu, pasinaudojant veiksmis, remiančiais plataus masto renginiais, tyrimais ir informacijos priemonėmis, dialogo ir svarstymo struktūromis, ir kreiptis į kiek galima platesnę visų valstybių visuomenę; piliečiams rūpimais klausimais, kalbant, pvz., apie užimtumą, miestų ir kaimo plėtrą, saugumą ir imigraciją, aplinkos apsaugą ir energetiką, kuriems Bendrijos lygmens veiksmai yra ypač vertingi. Šios temos turi didelės įtakos vietos ir regionų valdžios institucijų politikai, o tokiu būdu Europa piliečiams taps labiau apčiuopiama realybe;

2.9 **pripažįsta**, kad vienas baltosios knygos tikslų yra geriau suprasti viešąją nuomonę Eurobarometro apklausų pagalba ir **siūlo** šias apklausas pritaikyti prie vietos ir regionų lygmenų ir užmegzti geresnius Eurobarometro ir RK bei jo narių ryšius; valstybinių institucijų vietos ir regionų dalyviai yra tie žmonės, kurie tiesiogiai išklauso ir toliau perduoda piliečių nuomonę;

2.10 **skatina** įtraukti į mokyklų mokymo programas Europos pilietinio švietimo kursą, numatant reikalingą tvarkaraštį ir mokytojus, kad jaunimui būtų paaiškinta Europos projekto prasmė, jo pamatinės vertybės, raida, pradiniai tikslai ir ateities iššūkiai;

2.11 **ragina** kurti tokią informacijos politiką, kuri suteiktų ES galimybę turėti nepriklausomas žiniasklaidos priemones; ypač **norėtų**, kad regioninėse žinių agentūrose būtų plėtojamos žinių apie Europą sklaidos priemonės, kad būtų kuriamos komunikacijos kursų programos valstybės tarnautojams, kad „Europe by Satellite“ programa, kuri šiuo metu yra audiovizualinė priemonė, taptų tikra Europos žinių agentūra;

2.12 **siūlo** sukurti paprastas decentralizuotas finansavimo priemones, skirtas paremti nedideles nevyriausybinės organizacijas, kurių informavimo apie ES veiklą yra tiesiogiai susijusi su piliečiais, t. y. diskusijų plėtojimas, kursų rengimas, brošiūros, parengtos atsižvelgiant į regionų poreikius, arba apsilankymai Briuselyje;

2.13 **pataria** šią informaciją rengti ir skleisti pasitelkus regionų ir vietos valdžios institucijas; **norėtų**, kad kitos

Europos institucijos nuolat su juo bendradarbiautų ir kartu rengtų komunikacijos ir informacijos planus, kaip tai ir buvo numatyta;

2.14 **pageidauja**, kad komunikacija ir informavimas apie Europos Sąjungą pagaliau būtų laikomi logišku pagrindu, kuriuo turėtų remtis vietos, regionų ar nacionalinės organizacijos, įstaigos ir institucijos bei žiniasklaida, kad galėtų teikti teisingą ir išsamią informaciją.

2006 m. birželio 15 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE
